

Operat uzdrowiskowy dla Gminy Miasto Świnoujście

(Aktualizacja nr 3: listopad 2023)

Zamawiający:

Urząd Miasta Świnoujście

Aktualizacja nr 3 listopad 2023 r.:

Wydział Promocji, Turystyki, Kultury i Sportu

Osoba odpowiedzialna: Główny specjalista mgr Monika Dendor

Akceptowała: Naczelnik dr Wioleta Samitowska

Wykonawca:

„EKO-LOG” Sp. z o.o.

ul. Świętowidzka 6/3

61-058 Poznań

Autorzy opracowania:

mgr Aleksandra Woźnicka

inż. Katarzyna Walkowiak

mgr Jakub Smakulski

Spis treści

I. CZĘŚĆ OPISOWA	6
1. Wstęp.....	6
2. Regulacje prawne.....	6
3. Charakterystyka wymagań prawnych.....	7
4. Informacje o Uzdrowisku Świnoujście	8
5. Nazwa gminy i obszar objęty wystąpieniem o nadanie statusu uzdrowiska	11
6. Opis zagospodarowania przestrzennego obszaru uzdrowiska z uwzględnieniem powierzchni i granic stref ochrony uzdrowiskowej	41
7. Określenie projektowanych stref ochrony uzdrowiskowej wraz z określeniem koniecznych do zachowania terenów zieleni i terenów biologicznie czynnych	50
8. Opis właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na obszarze, który będzie objęty wystąpieniem o nadanie statutu uzdrowiska albo statutu obszaru ochrony uzdrowiskowej	55
8.1. Zasoby naturalnych surowców leczniczych i ich właściwości lecznicze	55
8.2. Informacje o klimacie oraz o stanie sanitarnym powietrza, natężeniu hałasu i pól elektromagnetycznych i ich właściwości lecznicze.....	57
9. Świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych i właściwości lecznicze klimatu	60
10. Informacje na temat działających zakładów lecznictwa uzdrowiskowego oraz urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego lub dane o planach w tym zakresie	60
11. Wskazanie kierunków leczniczych.....	87
12. Opis istniejących obszarów i terenów górniczych ze wskazaniem, zgodnie z przepisami prawa geologicznego i górnictwa, ich wyznaczonych granic lub projektowanego położenia, nazwy kopaliny głównej oraz towarzyszącej.....	105
13. Zagrożenia ekologiczne.....	108
14. Informacje o stanie czystości powietrza oraz natężeniu hałasu, opracowane zgodnie z odrębnymi przepisami	110
15. Potwierdzenie spełnienia określonych w przepisach o ochronie środowiska wymagań w stosunku do środowiska.....	119
16. Opis działań podejmowanych na obszarze gminy, celem redukcji wykazanego w świadectwie potwierdzającym właściwości lecznicze klimatu przekroczenia normy dotyczącej dopuszczalnego stężenia benzo(a)pirenu oraz działań mających na celu ograniczenie w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej emisji hałasu:	121
II. CZĘŚĆ GRAFICZNA.....	124
Załączniki.....	125

Spis tabel

Tabela 1. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie Świnoujścia	18
Tabela 2. Obszary zieleni urządzonej na terenie Świnoujścia	25
Tabela 3. Ruch naturalny ludności w Świnoujściu w latach 2013-2017	26
Tabela 4. Struktura ludności miasta, według ekonomicznej grupy wieku.....	27
Tabela 5. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w latach 2013–2017 w Świnoujściu	27
Tabela 6. Podmioty gospodarcze według działów PKD 2007	28
Tabela 7. Baza gastronomiczna na terenie uzdrowiska Świnoujście według klasyfikacji PKD.....	29
Tabela 8. Szlaki rowerowe na terenie Świnoujścia.....	30
Tabela 9. Oznakowane szlaki, wytyczone na wyspach Uznam i Wolin.....	31
Tabela 10. Drogi krajowe przebiegające przez Świnoujście	35
Tabela 11. Drogi powiatowe na terenie Świnoujścia	35
Tabela 12. Charakterystyka sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie miasta Świnoujście (stan na rok 2018)	39
Tabela 13. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie Miasta Świnoujście	47
Tabela 14. Bilans terenów zieleni dla stref ochrony uzdrowskiej na terenie Uzdrowiska Świnoujście...	55
Tabela 15. Ocena właściwości leczniczych klimatu uzdrowiska Świnoujście	58
Tabela 16. Zbiorcze zestawienie zakładów lecznictwa uzdrowskiego na terenie Uzdrowiska Świnoujście	61
Tabela 17. Charakterystyka Szpitala Uzdrowskiego „Bałtyk”	63
Tabela 18. Charakterystyka Szpitala Uzdrowskiego „Światowid”	64
Tabela 19. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Światowid”	65
Tabela 20. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Adam i Ewa”	66
Tabela 21. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Bursztyn”	67
Tabela 22. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Trzygłów”	68
Tabela 23. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Admirał II”	69
Tabela 24. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Koral”	70
Tabela 25. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Admirał I”	71
Tabela 26. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Tryton”	72
Tabela 27. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Swarożyc”	73
Tabela 28. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Henryk”	75
Tabela 29. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Złoty Kłós”.....	76
Tabela 30. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Energetyk”	77
Tabela 31. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Sobótka”	78
Tabela 32. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Lazur”	79
Tabela 33. Charakterystyka Sanatorium "Jantar"	80

Tabela 34. Charakterystyka Przychodni Uzdrawiskowej „Bałtyk”	81
Tabela 35. Charakterystyka Zakładu Przyrodoleczniczego „Rusałka”	82
Tabela 36. Obsada personalna zakładów lecznictwa uzdrawiskowego	83
Tabela 37. Zbiorcze zestawienie urządzeń lecznictwa uzdrawiskowego na terenie Świnoujścia	85
Tabela 38. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia	114
Tabela 39. Ocena jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia w 2017 roku	115
Tabela 40. Ocena jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej według kryteriów dotyczących ochrony roślin w roku 2017	116

Spis rysunków

Rycina 1. Położenie miasta Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego	11
Rycina 2. Formy Ochrony przyrody na terenie Świnoujścia	24
Rycina 3. Granica obszaru i terenu górniczego Świnoujście I wraz ze złożami wód leczniczych	107

Spis wykresów

Wykres 1. Zmiany liczby ludności na terenie Miasta Świnoujście w latach 2013-2017	26

I. CZĘŚĆ OPISOWA

---

1. Wstęp

Uzdrowisko Świnoujście zostało założone na początku XIX wieku. Posiada status Uzdrowiska nadmorskiego, specjalizuje się w leczeniu chorób kardiologicznych, dermatologicznych, pulmonologicznych, reumatologicznych, laryngologicznych, cukrzycy i otyłości.

Uzdrowisko Świnoujście zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1056) zobligowane jest do aktualizacji operatu uzdrowiskowego. Zakres prac obejmuje przeprowadzenie niezbędnych badań do ustalenia właściwości leczniczych klimatu (badania elementów i zjawisk meteorologicznych, hałasu oraz pól elektromagnetycznych) oraz ocenę właściwości leczniczych klimatu w zakresie i na podstawie kryteriów określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości. Operat uzdrowiskowy jest podstawą działalności uzdrowiska i warunkuje utrzymanie statusu uzdrowiska.

Zgodnie z ww. ustawą operat zawiera przede wszystkim charakterystykę miasta pod względem utrzymania przez nią statusu uzdrowiska, ze szczególnym uwzględnieniem dostępnych na jej terenie naturalnych surowców leczniczych i klimatu. Operat został sporządzony w taki sposób, aby potwierdził, że analizowany obszar miasta spełnia warunki zapisane w art. 39 ww. ustawy, uzasadniające utrzymanie statusu uzdrowiska.

Niniejsza dokumentacja została opracowana na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Świnoujście, Uzdrowisko Świnoujście S.A., Naczelnego Lekarza Uzdrowiska a także na podstawie danych statystycznych GUS. Pozyskane informacje poddano analizie i weryfikacji. W opracowaniu uwzględniono obowiązujące akty prawne dotyczące uzdrowisk.

2. Regulacje prawne

- Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1056);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2017 r. poz. 2126);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2018 poz. 2268);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2019 poz. 1396);
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2019 poz. 1186);

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2018 poz. 1945);
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 238);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2018 poz. 2129);
- Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2019 poz. 1170);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2019 poz. 701);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2019 poz. 1373);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2019 poz. 1437).

3. Charakterystyka wymagań prawnych

Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. szczegółowo określa:

- zasady nadawania oraz pozbawiania obszaru statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej,
- kierunki lecznicze uzdrowisk,
- zasady finansowania oraz warunki prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego,
- zasady sprawowania nadzoru nad lecznictwem uzdrowiskowym oraz zadania, jakie stawiane są gminom uzdrowiskowym.

Zgodnie z art. 43. ust.1. Gmina, na obszarze której znajduje się uzdrowisko lub obszar ochrony uzdrowiskowej, jest obowiązana do sporządzenia i przedstawienia, nie rzadziej niż raz na 10 lat, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia operatu uzdrowiskowego, celem potwierdzenia spełniania przez jej obszar albo jego część wymagań określonych w ustawie.

Natomiast ust. 2 mówi, że jeżeli na podstawie złożonego operatu uzdrowiskowego minister właściwy do spraw zdrowia stwierdzi nieprawidłowości, wyznacza okres dostosowawczy w celu ich usunięcia. Okres ten nie może być dłuższy niż 5 lat.

Operat uzdrowiskowy jest sporządzany w formie pisemnej, w podziale na część opisową i graficzną. Część opisową operatu uzdrowiskowego sporządza się również w formie elektronicznej.

W części opisowej operatu uzdrowiskowego uwzględnia się w szczególności:

1. nazwę gminy;
2. określenie obszaru, który będzie objęty wystąpieniem o nadanie statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej;
3. opis zagospodarowania przestrzennego obszaru, o którym mowa w pkt 2, z uwzględnieniem powierzchni i granic stref ochrony uzdrowiskowej, dokładnych danych o lokalizacji i stanie

infrastruktury technicznej, w tym komunikacyjnej, oraz prowadzonych robotach budowlanych dotyczących tej infrastruktury, a także terenów przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy pod lecznictwo uzdrowiskowe oraz działalność rekreacyjno-wypoczynkową i działalność gospodarczą;

4. określenie projektowanych stref ochrony uzdrowiskowej wraz z określeniem koniecznych do zachowania terenów zieleni i terenów biologicznie czynnych;
5. opis właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na obszarze, który będzie objęty wystąpieniem o nadanie statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej;
6. świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych i właściwości lecznicze klimatu;
7. informacje na temat działających zakładów lecznictwa uzdrowiskowego oraz urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego lub dane o planach w tym zakresie;
8. wskazanie kierunków leczniczych i przeciwwskazań dla przyszłego uzdrowiska;
9. opis istniejących obszarów i terenów górniczych ze wskazaniem, zgodnie z przepisami prawa geologicznego i górniczego, ich wyznaczonych granic lub projektowanego położenia, nazwy kopaliny głównej oraz towarzyszącej;
10. informacje o ujęciach wody, sieci wodno-kanalizacyjnej, oczyszczalniach ścieków, gospodarce odpadami oraz o mogących wystąpić zagrożeniach ekologicznych;
11. informacje o stanie czystości powietrza oraz natężeniu hałasu, opracowane zgodnie z odrębnymi przepisami;
12. datę sporządzenia i podpis wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Część graficzna operatu uzdrowiskowego obejmuje mapy obszaru, któremu ma zostać nadany status uzdrowiska albo status obszaru ochrony uzdrowiskowej, z zaznaczeniem poszczególnych planowanych stref ochrony uzdrowiskowej oraz graficznym przedstawieniem informacji, o których mowa w ust. 4 pkt 3, 4, 7, 9 i 10. Część graficzną sporządza się w skali nie mniejszej niż 1:5 000 dla projektowanej strefy „A” ochrony uzdrowiskowej, 1:10 000 wspólnie dla stref „A” i „B” ochrony uzdrowiskowej oraz 1:25 000 wspólnie dla stref „A”, „B” i „C” ochrony uzdrowiskowej.

4. Informacje o Uzdrowisku Świnoujście

Uzdrowisko Świnoujście to najbardziej wysunięte na zachód polskie uzdrowisko nadmorskie. Dzielnica uzdrowiskowa rozciąga się wzdłuż wybrzeża, od morza oddziela ją promenada, poza którą ciągnie się pasmo wydm. Od miasta uzdrowisko jest oddzielone strefą zalesionych wydm oraz Parkiem Zdrojowym. Głównymi surowcami leczniczymi w uzdrowisku są solanki (wody chlorkowo-sodowe bromkowe i jodkowe) i borowina.

W celu ochrony warunków naturalnych niezbędnych do prowadzenia i rozwijania lecznictwa uzdrowiskowego oraz kształtowania czynników środowiskowych, dla uzdrowiska Świnoujście ustanowiono obszar jednostki pomocniczej pn. „Dzielnica Uzdrowiskowa” (obszar ochrony uzdrowiskowej). Wyodrębniono trzy strefy ochronne A, B i C, w stosunku do których określono zakazy i nakazy dotyczące zagospodarowania przestrzennego. Do roku 2019 powierzchnie stref wynosiły: 159 ha (strefa A), 173 ha (strefa B) oraz 638 ha (strefa C). W tym samym roku granice i powierzchnie stref uległy zmianie, o czym szczegółowo zostało opisane w punkcie 7 niniejszego opracowania.

O uzdrowiskowej atrakcyjności decydują terapeutyczne walory klimatu morskiego i lecznicze surowce. Profile lecznicze uzdrowiska to głównie:

- choroby ortopedyczno-urazowe,
- choroby układu nerwowego,
- choroby reumatologiczne,
- choroby kardiologiczne i nadciśnienie,
- choroby górnych dróg oddechowych,
- choroby dolnych dróg oddechowych,
- otyłość,
- choroby endokrynologiczne,
- osteoporoza,
- choroby skóry,
- choroby kobiece.

Na terenie Uzdrowiska znajdują się udokumentowane złoża naturalnych surowców leczniczych:

- złoża wód leczniczych (woda chlorkowo-sodowa, jodkowa, żelazista) z ujęć „Jantar”, ul. Powstańców Śląskich 2/4, XXX-lecia, ul. Sienkiewicza 26, „Teresa”, ul. Żeromskiego 45 B,
- złoża borowinowe – złożo „Płachcin” (dz. nr 26 obręb 005 KW 3693).

Zgodnie z ewidencją Naczelnego Lekarza Uzdrowiska, na terenie Uzdrowiska Świnoujście funkcjonuje obecnie 19 zakładów lecznictwa uzdrowiskowego oraz 5 urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego. Są to:

- **Szpital uzdrowiskowe**
  - „Bałtyk” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Słowackiego 23,
  - „Światowid” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Kasprowicza 12,
- **Sanatoria uzdrowiskowe**
  - „Adam i Ewa” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Gierczak 2,
  - „Bursztyn” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Żeromskiego 9,
  - „Trzygłów”, ul. Powstańców Śląskich 1,

- „Admirał II”, ul. Żeromskiego 12,
  - „Koral”, ul. Żeromskiego 10 ,
  - „Admirał I” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Żeromskiego 13,
  - „Tryton”, ul. Żeromskiego 11,
  - „Swarożyc”, ul. Gierczak 1,
  - „Henryk”, z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Sienkiewicza 2,
  - „Złoty Kłos”, ul. Kasprowicza 13/15,
  - „Energetyk” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Żeromskiego 4,
  - „Sobótka”, ul. Sienkiewicza 13,
  - „Lazur”, ul. Słowackiego 21,
  - „Światowid” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową) Oddział Szpitala Uzdrowskiego, ul. Kasprowicza 12,
  - „Jantar”, ul. Matejki 19
- **Zakład Przyrodoleczniczy**
- „Rusałka”, ul. Powstańców Śląskich 2/4,
- **Przychodnia Uzdrowska**
- Bałtyk”, ul. Słowackiego 23,
- **Urządzenia lecznictwa uzdrowskiego:**
- Basen solankowy „Bałtyk”, ul. Słowackiego 23,
  - Basen rehabilitacyjny „Admirał I”, ul. Żeromskiego 13,
  - Basen rehabilitacyjny „Henryk” ul. Sienkiewicza 2,
  - Park Zdrojowy,
  - Urządzony odcinek wybrzeża morskiego,
  - Tężnie.

Ogólna ilość miejsc noclegowych w uzdrowisku wynosi 1517. W ofercie Uzdrowska znajduje się ok. 50 różnych rodzajów zabiegów przyrodoleczniczych, które wykonywane są w oparciu o naturalne surowce: borowinę nizinną i solankę bromkowo-jodkowo-sodkową.

W leczeniu uzdrowskim, rehabilitacji uzdrowskiej i leczniczej oraz profilaktyce stosuje się przede wszystkim zabiegi z zakresu fizjoterapii, wykorzystującej fizjologiczne działania na organizm różnych postaci energii. Oferta uzdrowska obejmuje zabiegi z następujących działów: balneoterapia, termoterapia, fototerapia, peloidoterapia, fizykoterapia, hydroterapia, kinezyterapia, masaż leczniczy oraz zabiegi laryngologiczne. Przeważająca liczba zabiegów wykonywana jest w zakładzie przyrodoleczniczym „Rusałka” oraz w Szpitalu uzdrowskim „Bałtyk”.

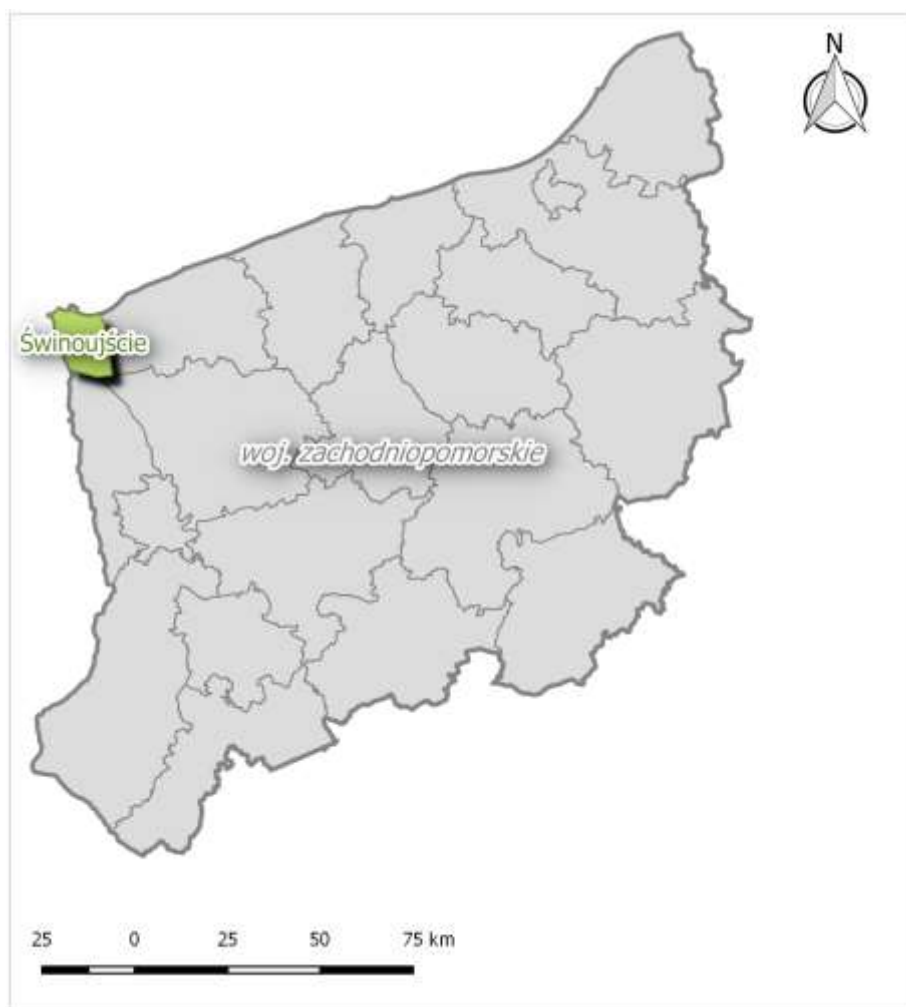
5. Nazwa gminy i obszar objęty wystąpieniem o nadanie statusu uzdrowiska

Położenie

Gmina Miasto Świnoujście położona jest na północno-zachodnim krańcu Polski, w województwie zachodniopomorskim, nad cieśniną Świny oraz nad Morzem Bałtyckim. Jako jedyne w Polsce miasto położone jest na 3 dużych, zamieszkałych wyspach: Uznam, Wolin, Karsibór oraz na kilkudziesięciu mniejszych (łącznie 44 wyspy).

Świnoujście posiada status miasta na prawach powiatu, administracyjnie graniczy:

- od wschodu z gminą Międzyzdroje (powiat kamieński),
- od południowego wschodu z gminą Stepnica (powiat goleniowski),
- od południa z gminą Nowe Warpno (powiat policki),
- od zachodu z Niemcami.

Rycina 1. Położenie miasta Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego

Źródło: opracowanie własne

Miasto zajmuje powierzchnię 197,8 km², liczba ludności wynosi 41 032 (2017).

Biorąc pod uwagę podział fizycznogeograficzny Polski (Kondracki, 2002) omawiany teren określają następujące jednostki:

- Prowincja: Niż Środkowoeuropejski,
- Podprowincja: Pobrzeże Południobałtyckie,
- Makroregion: Pobrzeże Szczecińskie,
- Mezoregion: Uznam i Wolin.

Mezoregion Uznam i Wolin to dwie wyspy, które oddzielają Zalew Szczeciński od Zatoki Pomorskiej. Powierzchnia regionu wynosi 424 km². Jądro wysp stanowią wzgórza moren czołowych, do których wskutek działalności fal morskich przyrosły piaszczyste wały brzegowe przekształcane eolicznie w niewysokie wydmy. Procesy brzegowe są stale aktywne, o czym świadczą falezy, zwłaszcza od strony Zatoki Pomorskiej.

Świnoujście położone jest w regionie bioklimatycznym I – nadmorskim. Miasto charakteryzuje się klimatem morskim, który podlega silnym wpływom Bałtyku. Charakteryzuje się on mniejszą amplitudą roczną temperatur niż klimat w innych częściach kraju. Zima jest cieplejsza, natomiast lato chłodniejsze. Na terenie miasta dominują wiatry północne i północno-zachodnie wiejące od morza.

Historia

Świnoujście to jedyne miasto w Polsce położone na kilkudziesięciu wyspach, otoczone wodami Bałtyku, Zalewu Szczecińskiego i cieśniny Świny. Jest jednym z ważniejszych nad Bałtykiem ośrodków uzdrowiskowych, uznanym ośrodkiem turystycznym oraz znaczącym ośrodkiem gospodarki morskiej.

W latach 1738-40 wobec konieczności wnoszenia wysokich opłat za przepływanie cieśniną Peenestrom rząd pruski postanowił umożliwić żeglugę Świną do Szczecina i rozpoczął pogłębianie jej głównego koryta. W 1743 r. na północ od wioski *Swine* powstało osiedle o nazwie *Swinemünde*, które w 1747 r. oficjalnie ogłoszone zostało portem morskim. Świnoujście uzyskało prawa miejskie od Fryderyka Wielkiego w 1765 r. Ujście Świny ujęto w latach 1818-23 w dwa kamienne falochrony, a w latach 1875-1890 w celu usprawnienia żeglugi pomiędzy Szczecinem a Bałtykiem w południowo-wschodniej części wyspy Uznam przekopano Kanał Piastowski.

Czynnikiem inspirującym rozwój funkcji uzdrowiskowej było powstanie w 1822 r. Towarzystwa Budowy Kąpieliska Morskiego, które w okresie gospodarczego regresu szukało nowych rozwiązań, głównie dla aktywizacji gospodarczej miasta. Założenie w 1823 r. Spółki akcyjnej Kąpielisko Morskie pozwoliło na inaugurację w tym samym roku pierwszego sezonu dla 398 kuracjuszy.

W miarę rozwoju funkcji uzdrowiskowej oraz w celu podniesienia standardu uzdrowiska, wzorem innych kurortów wprowadzono w 1826 r. do funkcji uzdrowiska kąpiele lecznicze. W 1836 r. nastąpiło przejście Spółki przez Zarząd Miasta.

Pod koniec lat 90 XIX w., rozwój powiązań komunikacyjnych zdecydowanie wpłynął na zwiększenie liczby pacjentów. Poszukiwania wód solankowych zostały zwieńczone sukcesem w 1897 r.,

a eksploatacja pierwszych źródeł przyczyniła się do przyspieszenia rozwoju uzdrowiska. W ciągu kolejnych 20 lat powstała ekskluzywna dzielnica nadmorska wyposażona w urządzenia przyrodolecznicze na europejskim poziomie. Szczególny rozwój funkcji uzdrowiskowej nastąpił w okresie międzywojennym, kiedy to Świnoujście pełniło rolę uzdrowiska i kąpieliska morskiego dla 50-70 tysięcy pacjentów rocznie.

Rozkwit ten przerwała drastycznie II wojna światowa, w wyniku której ucierpiała również zabudowa dzielnicy nadmorskiej. Rozwój przestrzenny Świnoujścia, w tym także rozwój funkcji uzdrowiskowej i rekreacyjnej wiązał się przez wiele lat z ograniczeniami wynikającymi ze stacjonowania wojsk radzieckich, które w dużej mierze zajmowały atrakcyjne tereny miasta w tym dzielnicę nadmorską. Po wycofaniu w 1957 r. wojsk radzieckich z terenów nadmorskich ponownie zaczęła rozwijać się funkcja turystyczno-uzdrowiskowa. W 1959 r. Świnoujście uzyskało status uzdrowiska. Funkcja ta jest sukcesywnie rozwijana. Restaurowane są obiekty, które wyposażane są w nowoczesne urządzenia, podnoszony jest standard świadczonych usług.

Obszary i obiekty podlegające ochronie prawnej

Formami ochrony przyrody wyznaczonymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody występującymi na terenie Świnoujścia są: rezerwat przyrody, park narodowy, zespół przyrodniczo-krajobrazowy, obszary Natura 2000 oraz pomniki przyrody.

Do form ochrony prawnej w zasięgu miasta należą:

- Rezerwat przyrody Karsiborskie Paprocie,
- Woliński Park Narodowy,
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wolin i Uznam (PLH320019),
- Specjalny Obszar Ochrony Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018),
- Obszar Specjalnej Ochrony Delta Świny (PLB320002),
- Obszar Specjalnej Ochrony Zalew Szczeciński (PLB320009),
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Torfowiska Uznamskie,
- Pomniki przyrody (21).

Rezerwat przyrody Karsiborskie Paprocie

Jest to rezerwat florystyczny o typie ekosystemu leśnego i borowego, o powierzchni 38,14 ha. Utworzony Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 8 grudnia 1989 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Położony nad Zalewem Szczecińskim, 3,5 km na północny zachód od zachodniej główki falochronu (Brama Torowa - 1), 9,5 km na południe / południowy-zachód od Świnoujścia. Rezerwat położony na obszarze specjalnej ochrony ptaków (OSO) Natura 2000 „Delta Świny” (PLB 320002), oraz w sąsiedztwie innego obszaru OSO Natura 2000 „Zalew Szczeciński” (PLB 320009). Celem ochrony jest zachowanie najliczniejszego na Pomorzu Zachodnim stanowiska paproci długosz królewski (*Osmunda regalis*) i wiciokrzewu pomorskiego (*Lonicera periclymenum*), siedliska dąbrowy acidofilnej (*Betulo-Quercetum*) oraz chronionych roślin i zagrożonych zwierząt: kruszczyka szerokolistnego (*Epipactis helleborine*), bielika (*Haliaeetus albicilla*), gągoła (*Bucephala*

clangula), zimorodka (*Alcedo atthis*), gąsiorka (*Lanius collurio*). W północnej części rezerwatu znajduje się ścieżka dydaktyczna o długości 4,03 km, znajduje się tam również punkt widokowy oraz wiata.

Woliński Park Narodowy

Utworzony na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 marca 1960 r. w sprawie utworzenia Wolińskiego Parku Narodowego. Położony jest w środkowo-zachodniej części wyspy Wolin, pomiędzy Zatoką Pomorską i Zalewem Szczecińskim. Jego powierzchnia wynosi 10 937 ha. Dominującym krajobrazem jest pasmo wzniesień moreny czołowej graniczące z morzem i zalewem (Pasma Wolińskie i Pagórki Lubińsko-Wapnickie). Najwyższe aktywne klify osiągają wysokość 95 m. Wzgórza morenowe, które zajmują około 75% powierzchni parku najwyższą wysokość – 115,9 m n.p.m., osiągają w kulminacji Grzywacza. Drugim, pod względem zajmowanego obszaru jest krajobraz delty Świny z kilkudziesięcioma bagnistymi wysepkami, które rozdzielone są licznymi kanałami cieśniny Świny.

Na wyspie Wolin stwierdzono występowanie ponad 1300 gatunków roślin naczyniowych, w tym wielu gatunków chronionych i rzadkich, z tej liczby około 600 żyje na terenie Parku. Zbocza stromych klifów porastają gęste zarośla rokitnika zwyczajnego. Płytkie piaszczyste dno Morza Bałtyckiego zajmują makroglony: zielenice, brunatnice i krasnorosty, wśród których najliczniejszymi są morszczyń i zielenica. Tereny lądowe pokryte są dominującymi tutaj lasami bukowymi, bukowo-dębowymi i sosnowymi. W parku występuje aż dziewięć gatunków storczyków. Na górach klifów morskim wiatrom opierają się lasy sosnowe i bukowe. Na wydmach można spotkać rzadkiego Mikołajka Nadmorskiego.

Fauna wyspy jest bardzo zróżnicowana i bogato reprezentowana przez gatunki rzadkie. Symbolem parku jest bielik. To ptak drapieżny osiągający rozpiętość skrzydeł do 2,5 m, osiągając wagę do 6 kg. Spotkać go można nad jeziorem Wicko Wielkie, w okolicach osiedla Przytór i w nadmorskiej części parku. Jedna para wychowuje rocznie do dwóch piskląt. Chlubę parku stanowią też Żubry, które są hodowane w zamkniętym rezerwacie. Spotkać tu możemy oczywiście wiele różnych gatunków zwierząt m.in. gronostaja, kaczkę ohara, puchacza, wiele gatunków nietoperzy, chrząszcza jelonka, motyla pazia królowej, czy węża gniewosza. Przez Wolin przebiega główny szlak przelotu ptaków wzdłuż wybrzeża Bałtyku. Na terenie parku stwierdzono występowanie ponad 230 gatunków ptaków. W granicach administracyjnych Miasta Świnoujście leży tylko nieznaczna część otuliny Wolińskiego Parku Narodowego.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wolin i Uznam (PLH320019)

Obszar obejmuje dwie wyspy: Wolin i Uznam, razem z 5 kilometrowym pasem wód przybrzeżnych pomiędzy Karnolicami i Lubinem. Wyspy rozdziela cieśnina Świny, zaś od lądu na zachodzie, już po stronie niemieckiej - Piana, a na wschodzie - Dziwna. Ciekawym fragmentem ostoi jest delta Świny, obejmująca liczne, naturalne i sztuczne kanały oraz wyspy z torfowiskami, łąkami, trzcinowiskami, polami i płatami lasów olszowych. Centrum obu wysp tworzą wzniesienia morenowe opadające wysokimi falezami. Do nich przylegają białe i szare wydmy. Część z nich porośnięta jest stosunkowo mało zmienionym lasem. Na wyspach skupiły się rzadkie siedliska lądowe, bagienne i wodne oraz związane

z nimi fitocenozy, niejednokrotnie endemiczne. Charakteryzuje się bogatą florą (1135 gatunków roślin naczyniowych), w tym wiele gatunków prawnie chronionych, rzadkich, zagrożonych. Ogółem wyróżniono tu ponad 60 zbiorowisk roślinnych o naturalnym charakterze (lasy, zarośla, zbiorowiska nabrzeżne, piaskolubne, wodnoblótne, słonorośla. Na terenie obszaru leży ostoja ptasia o randze europejskiej - Delta Świny.

Specjalny Obszar Ochrony Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018)

Obszar położony u ujścia Odry obejmujący również jej dolny odcinek, Zalew Szczeciński, Wyspę Chrząszczewską i Zalew Kamieński. Dziwna i Zalew Kamieński to najbardziej naturalne elementy ujścia Odry. Średnia głębokość tego rozległego kompleksu wodnego wynosi 3,5-4,0 m. Wokół wybrzeży zalewu ciągną się zmiennej szerokości płycizny przybrzeżne sięgające niekiedy zwłaszcza po stronie wschodniej 800 metrów w głąb akwenu. Ich maksymalna głębokość osiąga 1,0-1,5 m. W zacisznych enklawach różnych części zalewu są one miejscem występowania wielu gatunków hydrofitów. Zalew Szczeciński ograniczają od północy tereny wyspy Wolin i Uznam. Ze środowiskiem morskim Bałtyku Zalew Szczeciński połączony jest poprzez koryto Dziwny na wschodzie, Świny w środkowej części oraz poprzez Pianę na zachodzie. Przy wylotach ramion ujściowych wód zalewu rozwijają się delty wsteczne powstające w trakcie wlewania się wody morskiej do jego akwenu, co ma miejsce podczas sztormów, bądź przy długotrwałych silnych wiatrach z kierunków północnych. Wiatry północne powodują zjawisko tzw. "cofki", w efekcie której następuje podwyższenie stanu wód w zalewie, sięgające czasem nawet do 1,00 m. Z racji okresowych wlewów wody morskiej zmieniają się w zalewie parametry chemiczne jego środowiska, zwłaszcza w zakresie zawartości chlorków, temperatury i wysycenia powierzchniowych warstw wody tlenem. Stąd poziom zawartości jonów Cl w wodach zalewu właściwego waha się w granicach 0,05 do 1,25 g/l. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w obecności roślin słonolubnych. Obszary terenów przyległych głównie po stronie wschodnich wybrzeży stanowią płaską strefę nadzalewową, którą pokrywają utwory mineralne, bądź organiczne torfów zakumulowanych w lokalnych obniżeniach i płytkich basenach nadzalewowych. Jedynie wybrzeża północne na niewielkim odcinku oraz wschodnie wyspy Wolin mają bardziej zróżnicowaną rzeźbę i znaczną rozpiętość wysokościową.

Laguna, priorytetowy rodzaj siedliska z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, ponad 80% obszaru. Łącznie zidentyfikowano tu 13 rodzajów siedlisk z tego załącznika. Torfowe obszary Basenu Czarnocińskiego są miejscem występowania wielu prawnie chronionych bądź rzadkich gatunków roślin naczyniowych, a także licznych mchów brunatnych i torfowców. W rejonie Miroszowa w zachodniej części zalewu występuje zjawisko abrazji klifowego brzegu - klif żywy. Zalew Szczeciński ma kluczowe znaczenie dla ichtiofauny regionu, a także Polski. Występują tu zarówno gatunki ryb i minogów chronionych, jak i innych, cennych z punktu widzenia biologii, czy gospodarki człowieka. Akwen ten położony jest na styku dwu różnorodnych środowisk; słodko i słonowodnego - estuarium. Efektem tego, jest występowanie gatunków ryb charakterystycznych dla obu tych środowisk. Leży on na szlaku wędrówek tarłowych między innymi takich gatunków jak: certa, aloza, łosoś, troć wędrówna, czy węgorz. Jest miejscem tarła wielu gatunków ryb (parposz, różanka). Łącznie zidentyfikowano tu 16 gatunków zwierząt z Załącznika

II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wody Zalewu odznaczają się dużym zagęszczeniem organizmów dennych; zwłaszcza ochotkowatych *Chironomidae*, skąposzczetów *Oligochaeta*, i mięczaków. Rozległy obszar wód Zalewu Szczecińskiego oraz urozmaicona strefa wybrzeży zasiedlona różnymi zbiorowiskami roślinności bagiennej, szuwarowej i wodnej jest miejscem egzystencji wielu gatunków ptaków, które znajdują tu dobre warunki żerowania, rozrodu i odpoczynku podczas migracji. Niejednokrotnie w okresie zimowym można tu obserwować żerujące bieliki w ilości do 250 osobników. Obszar obejmuje ważne ostoje ptasie o randze europejskiej.

Obszar Specjalnej Ochrony Delta Świny (PLB320002)

Obszar obejmuje wsteczną deltę Świny, wysoczyznową część wyspy Wolin oraz przybrzeżną strefę Zatoki Pomorskiej. Wsteczna (narastająca w kierunku Zalewu Szczecińskiego) delta rzeki i tereny przyległe. Tworzą ją naturalne i sztuczne ramiona Świny - obejmujące położone między nimi wyspy, południowo-zachodnie wybrzeża wyspy Wolin oraz południowo-wschodnie fragmenty wyspy Uznam, przylegające do Kanału Piastowskiego. Ponad 70% powierzchni otwartej zajmują słonawy, zbiorowiska halofilnego pól szuwaru oraz płaty szuwaru właściwego. Znikomą część terenu zajmują pola orne. Powierzchnia leśna (kilkanaście % powierzchni lądowej) zajęta jest przez olsy, nadmorskie bory bażynowe, lasy mieszane brzoźowo-dębowe i lasy mieszane bukowo-dębowe. Wysoczyznowa część wyspy Wolin obejmuje pasmo Wolińskiej moreny czołowej z kulminacją na wzniesieniu Grzywacz. Jej obszar pokrywają głównie lasy - bory sosnowe, lasy mieszane bukowo-dębowe i sosnowo-bukowe, buczyny pomorskie oraz olsy. Nieco ponad 3% powierzchni zajmują jeziora z dominującymi płytkimi jeziorami polodowcowymi. Od północy granicę lądu ustalają klify i niewielkie odcinki wydm oraz mniejsze obszary rolnicze i industrialne. Wody Zatoki Pomorskiej obejmują pas przybrzeżnych płytkich wód morskich o szerokości 1 m o głębokości dochodzącej do 10 m. Dno dzięki zróżnicowaniu (piaszczyste, głazowiska) stanowi bardzo ważny obszar rozrodu ryb, biotop małży i makroalg. Jest to istotna baza pokarmowa ptaków migrujących i zimujących.

Obszar obejmuje ostoję ptasią o randze europejskiej PL001. Występuje w niej, co najmniej 38 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 27 gatunków ptaków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Gniazduje ponad 160 gatunków, a liczba stwierdzonych przekracza 240. Jest to ważna ostoja wodniczki - gniazduje tutaj 1-3% populacji krajowej (C1, C6). W okresie lęgowym gnieździ się tutaj ponad 1% populacji krajowej bielika (C1, C6, PCK) i krakwy. Nieregularnie podejmują tutaj lęgi batalion i biegus zmienny. Lęgi wyprowadza tutaj również derkacz (C1). Poza okresem lęgowym na obszarze występują znaczące koncentracje zimujących nurogęsi (C3), gęgaw (C7), bielaczka (C2).

Obszar Specjalnej Ochrony Zalew Szczeciński (PLB320009)

Obszar obejmuje polską część Zalewu Szczecińskiego. Zbiornik jest płytki (średnia głębokość 2-3 m) i bardzo żyzny, o niezwykle wysokim zagęszczeniu organizmów bentosowych i bogatym rybostanie. Ostoja ptasza o randze europejskiej E02. Występuje tu co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Bardzo ważna ostoja

ptaków wodno-błotnych przede wszystkim w okresie wędrówek i zimą. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: gęgawa, czernica, bielik (PCK), błotniak zbożowy (PCK), kania czarna (PCK), biegus zmienny (schinzii) (PCK), gąsiorek, ohar (PCK), perkoz dwuczuby, kropiatka sieweczka obrożna (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje kania ruda (PCK), łyska i zimorodek; wodniczka (PCK) występuje w liczbie zaledwie 0-4 samców.

W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C2 i C3) następujących gatunków ptaków: łabędź krzykliwy, rybitwa czarna, czernica, gągoł, głowienka, łyska, nurogęs, ogorzałka; W stosunkowo dużych ilościach (C7) występują: perkoz dwuczuby, kormoran czarny, gęś zbożowa i siewka złota; w sumie ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach powyżej 20 000 osobników (C4). W okresie zimy występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C2 i C3) następujących gatunków ptaków: łabędź krzykliwy, nurogęs, ogorzałka, markaczka, gągoł, bielaczek, bielik (do 250 osobników); łabędź krzykliwy zimuje w ilości stanowiącej stosunkowo znaczny procent populacji wędrującej, ale ponad 4% populacji zimującej w Polsce; ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach powyżej 20 000 osobników (C4).

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Torfowiska Uznamskie

Obszar utworzony Rozporządzeniem Nr 7/2003 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 10 maja 2003 r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy obszaru pod nazwą "Torfowiska Uznamskie", o powierzchni 514,7297 ha. Na obszarze występuje swoista różnorodność gleb związanych z procesami bagiennymi (torfy niskie) i aluwialno-eluwialnych (zróżnicowane wiekowo wały wydymowe), stare lasy liściaste, w tym ponad 150-letnie drzewostany dębowe oraz liczne stanowiska gatunków roślin i zwierząt chronionych. Celem jego ochrony jest ochrona wartości estetycznych i przyrodniczych fragmentu lasów Mierzei Uznamskiej charakteryzującej się wysoką bioróżnorodnością i unikalną mozaikowością siedlisk.

Pomniki przyrody

Na terenie miasta znajduje się 21 pomników przyrody, w tym 7 grup drzew i 2 aleje drzew. W tabeli poniżej przedstawiono charakterystykę pomników przyrody.

Tabela 1. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie Świnoujścia

Lp.	Nr pomnika w rej. RDOŚ	Typ pomnika (podtyp)	Nazwa łacińska	Nazwa Polska	Opis lokalizacji	Opis pomnika przyrody	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna	Obwód pnia na wys. 1,3 m [cm]	Wysokość [m]
1.	106173	Jednoobiektowy	<i>Quercus robur</i>	Dąb szypułkowy	Skrzyżowanie ul. Sądzińskiej i Szmaragdowej, na wysepce	-	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	98.0	18.0
2.	106174	Jednoobiektowy	<i>Quercus robur</i>	Dąb szypułkowy	Cmentarz komunalny przy ul. Sądzińskiej przy ogrodzeniu, ok. 8 m od budynku kościoła	-	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	116.0	20.0
3.	106175	Jednoobiektowy	<i>Quercus robur</i>	Dąb szypułkowy	Na terenie szkoły podstawowej nr 2 przy ul. Białoruskiej, obrzeża boiska sportowego	Dąb latarników	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	216.0	23.0
4.	106176	Jednoobiektowy	<i>Quercus robur</i>	Dąb szypułkowy	Przy ul. Białoruskiej po zachodniej stronie, vis a vis szkoły	-	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	125.0	21.0
5.	106177	Jednoobiektowy	<i>Calocedrus decurrens</i>	Cedrzyniec kalifornijski (Kalifornijski cedr rzeczny)	Na terenie przedszkola nr 10 przy ul. Monte Casino 25	-	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	58.0	22.0
6.	106178	Jednoobiektowy	<i>Platanus xacerifolia</i>	Platan klonolistny	Przy ul. Boh. Września 39	-	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	159.0	26.0

Lp.	Nr pomnika w rej. RDOŚ	Typ pomnika (podtyp)	Nazwa łacińska	Nazwa Polska	Opis lokalizacji	Opis pomnika przyrody	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna	Obwód pnia na wys. 1,3 m [cm]	Wysokość [m]
7.	106179	Jednoobiektowy	<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity	Na terenie Wojskowej Administracji Mieszkaniowej przy ul. Boh. Września, między budynkiem stacji transformatorowej a ulicą, w odl. 2,5 m od budynku	-	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	30.0	10.0
8.	106180	Jednoobiektowy	-	-	Teren nieruchomości przy ul. Konopnickiej 2, na granicy z Ujejskiego 3 w linii ogrodzenia	-	1968-12-29	Orzeczenie Nr 132/68 Prezydium WRN w Szczecinie z dnia 29 grudnia 1968 r.	53.0	20.0
9.	106181	Jednoobiektowy	<i>Ulmus glabra</i>	Wiąz górski	Na terenie parku przy ul Chopina	-	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	22.0	3.0
10.	106182	Jednoobiektowy	<i>Tilia cordata</i>	Lipa drobnolistna	Przy ul. I-go Maja przy kościele	-	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	133.0	20.0
11.	106183	Jednoobiektowy	<i>Pinus sylvestris</i>	Sosna zwyczajna	Leśnictwo Świnoujście oddz. 147d	-	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	99.0	28.0
12.	106184	Wieloobiektowy – grupa drzew	-	-	Przy ul. Konopnickiej 5 i 7	2 drzewa	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	5.0 4.0	22.0 17.0
13.	106185	Jednoobiektowy	-	-	Na terenie nieruchomości przy ul. Sienkiewicza 18 lub ul. Orkana 2	-	1968-12-29	Orzeczenie Nr 135/68 Prezydium WRN w Szczecinie z dnia 29 grudnia 1968 r.	19.0	7.0

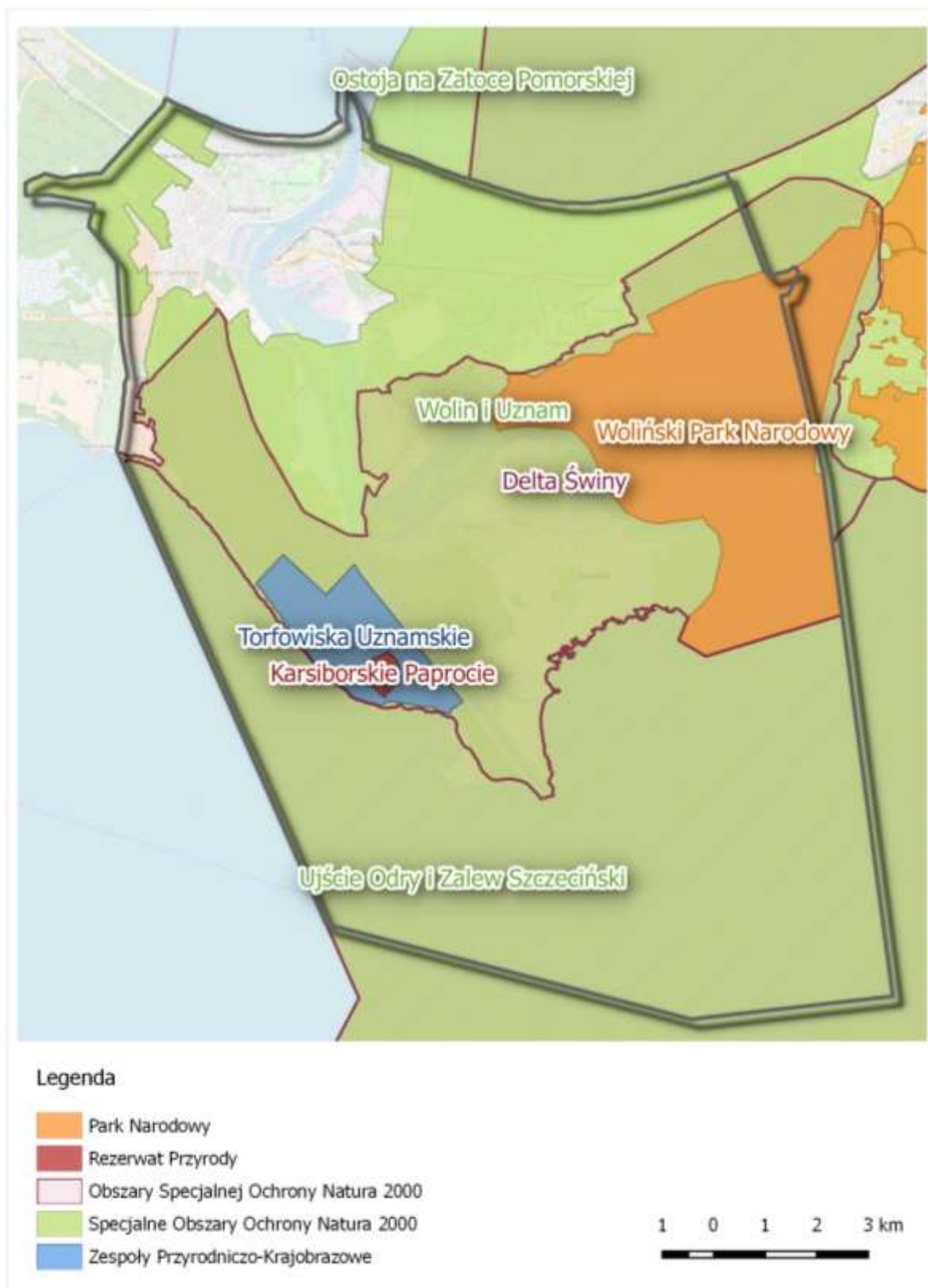
Lp.	Nr pomnika w rej. RDOŚ	Typ pomnika (podtyp)	Nazwa łacińska	Nazwa Polska	Opis lokalizacji	Opis pomnika przyrody	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna	Obwód pnia na wys. 1,3 m [cm]	Wysokość [m]
14.	106186	Wieloobiektowy – grupa drzew	<i>Platanus xacerifolia</i>	Platan klonolistny	Przy drodze dojazdowej do latarni morskiej vis a vis wejścia do Fortu Gerharda, Warszów	2 drzewa	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	123.0 150.0	17.0 16.0
15.	106187	Wieloobiektowy – grupa drzew	<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity	Na terenie nieruchomości przy ul. Barlickiego 6, po południowej stronie ulicy 1 m od chodnika	2 drzewa	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	32.0 41.0	6.0 8.0
16.	106188	Wieloobiektowy – grupa drzew	<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity	Przy wejściu do budynku Kapitanatu Portu Świnoujście, ul. Wybrzeże Władysława IV nr 1	2 drzewa	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	46.0 53.0	11.0 10.0
17.	106189	Wieloobiektowy – grupa drzew	<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity	Na terenie nieruchomości przy ul. Orkana 4	2 drzewa	1968-12-29	Orzeczenie Nr 136/68 Prezydium WRN w Szczecinie z dnia 29 grudnia 1968 r.	29.0 22.0	10.0 11.0
18.	106190	Wieloobiektowy – grupa drzew	<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity	Zbieg ulic Chopina i Paderewskiego, blisko budynku	2 drzewa	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	44.0 54.0	9.0 9.0
19.	106191	Wieloobiektowy – aleja	<i>Tilia xeuchlora</i>	Lipa krymska	Cmentarz przy ul. Karsiborskiej	Aleja 17 lip	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	46.0 46.0 48.0 44.0 41.0 49.0 47.0 28.0 44.0 44.0 40.0 48.0 45.0	15.0 15.0 15.0 15.0 15.0 15.0 15.0 15.0 15.0 15.0 15.0 15.0 15.0

Lp.	Nr pomnika w rej. RDOŚ	Typ pomnika (podtyp)	Nazwa łacińska	Nazwa Polska	Opis lokalizacji	Opis pomnika przyrody	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna	Obwód pnia na wys. 1,3 m [cm]	Wysokość [m]
									46.0 37.0 50.0 52.0	15.0 15.0 15.0 15.0
20.	106192	Wieloobiektowy – aleja	<i>Quercus robur</i>	Dąb szypułkowy	ul. I-go Maja	Aleja 90 dębów	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	128.0 118.0 71.0 100.0 94.0 108.0 66.0 86.0 72.0 101.0 58.0 56.0 84.0 86.0 68.0 95.0 70.0 88.0 83.0 93.0 101.0 72.0 82.0 83.0 82.0 111.0 81.0 77.0 67.0 138.0 82.0 95.0 107.0 117.0 110.0 118.0 92.0 101.0 93.0	21.0 21.0 21.0 22.0 22.0 21.0 21.0 21.0 21.0 22.0 20.0 20.0 21.0 21.0 20.0 21.0 21.0 22.0 22.0 20.0 21.0 21.0 20.0 21.0 22.0 22.0 22.0 22.0 22.0 21.0 22.0 22.0 24.0 22.0 21.0 22.0 22.0 21.0 22.0 21.0

Lp.	Nr pomnika w rej. RDOŚ	Typ pomnika (podtyp)	Nazwa łacińska	Nazwa Polska	Opis lokalizacji	Opis pomnika przyrody	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna	Obwód pnia na wys. 1,3 m [cm]	Wysokość [m]
									85.0	22.0
									107.0	22.0
									85.0	22.0
									110.0	23.0
									82.0	22.0
									104.0	22.0
									89.0	22.0
									111.0	22.0
									72.0	22.0
									102.0	22.0
									86.0	21.0
									104.0	21.0
									121.0	22.0
									109.0	22.0
									108.0	21.0
									136.0	23.0
									125.0	23.0
									130.0	23.0
									92.0	22.0
									89.0	22.0
									114.0	23.0
									114.0	22.0
									131.0	23.0
									79.0	22.0
									95.0	22.0
									108.0	22.0
									105.0	22.0
									78.0	22.0
									104.0	22.0
									81.0	22.0
									124.0	23.0
									82.0	18.0
									101.0	22.0
									112.0	22.0
									83.0	21.0
									80.0	20.0
									64.0	20.0
									104.0	21.0
									66.0	21.0
									95.0	22.0
									116.0	22.0
									130.0	22.0
									104.0	22.0
									114.0	21.0

Lp.	Nr pomnika w rej. RDOŚ	Typ pomnika (podtyp)	Nazwa łacińska	Nazwa Polska	Opis lokalizacji	Opis pomnika przyrody	Data utworzenia pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna	Obwód pnia na wys. 1,3 m [cm]	Wysokość [m]
									84.0 131.0 89.0 111.0 131.0 130.0 86.0 119.0 77.0	21.0 22.0 22.0 23.0 23.0 22.0 21.0 22.0 20.0
21.	106193	Wieloobiektowy – grupa drzew	<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity	Teren przedszkola przy ul. Warszawskiej 13	Grupa 2 cisów	2006-01-24	Uchwała Nr L/419/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	27.0 49.0	13.0 14.0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody GDOŚ

Rycina 2. Formy Ochrony przyrody na terenie Świnoujścia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Tereny zieleni urządzonej

Ważnym elementem środowiska przyrodniczego miasta jest urządzonej zieleń miejska, w której skład wchodzi parki spacerowo-wypoczynkowe, zieleńce, zieleń miejska, uliczna, cmentarze, tereny zieleni osiedlowej oraz lasy gminne. Na terenie miasta Świnoujście są to przede wszystkim:

- Park Zdrojowy,
- promenada nadmorska,
- park przy ul. Chopina,
- cmentarze komunalne (przy ul. Karsiborskiej 11, ul. Steyera, ul. Sąsiedzkiej)
- tereny zielone w rejonie amfiteatru, stadionu miejskiego,
- ogródki działkowe.

Poniższa tabela przedstawia dane nt. poszczególnych rodzajów zieleni urządzonej.

Tabela 2. Obszary zieleni urządzonej na terenie Świnoujścia

Parki spacerowo-wypoczynkowe		Zieleńce		Cmentarze		zielen uliczna	tereny zieleni osiedlowej	las gminne
obiekty [szt.]	pow. [ha]	obiekty [szt.]	pow. [ha]	obiekty [szt.]	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]	pow. [ha]
2	62,7	20	19,5	3	18,07	84,52	28,24	113,13

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Miasta i danych BDL GUS

Udział zieleni urządzonej ogółem na terenie miasta wynosi 1,65% powierzchni całkowitej. Obszarową przewagę posiadają lasy gminne, zieleń uliczna oraz parki spacerowo-wypoczynkowe.

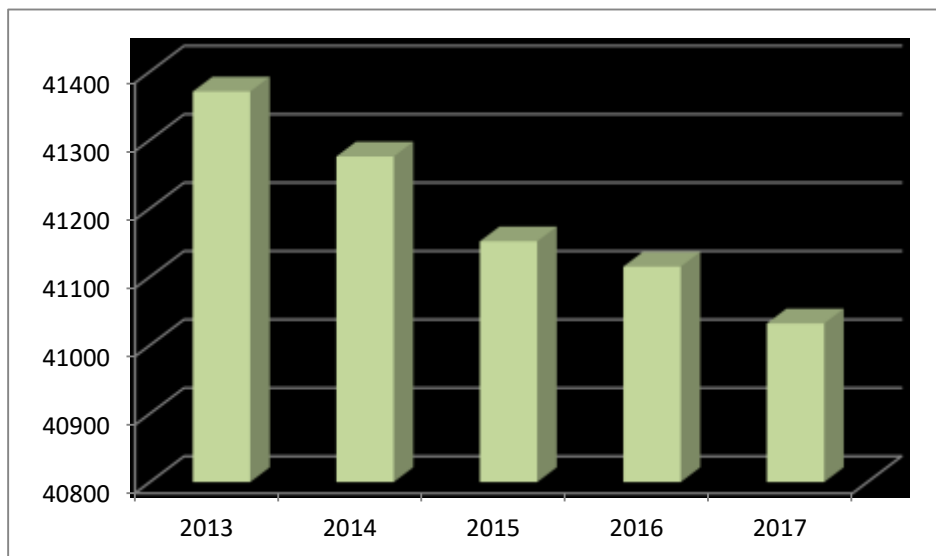
Uwarunkowania społeczno-gospodarcze

Wiodącymi dziedzinami gospodarki Świnoujścia są dwie gałęzie: turystyka na wyspie Uznam i gospodarka morska na wyspie Wolin (jeden z czterech głównych portów morskich w Polsce). Gmina Miasto Świnoujście z racji dobrych warunków bioklimatycznych jest gminą uzdrowiskową. Posiada dobre warunki do prowadzenia leczenia klimatycznego oraz profilaktyki zdrowotnej.

Ludność

Według danych GUS na dzień 31 XII 2017 roku teren Miasta Świnoujście zamieszkiwało 41 032 osób (w tym 19 756 mężczyzn i 21 276 kobiet). Średnia gęstość zaludnienia dla miasta kształtuje się na poziomie 208 osób na 1 km².

Przebieg procesów demograficznych determinuje zróżnicowany w poszczególnych grupach wiekowych współczynnik feminizacji oraz struktura wieku ekonomicznego ludności. Zmiany liczby ludności w ostatnich latach przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Zmiany liczby ludności na terenie Miasta Świnoujście w latach 2013-2017

Źródło: Dane GUS, stan na 31 grudnia 2017

Z powyższego zestawienia wynika, iż od 2013 roku obserwuje się spadek liczby mieszkańców miasta. Różnica w liczbie ludności w latach 2013-2017 wynosi 339. Współczynnik feminizacji w roku 2017 wynosił na terenie miasta 108. Oznacza to, że na 100 mężczyzn, przypada 108 kobiet. Jest to standardowy wskaźnik dla jednostki dobrze rozwiniętej.

W kształtowaniu wielkości zaludnienia zasadnicze znaczenie odgrywają takie czynniki, jak: przyrost naturalny, saldo migracji oraz struktura wiekowa ludności. Dane statystyczne w zakresie podstawowych czynników kształtujących lokalną sytuację demograficzną przedstawiono w poniższych zestawieniach.

Tabela 3. Ruch naturalny ludności w Świnoujściu w latach 2013-2017

Wyszczególnienie:		2012	2013	2014	2015	2016
Przyrost naturalny ogółem		-109	-171	-109	-211	-157
W tym:	Mężczyźni	-66	-90	-53	-116	-101
	Kobiety	-43	-81	-56	-95	-56
Urodzenia żywe		291	266	288	252	326
Zgony ogółem		400	437	397	463	483
Przyrost naturalny na 1000 ludności		b.d.	-4,12	-2,64	-5,12	-3,82

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przyrost naturalny określający tendencję rozwoju populacji obszaru na przestrzeni ostatnich lat był ujemny osiągając wartość - 157 w 2016 roku. Porównując ostatnie lata wskaźnik ten ulegał znacznym wahaniom. Ujemny przyrost naturalny świadczy o przewadze zgonów nad urodzeniami żywymi. Jest to jednak tendencja zgodna z wartością krajową.

Strukturę ludności miasta, według ekonomicznej grupy wieku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Struktura ludności miasta, według ekonomicznej grupy wieku

Wyszczególnienie	Wiek przedprodukcyjny (0-17 lat)		Wiek produkcyjny (18-64 lat)		Wiek poprodukcyjny (65 lat i więcej)	
	[osoby]	[%]	[osoby]	[%]	[osoby]	[%]
2013	6 080	14,7	26 528	64,1	8 763	21,2
2014	5 944	14,4	26 162	63,4	9 170	22,2
2015	5 856	14,2	25 772	62,6	9 524	23,1
2016	5 848	14,2	25 375	61,7	9 892	24,1
2017	5 858	14,3	24 956	60,8	10 218	24,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Pod względem wieku ekonomicznego (według danych GUS) w mieście przeważa ludność w wieku produkcyjnym (18-64 lat), która stanowi prawie 61%, jednak z roku na rok obserwuje się spadek tej grupy ludności. Ludność w wieku poprodukcyjnym stanowi prawie 25% ogółu i w tej grupie natomiast obserwuje się stały wzrost. Najmniejszą grupę stanowi ludność w wieku przedprodukcyjnym – 14,3%.

Biorąc pod uwagę ruch naturalny ludności oraz strukturę ludności według grup ekonomicznych w mieście obserwuje się typowe cechy starzejącego się społeczeństwa, wzrasta liczba osób starszych w stosunku do osób młodszych.

Gospodarka

Według danych z Krajowego Rejestru Podmiotów Gospodarki Narodowej w gminie na przestrzeni lat 2013–2017 zaobserwowano spadek liczby podmiotów gospodarczych. W roku 2017 w krajowym rejestrze podmiotów gospodarczych w mieście zarejestrowanych było 6223 podmiotów gospodarczych, czyli o 309 podmiotów mniej w porównaniu do roku 2013. W badanym okresie zmalała liczba głównie prywatnych podmiotów gospodarczych. W tabeli poniżej przedstawiono zmiany liczby podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat 2013–2017 z podziałem na sektor publiczny i prywatny.

Tabela 5. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w latach 2013–2017 w Świnoujściu

Wyszczególnienie	Podmioty gospodarcze ogółem				
	2013	2014	2015	2016	2017
Sektor publiczny	132	133	130	132	125
Sektor prywatny	6 410	6 359 ^m	6 271	6 151	6 092
Ogółem	6 542	6 492	6 401	6 283	6 217

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie miasta działa łącznie 125 podmiotów należących do sektora publicznego, co stanowi ok. 2% wszystkich podmiotów i są to głównie państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego.

W gminie w 2017 roku działało 6 092 podmiotów sektora prywatnego, w tym 4600 - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, 519 - spółki prawa handlowego, 973 - pozostałe formy

prowadzenia działalności gospodarczej Na terenie miasta w analizowanym roku działało 111 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz 21 fundacji.

Analizując liczbę podmiotów gospodarczych według grup rodzajów działalności, daje się zauważyć, że największy udział w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w gminie przypada na działalność pozostałą (usługi), stanowią one 82,54% wszystkich podmiotów gospodarczych. Najmniejsze znaczenie ma dział rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, która stanowi nieco ponad 0,86% całości podmiotów. Podmioty działające w sektorze przemysłowym stanowią 16,6% wszystkich podmiotów.

Tabela 6. Podmioty gospodarcze według działów PKD 2007

Działy PKD	2013	2014	2015	2016	2017
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybołówstwo	57	53	50	51	54
Przemysł i budownictwo	1 081	1 077	1 067	1 038	1 034
Pozostała działalność	5 404	5 362	5 298	5 204	5 145

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Infrastruktura turystyczna

Turystyka jest jedną z wiodących dziedzin gospodarki Miasta. Dominujące formy turystyki rozwijające się w mieście to: turystyka wypoczynkowa, turystyka uzdrowska, turystyka aktywna (żeglarstwo, windsurfing, kitesurfing, turystyka rowerowa). O jej dużym potencjale rozwojowym decydują walory naturalne (położenie geograficzne, ukształtowanie terenu, występujące złoża – walory uzdrowskie), dziedzictwo kulturowe w postaci dawnych obiektów militarnych, rozwijająca się oferta usług turystycznych i stosunkowo dobrze rozwinięta infrastruktura turystyczna.

Ilość turystów z roku na rok rośnie. Od roku 2009 do 2017 ilość udzielonych noclegów wzrosła z 1,1 mln do 1,96 mln. Do dyspozycji turystów w roku 2017 łącznie przygotowanych było 15 745 miejsc noclegowych. Od 2009 roku ilość miejsc noclegowych zwiększyła się o ponad 4 500, głównie w grupie hoteli i apartamentów. Znaczny wzrost nastąpił w latach 2012, 2015 i 2017 za sprawą oddania do użytku 7 dużych hoteli. W roku 2017 w Mieście funkcjonowało:

- 11 hoteli (1 987 miejsc hotelowych),
- 2 pensjonaty (112 miejsc),
- 1 ośrodek campingowy,
- 1 schronisko młodzieżowe (140 miejsc)

oraz ponad 120 innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (ośrodki wypoczynkowe, sanatoria, wille) oferujących ok. 8300 miejsc noclegowych. Pokoje gościnne i apartamenty oferują ponad 5 200 miejsc noclegowych.

Zróżnicowanie w typach obiektów i ich standardzie powoduje, że oferta noclegowa adresowana jest do różnych grup turystów o różnym stopniu zamożności. Istniejąca baza noclegowa jest niezbędnym elementem zagospodarowania turystycznego i ma bardzo duże znaczenie dla rozwoju funkcji uzdrowskiej. Znaczna część obiektów noclegowych nie będących zakładami lecznictwa uzdrowskiego dysponuje rozbudowaną bazą zabiegową.

Baza gastronomiczna

Na bazę gastronomiczną w Świnoujściu składają się lokale restauracyjne, bary, pizzerie, kawiarnie, cukiernie i puby. Największą liczbą obiektów stanowią restauracje. Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej obecnie na terenie miasta działa 948 podmiotów świadczących usługi gastronomiczne (PKD Sekcja I, dział 56 – działalność usługowa związana z wyżywieniem). Dane na temat ilości obiektów gastronomicznych według klasyfikacji PKD na terenie miasta przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Baza gastronomiczna na terenie uzdrowiska Świnoujście według klasyfikacji PKD

Podklasa PKD	Ilość podmiotów
Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne (56.10.A)	330
Ruchome placówki gastronomiczne (56.10.B)	141
Przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (56.21.Z)	130
Pozostała usługowa działalność gastronomiczna (56.29.Z)	133
Przygotowywanie i podawanie napojów (56.30Z)	214
Ogółem	948

Źródło: opracowanie własne na podstawie PKD i danych CEIDG

Infrastruktura paraturystyczna

Infrastruktura paraturystyczna jest niezwykle ważnym elementem zagospodarowania obszaru miasta, pozwala ona bowiem na prawidłowe wykorzystanie walorów turystycznych, a przez to efektywne funkcjonowanie produktów turystycznych. W odniesieniu do obszaru miasta Świnoujście, do najważniejszych elementów infrastruktury paraturystycznej należą szlaki turystyczne oraz baza sportowo-rekreacyjna.

Szlaki turystyczne rowerowe

Z myślą o aktywnym wypoczynku rozbudowywany jest system ścieżek rowerowych, których długość wynosi obecnie 32,6 km. Na terenie miasta wyznaczonych jest kilka szlaków rowerowych o łącznej długości ponad 80 km. Są to:

- Nadmorski Międzynarodowy Szlak Rowerowy R-10
- Szlaki rowerowe dookoła Zalewu Szczecińskiego i wyspy Karsibór
- Szlak rowerowy „Świdny Las”,
- Szlak rowerowy im. L. Feiningera.

Na terenie Miasta funkcjonuje kilka wypożyczalni rowerów, w tym całoroczne wypożyczalnie z dowozem na telefon. Dodatkowo funkcjonuje bezobsługowy system wypożyczania rowerów UsedomRad (obejmujący kilkadziesiąt stacji rowerowych po polskiej i niemieckiej stronie wyspy Uznam). W wielu miejscach Świnoujścia zainstalowano również stojaki rowerowe.

Tabela 8. Szlaki rowerowe na terenie Świnoujścia

Szlaki rowerowe	Opis	Długość [km]	Oznakowanie
MIĘDZYNARODOWY NADMORSKI SZLAK ROWEROWY R-10	Odcinek międzynarodowego szlaku rowerowego wokół Bałtyku łączący Świnoujście z nadmorskimi kurortami wyspy Wolin (m.in. Międzyzdrojami i Dziwnowem). Przebiega możliwie najbliżej morskiego brzegu, jednocześnie sprytnie omijając niebezpieczne, ruchliwe szosy. Jego leśne odcinki za miastem, ze względu na dość trudną nawierzchnię, wymagają pewnej zaprawy fizycznej.	19	
SZLAK ROWEROWY „DOKOŁA WYSPY KARSIBÓR”	Wyspa Karsibór to idealne miejsce dla wszystkich spragnionych odpoczynku od zgiełku miasta, szukających kontaktu z naturą. Szlak prowadzi przez rozległe pustkowia Karsiboru - trzcinowiska, łąki i lasy nad Kanałem Piastowskim, aż nowego wschodniego falochronu, wychodzącego na 430 m w głąb Zalewu Szczecińskiego. Początek trasy znajduje się w pobliżu wschodniego nabrzeża promów "Karsibór". Stąd na wyspę Karsibór dostaniemy się nowoczesnym mostem z wydzieloną drogą dla rowerów i pieszych.	17	
SZLAK ROWEROWY DOKOŁA ZALEWU SZCZECIŃSKIEGO	Szlak, zgodnie z nazwą, prowadzi brzegami Zalewu Szczecińskiego - od Świnoujścia aż po miasto Wolin. Szczególnie na ostatnim etapie, na wzgórzach południowo-wschodniego brzegu wyspy Wolin obfituje w przepiękne widoki. W przyszłości ma spaść pętlą cały Zalew - zarówno jego polskie, jak i niemieckie brzegi. Ze względu na trudne odcinki - m.in. ruchliwymi szosami i pagórkami, polecany raczej wytrawniejszym rowerzystom.	19	
SZLAK ROWEROWY „ŚWIDNY LAS”	Świdny Las leży na najbardziej wysuniętym na południowy-zachód skrawku wyspy Uznam. Szlak rowerowy przecina cały Świdny Las, by dotrzeć na niezwykle malowniczo położony falochron Kanału Piastowskiego. Niestety, ze względu na bardzo piaszczysty dojazd do falochronu, ostatnie kilometry trasy nadają się tylko dla najwytrwalszych rowerzystów.	14	
SZLAK ROWEROWY FEININGERA (Świnoujście)	Polsko-niemiecki szlak rowerowy na wyspie Uznam śladami Lyonela Feiningera - amerykańskiego artysty niemieckiego pochodzenia, zafascynowanego przyrodą i unikatowymi pejzażami wyspy; na szlaku znajdują się obiekty, które uwieczniał w swoich pracach; poszczególne miejsca na szlaku wyróżnione są z pamiątkową tablicą w płycie chodnikowej. Szlak prowadzi przez następujące miejscowości (po niemieckiej stronie wyspy Uznam): Benz - Neppermin - Balm - Mellenthin - Neppermin - Benz - Sallenthin - Bansin - Heringsdorf - Ahlbeck - Świnoujście (tablice przy dawnym ratuszu oraz na falochronie zachodnim) - Kamminke - Garz - Zirchow - Korswandt - Goethen - Sallenthin - Benz.	50 (cały szlak), 12 w granicach administracyjnych Miasta	

Źródło: www.swinoujście.pl

Szlaki turystyczne piesze

W Świnoujściu wytyczone są szlaki piesze o długości ponad 40 kilometrów. Na przebiegu szlaków zamontowana jest mała infrastruktura w postaci wiat, miejsc odpoczynku, tablic informacyjnych.

Tabela 9. Oznakowane szlaki, wytyczone na wyspach Uznam i Wolin

Nazwa szlaku	Opis	Długość [km]	Oznakowanie
Ścieżka dydaktyczna "Szlak Fortyfikacyjny"	Wytyczony szlak o długości ok. 4 km, obejmujący najciekawsze zabytki architektury militarnej po wschodniej stronie ujścia Świny. Z racji swojego historycznego i edukacyjnego zarazem charakteru otrzymał formułę ścieżki dydaktycznej. Szlak rozpoczyna się w najstarszym obiekcie prawobrzeża - Fortcie Wschodnim. Stąd szlak wiedzie dalej przez pozostałości dwóch baterii nadbrzeżnych z czasów I wojny światowej, ufortyfikowaną baterię przeciwlotniczą z II wojny światowej, aż po unikatowy konstrukcyjnie bunkier dowodzenia z tego samego okresu oraz zespół umocnień polowych z lat zimnej wojny. Na tablicach informacyjnych wzdłuż szlaku znajdują się tabliczki z krótkim rysem historycznym oraz retrospekcją graficzną. Na trasie przebiegu szlaku fortyfikacyjnego znajduje się także Bateria Goeben oraz Bateria Vineta, tzw. "Podziemne Miasto".	ok. 5	
Międzynarodowy nadmorski szlak pieszy "E-9"	Znany od wielu lat, czerwony pieszy szlak nadbałtycki E-9, w Świnoujściu i okolicach nie ma jednolitego charakteru - biegnie trochę nad Zalewem i trochę nad morzem, trochę lasem i trochę miastem. Jedynym wspólnym mianownikiem jest to, że prawie zawsze trzyma się spokojnego ubocza. Szlak rozpoczyna się (kończy) przy przejściu granicznym na wyspie Uznam, wiedzie ulicami Wojska Polskiego, Bałtycką i Żeromskiego, poprzez Dzielnicę Nadmorską (w tym świnoujską promenadę), kilkusetmetrowy odcinek plaży do charakterystycznej zabudowy, tj. Stawy Młyny. Następnie szlak prowadzi wzdłuż ujścia Świny, Fortu Zachodniego i Fortu Anioła, poprzez ul. Jachtową i dalej nabrzeżem do miejskiej przeprawy promowej. Po zejściu z promu szlak poprowadzony jest ul. Dworcową do przejazdu kolejowego, a następnie przez Warszów do obszaru leśnego. Tam szlak przecina drogę krajową nr 93 i dociera do Przytoru. Po ominięciu XIX-wiecznego kościoła drogą leśną szlak wiedzie w kierunku Wolińskiego Parku Narodowego, a następnie Międzyzdrojów.	ok. 23	

Nazwa szlaku	Opis	Długość [km]	Oznakowanie
Szlak św. Jakuba	Świnoujski odcinek Szlaku św. Jakuba jest częścią Pomorskiej Drogi św. Jakuba, ta zaś stanowi niewielki fragment Drogi św. Jakuba (Camino de Santiago). Europejski szlak pielgrzymkowy to ponad tysięczny trakt pątniczy wiodący z różnych stron Europy do grobu apostoła Jakuba Starszego, mieszczącego się w katedrze Santiago de Compostela w północno-zachodniej Hiszpanii. W granicach administracyjnych miasta Świnoujście szlak wiedzie przez Łunowo (ul. Zalewowa), Przytór (ul. Zalewowa), Ognicę, Warszów (ul. Wrzosowa, Norweska, Białoruska, Barlickiego, przeprawa promowa "Warszów"), Uznam (Wybrzeże Władysława IV, ul. Armii Krajowej, Konstytucji 3 Maja, Kościuszki, Kołłątaja, Gdańska, Śląska, Szkolna, Markiewicza, Wielkopolska, Grunwaldzka, przejście graniczne Świnoujście - Kamminke). Po drodze znajdują się: pozostałości umocnień z okresu II wojny światowej (m.in. zespół bunkrów artyleryjskich Baterii Goeben), zabytkowy neogotycki kościół w Przytorze pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa z 1895 r. oraz kościoły stacyjne Pomorskiej Drogi św. Jakuba, tj. kościół pw. Chrystusa Króla i kościół pw. bł. Michała Kozala.	ok. 15	

Źródło: www.swinoujście.pl

Szlaki kajakowe

Szlaki kajakowe liczą w Świnoujściu 90 km długości. Zalicza się do nich szlak kajakowy 44 wysp i szlak kajakowy wzdłuż brzegów wyspy Wolin.

Turystyka wodna

Świnoujście posiada nowoczesny port jachtowy na ponad 350 jednostek, mogący przyjmować jednostki o zanurzeniu do 4,5 m. Do dyspozycji żeglarzy jest m.in. zaplecze socjalne, slip, urządzenia do odbioru nieczystości, stacja benzynowa, parking. W roku 2017 w porcie cumowało ponad 9 500 jachtów różnych bander. Również w tym samym roku świnoujska marina została wyróżniona dziewiąty raz z rzędu Błękitną Flagą (program mający na celu zachęcenie zarządców kąpielisk do spełnienia założeń dyrektywy Rady Europejskiej dotyczącej jakości wody w kąpieliskach). Na terenie miasta działają ponadto dwie niewielkie przystanie klubowe: Jacht Klub „Cztery Wiatry” i jacht Klub Marynarki Wojennej „Kotwica” oraz Uczniowski Klub Sportowy „Keja” przy Szkole Podstawowej nr 9 i przystań żeglarska Zespołu Szkół Morskich w Łunowie. Miasto planuje w najbliższym czasie rozpocząć budowę przystani kajakowej w Karsiborze oraz dwóch przystani jachtowych w Łunowie i Ognicy.

Świnoujście dysponuje doskonałymi warunkami do uprawiania windsurfingu, kitesurfingu i skimboardu. Uznamska plaża przy wiatraku, czy plaża w dzielnicy Warszów (wyspa Wolin), zyskują coraz większą popularność wśród surferów z całej Polski. W 2010 roku w Świnoujściu odbył się finał Kitesurf Tour Europe. W Świnoujściu istnieje kilka szkół kitesurfingu i windsurfingu.

W Świnoujściu działa również tzw. biała flota, która zapewnia liniowe połączenia pasażerskie (Świnoujście-Międzyzdroje/Ahlbeck/Heringsdorf/Bansin oraz sezonowo Świnoujście-Szczecin). Żegluga

Świnoujska to dwie przeprawy – „Przeprawa Centrum”, obsługiwana przez promy „Karsibór”, oraz przeprawa „Warszów” – obsługiwana przez promy „Bielik”, a także niezbędna do funkcjonowania infrastruktura, tj. nabrzeża, warsztaty i biuro.

Baza sportowo-rekreacyjna

Ośrodek Sportu i Rekreacji „Wyspiarz” został utworzony w 1975 roku. Zgodnie ze statutem, podstawowym celem działania OSiR jest zaspakajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców Miasta Świnoujście w zakresie kultury fizycznej i rekreacji, w tym utrzymanie terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych. Celem OSiR jest zapewnienie zarówno mieszkańcom Świnoujścia jak i turystom możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu w oparciu o posiadane obiekty sportowo-rekreacyjne. Ośrodek organizuje także szereg cyklicznych imprez sportowo-rekreacyjnych.

Obiekty w zarządzie OSiR „Wyspiarz”:

- Hala tenisowa, ul. Matejki 17a,
- Hala sportowa, ul. Białoruska,
- Korty tenisowe, ul. Matejki 17a,
- Pływalnia, ul. Żeromskiego 48,
- Hala sportowa, ul. Piłsudskiego 9,
- Port jachtowy, ul. Rogozińskiego,
- Kąpielisko morskie, zlokalizowane na lewobrzeżnej części Miasta Świnoujście (Wyspa Uznam pomiędzy Falochronem Zachodnim a granicą państwa) oraz kąpielisko na wyspie Wolin,
- Stadion, ul. Jana Matejki 22,
- Boisko syntetyczne, ul. Matejki 17a,
- Kamping „Relax” ul. Słowackiego 1,
- Stadion sportowy przy ul. Białoruskiej.

Ponadto na terenie miasta funkcjonują siłownie zewnętrzne oraz aquapark (Baltic Park Moło Aquapark).

Obiekty kulturalne

Miejski Dom Kultury istnieje w Świnoujściu od roku 1954. Misją Miejskiego Domu Kultury jest:

- tworzenie, upowszechnianie oraz ochrona kultury narodowej i regionalnej,
- prowadzenie edukacji kulturalnej i wychowania przez sztukę, szczególnie dzieci i młodzieży,
- integrowanie i pozyskiwanie wspólnoty lokalnej do aktywnego uczestnictwa i współtworzenia wartości kultury,
- tworzenie zróżnicowanej oferty kulturalnej adresowanej do mieszkańców i gości odwiedzających Świnoujście.

Miejski Dom Kultury wspiera i tworzy warunki do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, prowadzi różnorodne formy wychowania estetycznego, upowszechnia i udostępnia różnorodne dziedziny sztuki, zaspokaja i rozwija potrzeby kulturalne mieszkańców miasta. MDK posiada 3 filie (Przytor – ul. Zalewowa 40, Warszów – ul. Sosnowa 18 i Karsibór – ul. 1-go Maja 40).

Obiekty MDK:

- Sala teatralna MDK, ul. Matejki 11,
- Amfiteatr Miejski, ul. Chopina 30,
- Muszla Koncertowa, Promenada,
- Galeria “ART”, ul. Wojska Polskiego 1/1,
- Galeria miejsce sztuki 44, ulica Armii Krajowej 13.

Na terenie Świnoujścia działalność w zakresie kultury prowadzą również Miejska Biblioteka Publiczna im. Stefana Flukowskiego, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 15 wraz z filiami, Biblioteka Pedagogiczna im H. Radlińskiej, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 22, Muzeum Rybołówstwa Morskiego, Plac Rybaka 1, Muzeum Fort Gerharda/ Podziemne Miasto, Fort Zachodni.

Informacja turystyczna

Na obszarze Świnoujścia znajduje się informacja turystyczna, przy Placu Słowiańskim 6/1, otwarta od poniedziałku do soboty.

Zakres udzielanych informacji:

- atrakcje turystyczne Świnoujścia i okolic,
- możliwości spędzania wolnego czasu,
- program imprez kulturalnych i sportowych,
- obiekty noclegowe,
- oferty świnoujskich biur turystycznych,
- oferty biur/ klubów przewodników miejskich i pilotów,
- komunikacja na terenie miasta,
- połączenia kolejowe, autobusowe oraz morskie.

Informacja Turystyczna dysponuje bezpłatnymi materiałami informacyjnymi na temat miasta Świnoujście.

Infrastruktura techniczna

Sieć drogowa

Z uwagi na brak stałego połączenia pomiędzy wyspami Wolin i Uznam, układ drogowy w obszarze tych wysp funkcjonuje oddzielnie. Wyspa Karsibór połączona jest z układem komunikacyjnym drogowym na wyspie Wolin połączeniem mostowym. Układ podstawowy dróg stanowią drogi klasy - głównej przyspieszonego ruchu, głównej i zbiorczej, układ obsługujący stanowią drogi klasy - lokalnej, dojazdowej.

Na sieć drogową Miasta Świnoujście składają się drogi krajowe, powiatowe i gminne. Poniższe zestawienia przedstawiają charakterystykę dróg na terenie miasta.

Tabela 10. Drogi krajowe przebiegające przez Świnoujście

Lp.	Nr drogi	Przebieg	Długość drogi [m]	Ocena stanu nawierzchni
1.	3	Duńska	9215,53	B – stan dobry
		Skandynawska cz.		A – stan bardzo dobry
		Wolińska		B – stan dobry
2.	93	Grunwaldzka cz.	13719,68	C – stan zadowalający
		Nowokarsiborska		A – stan bardzo dobry
		Karsiborska		B – stan dobry
		Pomorska		B – stan dobry
		RAZEM	22935,21	

Źródło: Urząd Miasta Świnoujście

Tabela 11. Drogi Powiatowe na terenie Świnoujścia

Lp.	N drogi	Przebieg	Długość drogi [m]	Ocena stanu nawierzchni
1.	5700Z	1 Maja	3142,2	D – stan zły
2.	5701Z	Armii Krajowej; Plac Słowiański	369,39	A – stan bardzo dobry
3.	5702Z	Barlickiego Norberta - przedłużenie w kierunku Wolińskiej	3944,36	C – stan zadowalający
4.	5703Z	Grunwaldzka (od Nowokarsiborskiej do Placu Wolności)	1355,86	C – stan zadowalający
5.	5704Z	Kołątaja Hugona	507,18	A - stan bardzo dobry
6.	5705Z	Konstytucji 3 Maja	634,95	A – stan bardzo dobry
7.	5706Z	Krzywa	2231,88	D – stan zły
8.	5707Z	Ludzi Morza	2472,86	C – stan zadowalający
9.	5708Z	Matejki Jana	1499,15	B – stan dobry
10.	5709Z	Moniuszki Stanisława	675,25	A – stan bardzo dobry
11.	5710Z	Mostowa	4040,9	D – stan zły
12.	5712Z	Odrzańska	815,18	B – stan dobry
13.	5713Z	Piłsudskiego Józefa	997,69	C – stan zadowalający
14.	5714Z	Plac Wolności	137,32	A - stan bardzo dobry
15.	5715Z	Poznańska	143,11	A – stan bardzo dobry
16.	5716Z	Prusa Bolesława	213,69	A – stan bardzo dobry
17.	5717Z	Rycerska	725,16	C – stan zadowalający
18.	5718Z	Sąsiedzka	1492,78	D – stan zły, A - stan cz. bardzo dobry
19.	5719Z	Słowackiego Juliusza	1074,97	A – stan bardzo dobry
20.	5720Z	Staszica Stanisława	418,91	C – stan zadowalający
21.	5721Z	Szkolna	762,74	A – stan bardzo dobry
22.	5722Z	Wielkopolska	671,15	B – stan dobry
23.	5723Z	Wojska Polskiego	1877,32	C – stan zadowalający

Lp.	N drogi	Przebieg	Długość drogi [m]	Ocena stanu nawierzchni
24.	5724Z	Wybrzeże Władysława IV	1529,85	B – stan dobry
25.	5725Z	Zalewowa	2401,34	D – stan zły, B - stan cz. dobry
26.	5727Z	11 Listopada	1514	B – stan dobry
27.	5728Z	Wodna	197,29	A – stan bardzo dobry
28.	5729Z	Nadbrzeżna	151	A – stan bardzo dobry
29.	5730Z	Dworcowa	423,47	B – stan dobry
30.	-	część ulicy Dworcowej przebiegającej po terenach PZB	518,7	b.d.
31.	-	Barlickiego Norberta i cz. Fińskiej	491,31	B – stan dobry
RAZEM			37430,96	

Źródło: Urząd Miasta Świnoujście

Układ dróg wojewódzkich i powiatowych jest uzupełniany układem dróg gminnych, których całkowita długość wynosi ok. 66,5 km. Ok. 55% dróg gminnych jest w stanie technicznym zadawalającym lub złym, natomiast ok. 23% wszystkich dróg gminnych stanowią te o bardzo dobrym stanie technicznym.

W Świnoujściu funkcjonuje 13 parkingów płatnych, większość z nich jest monitorowana i strzeżona, a także 12 parkingów bezpłatnych. Zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Świnoujście każdego roku od 1 maja do 30 września w części nadmorskiej miasta Świnoujście oraz na części ulicy Wojska Polskiego obowiązuje Strefa Płatnego Parkowania, którą obsługują nowoczesne parkomaty oferujące wiele udogodnień dla kierujących pojazdami. Najbardziej dogodnie miejsca do parkowania to te na ul. Uzdrowskiej, Słowackiego, Sienkiewicza, przy Stadionie Floty Świnoujście oraz dwa największe parkingi – tzw. „patelnie”, położone po przeciwległych krańcach dzielnicy uzdrowskiej.

Sieci elektroenergetyczne

Na terenie miasta Świnoujście nie występują sieci przesyłowe eksploatowane przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. Operatorem Systemu Dystrybucyjnego sieci elektroenergetycznej wyznaczonym przez Urząd Regulacji Energetyki na terenie miasta Świnoujście jest spółka ENEA-Operator Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, Oddział Dystrybucji w Szczecinie. Miejscem włączenia sieci elektroenergetycznej do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego jest stacja rozdzielcza wysokiego napięcia w Reclawiu. Teren miasta ma połączenie z resztą Krajowego Systemu poprzez:

- linię wysokiego napięcia 110 kV nr 1044 łączącą miasto z GPZ Międzyzdroje,
- linię 110 kV nr 1016 do GPZ Reclaw.

Na terenie Świnoujścia znajdują się 3 główne stacje zasilania (GPZ) pracujące na napięciu 110 kV/15 kV:

- GPZ „Świnoujście”,
- GPZ „Świnoport”,
- GPZ „Warszów”.

Sieć wysokiego napięcia (110 kV) na terenie Świnoujścia składa się z linii:

- Linia napowietrzna nr 1016 relacji GPZ Warszów – GPZ Reclaw o długości 5,16 km,

- Linia napowietrzna nr 1044 relacji GPZ Świnopot – GPZ Międzyzdroje o długości 9,5 km,
- Linia napowietrzna nr 1072 relacji GPZ Świnoujście – GPZ Warszów o długości 5,16 km,
- Linia nr 1040 relacji GPZ Świnoujście – GPZ Świnopot o długości napowietrznej 3,84 km i kablowej 8,3 km,
- Linia nr 1039 relacji GPZ Warszów – GPZ Świnopot o długości napowietrznej 2,4 km i linii kablowej 1,4 km.

Na terenie miasta Świnoujście znajduje się 4 odbiorców przyłączonych na wysokim napięciu. Do pozostałych odbiorców energia elektryczna przekazywana jest poprzez sieć średniego napięcia. Linie te mają łączną długość 170,7 km, w tym:

- 28,7 km linie napowietrzne,
- 142 km linie kablowe.

Na terenie miasta znajduje się 175 stacji transformatorowych 15 kV/0,5 kV, których zadaniem jest zmiana napięcia na niskie. Sieć niskiego napięcia na terenie miasta składa się z :

- 235,4 km linii kablowych,
- 37,7 km linii napowietrznych.

Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie miasta Świnoujście istnieje zorganizowany system zaopatrzenia w ciepło. Lokalne potrzeby cieplne zaspokajane są obecnie przez:

- Miejski system ciepłowniczy oraz ciepłownię miejską, które eksploatowane są przez PEC Sp. z o.o.,
- Lokalne kotłownie opalane węglem, gazem ziemnym, olejem opałowym i biomasą, zasilające jeden lub więcej wielorodzinnych budynków mieszkalnych,
- Indywidualne źródła w domach mieszkalnych jedno i wielorodzinnych oraz obiektach usługowych, na gaz ziemny, paliwa stałe – głównie węgiel oraz drewno, dostarczające energię cieplną na potrzeby centralnego ogrzewania i przygotowania ciepłej wody.

Ciepłownia miejska w Świnoujściu, znajdująca się przy ul. Daszyńskiego 2, wyposażona jest w 6 kotłów wodnych wysokotemperaturowych o sumarycznej mocy 85 MW. Ciepło dostarczane jest do odbiorców przy pomocy sieci ciepłowniczej będącej w zarządzie PEC Sp. z o.o.. Długość sieci ciepłowniczej na terenie miasta wynosi 35,8 km, na którą składają się:

- Sieć magistralna i rozdzielcza o długości 15,99 km,
- Przyłącza do budynków – 19,81 km.

Zaopatrzenie w gaz

Sieć rozdzielczą na terenie miasta Świnoujście eksploatuje Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., która posiada sieć średniego i niskiego ciśnienia (gazociągi i przyłącza). Sieć zasilana jest

z dwóch stacji gazowych I-go stopnia, w których redukuje się ciśnienie dostarczanego gazu z wysokiego na średnie, przy ul. Karsiborskiej i w Ognicy.

Poniżej przedstawiono dane techniczne dotyczące sieci gazowej:

- Gazociągi niskiego ciśnienia – 46 517 m,
- Gazociągi średniego ciśnienia – 50 736 m,
- Przyłącza gazowe niskiego ciśnienia – 1 819 szt., 26 424 m,
- Przyłącza gazowe średniego ciśnienia – 771 szt., 14 860 m,
- Liczba odbiorców gazu – 12 426 szt.,
- Liczba odbiorców ogrzewających mieszkania gazem – 1 696 szt.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego na terenie miasta w 2016 roku z gazu korzystało 71% mieszkańców.

Istotnym elementem sieci gazowej jest Terminal Skroplonego Gazu Ziemnego, wybudowany w 2015 roku. Powstanie terminalu LNG pozwoliło na odbieranie skroplonego gazu ziemnego drogą morską praktycznie z dowolnego kierunku na świecie, co przyczyniło się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego całej Polski.

Informacje o ujęciach wody, sieci wodno-kanalizacyjnej, oczyszczalniach ścieków

➤ Ujęcia wód

Na terenie miasta Świnoujście zlokalizowane są cztery ujęcia wody, eksploatowane przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

1. Ujęcie wody „Wydrzany” – położone w południowo-zachodniej części miasta pomiędzy ul. Karsiborską a Krzywą na terenie leśnym. Ujęcie posiada wydajność 300 m³/h. Ujęcie posiada strefę ochronną ustanowioną Rozporządzeniem Nr 6/2006 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 14 września 2006 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Wydrzany” w Świnoujściu, woj. Zachodniopomorskie (Dz. U. Woj. Zach. Nr 102, poz. 1894 z dnia 29.09.2006 r.).
2. Ujęcie wody „Granica” – położone w zachodniej części miasta przy granicy państwa. Wydajność ujęcia wynosi 230 m³/h. Ujęcie posiada strefę ochronną, ustanowioną Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie nr 3/2009 z dnia 22 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Granica” w Świnoujściu (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 43, poz. 1067 z dnia 6.07.2009 r.).
3. Ujęcie wody „Odra” – położone wzdłuż ulicy Wolińskiej. Wydajność ujęcia wynosi 60m³/h. Ujęcie posiada strefę ochronną, ustanowioną Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie nr 4/2011 z dnia 31 maja 2011 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Odra” w Świnoujściu (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 69, poz. 1229 z dnia 8.06.2011 r.).

4. Ujęcie wody „Na Wydmach” – położone na północny wschód od stacji Przytór. Wydajność ujęcia wynosi 60m³/h. Ujęcie posiada strefę ochronną, ustanowioną Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie nr 6/2005 z dnia 23 maja 2005 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Na Wydmach” w Świnoujściu (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 43, poz. 995 z dnia 30.05.2005 r.).

➤ **Sieć wodno-kanalizacyjna**

Eksploatacją sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie Świnoujścia zajmuje się Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świnoujściu.

Długość sieci wodociągowej na terenie Miasta Świnoujście, zgodnie z danymi Urzędu Miasta wynosi obecnie 141,6 km, liczba przyłączy natomiast 3113. Sieć wodociągowa w Świnoujściu zbudowana jest z żeliwa szarego, stali, PVC, AC, żeliwa sferoidalnego, PE. Stan techniczny sieci jest zadowalający, co roku planowane są do wymiany odcinki sieci wodociągowej o złym stanie technicznym.

Sieć kanalizacyjna w roku 2017 wynosiła 120,1 km, liczba przyłączy natomiast 2 055. Stan techniczny sieci kanalizacyjnej jest dostateczny. W większości przypadków gdzie zakładany jest remont drogi przewiduje się wymianę istniejącej sieci kanalizacyjnej.

Tabela 12. Charakterystyka sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie miasta Świnoujście (stan na rok 2018)

Charakterystyka sieci wodno-kanalizacyjnej		
Wyszczególnienie	Jednostka	Wartość
Długość sieci wodociągowej	km	141,6
Liczba przyłączy	szt.	3113
Długość sieci kanalizacyjnej	km	120,1
Liczba przyłączy	szt.	2055
Liczba zbiorników bezodpływowych	szt.	221
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta Świnoujście

➤ **Komunalne oczyszczalnie ścieków**

Na terenie miasta działa jedna oczyszczalnia ścieków komunalnych przy ul. Karsiborskiej 33, która została oddana do eksploatacji we wrześniu 1997 roku. Oczyszczalnia zbiera ścieki komunalne z dzielnic położonych po lewej i po prawej stronie Świny, jak również dzielnic podmiejskich położonych na wyspach Uznam i Wolin, łącznie ze ściekami z zakładów przemysłowych a także z trzech gmin niemieckich: Bansin, Heringsdorf i Ahlbeck.

Jest to mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków z możliwością wspomaganie chemicznego w zakresie redukcji związków fosforu. Technologia oczyszczalnia ścieków polega na zasadzie wielofazowego osadu czynnego, poprzedzonego mechanicznym oczyszczaniem ścieków za pomocą krat, piaskownika oraz osadników wstępnych. W celu zwiększenia redukcji związków fosforu oraz poprawy stabilizacji recyrkulowanego osadu czynnego, proces biologiczny wspomagany jest koagulacją chemiczną solami żelaza. Osady ściekowe wytwarzane w procesie oczyszczania ścieków, po obróbce

w komorach fermentacyjnych i odwodnieniu, przekazywane są do odzysku uprawnionej firmie. Odpady z mechanicznego oczyszczania ścieków, kratki i piasek przekazywane są na podstawie zawartych umów innym uprawnionym odbiorcom odpadów. Biogaz uzyskiwany z beztlenowej stabilizacji osadów ściekowych przetwarzany jest na energię elektryczną i ciepłą wykorzystywaną w pracy oczyszczalni.

➤ Ścieki pokąpielowe

Ścieki pokąpielowe (zużyta solanka) z zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (sanatoria, zakłady, przychodnia) na terenie Uzdrowiska Świnoujście zagospodarowane są poprzez odprowadzenie ich do sieci kanalizacji sanitarnej, razem ze ściekami socjalno-bytowymi.

Gospodarka odpadami komunalnymi

Od 1 lipca 2013 r. w myśl ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1289 ze zm.) na terenie Gminy Miasto Świnoujście wprowadzono nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi. Systemem objęto nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. W ramach ogłaszanego przetargu wyłaniana jest firma, z którą gmina podpisuje umowę na odbiór i zagospodarowanie odpadów. Właściciele pozostałych nieruchomości tj. takich, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, zobowiązani są zawrzeć umowę na odbiór odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej.

Od właścicieli nieruchomości odbierana jest każda ilość odpadów komunalnych zmieszanych oraz selektywnie zbieranych (tylko w przypadku odpadów budowlanych i gruzu obowiązuje limit 300 kg w roku kalendarzowym na jeden lokal mieszkalny). Są to następujące odpady:

- 1) papier,
- 2) metale,
- 3) tworzywa sztuczne,
- 4) opakowania wielomateriałowe,
- 5) szkło,
- 6) odpady ulegające biodegradacji,
- 7) odpady budowlane i rozbiórkowe,
- 8) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 9) naturalne choinki,
- 10) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 11) przeterminowane leki,
- 12) chemikalia,
- 13) zużyte baterie i akumulatory,
- 14) zużyte opony.

Fracje odpadów komunalnych tj. metali, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych zbiera i odbiera się łącznie. Odpady wielkogabarytowe oraz sprzęt RTV i AGD zbiera się metodą

wystawek. Przeteterminowane leki można przekazywać do aptek, jak również do punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Do PSZOK oddawane są również chemikalia, zużyte baterie i akumulatory oraz zużyte opony. Odbiór odpadów budowlanych i rozbiórkowych następuje na indywidualne zgłoszenie właściciela nieruchomości. Wszystkie odebranie z nieruchomości zamieszkałych zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania trafiają do Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami w Słajsinie.

W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mieszkańcy mogą również oddawać selektywnie zebrane odpady komunalne do Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Na terenie Gminy Miasto Świnoujście funkcjonują dwa takie punkty (PSZOK Lewobrzeże przy ul. Karsiborskiej 31 oraz PSZOK Prawobrzeże przy ul. Pomorskiej 10 (Stacja Przeładunkowa Odpadów).

Częstotliwość pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy odbywa się według obowiązujących harmonogramów wywozu.

Odpady borowinowe - zużyta borowina zagospodarowywane są wstępnie przez obiekty lecznictwa uzdrowiskowego. Odpad składowany jest w wydzielonym pomieszczeniu w oznakowanych kubłach i następnie zostaje odbierany przez firmę zewnętrzną, posiadającą stosowne zezwolenia na odbiór i zagospodarowanie odpadów.

6. Opis zagospodarowania przestrzennego obszaru uzdrowiska z uwzględnieniem powierzchni i granic stref ochrony uzdrowiskowej

Podstawowym dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Studium jest aktem wewnątrznie obowiązującym a jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego podstawowym celem przestrzennym rozwoju miasta jest zapewnienie warunków rozwoju przestrzennego i funkcji gospodarczych, przy zachowaniu walorów funkcji miejskiej i funkcji uzdrowiskowej, środowiska naturalnego, kulturowego i krajobrazu zindywidualizowanego lokalnie.

Jednym z celów rozwojowych miasta, zapisanych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest rozwój oferty usług uzdrowiskowych i turystycznych, ze szczególnym uwzględnieniem turystyki wodnej o znaczeniu regionalnym i transgranicznym.

W powyżej wymienionym dokumencie przedstawione zostały kierunki zagospodarowania przestrzennego w aspekcie rozwoju funkcji uzdrowiskowej i rekreacyjno – turystycznej. Jako kryterium wyróżnienia analizowanych elementów pakietu uwarunkowań przyjęto predyspozycje rozwojowe lub rodzaj wywoływanych ograniczeń.

Opis zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy ze wskazaniem terenów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy pod lecznictwo uzdrowiskowe oraz działalność rekreacyjno-wypoczynkową i działalność gospodarczą.

Aktualny układ przestrzenny miasta odzwierciedla jego historyczny rozwój i związane z nim uwarunkowania. Lewobrzeżna część Świnoujścia położona na wyspie Uznam, ukształtowana w XVIII wieku jako miasto z portem a później także kurort, stanowi do dnia dzisiejszego zasadniczy zurbanizowany człon miejski. Znajduje się tu niemal cała sieć usług ogólnomiejskich jak również cała infrastruktura turystyczna. Charakterystyczną cechą tego obszaru jest czytelna „strefowość” o układzie równoleżnikowym. Tereny o odrębnych funkcjach tworzą pasma kolejno od północy: plaża - pasmo wydm z zielenią ochronną - Dzielnica Nadmorska - zieleń leśna i parkowo-leśna, Park Zdrojowy - obszar śródmiejski z terenami osiedli mieszkaniowych położonych od zachodu i wschodu - składy, bazy, obsługa komunalna.

Na obszarze śródmieścia koncentrują się usługi o charakterze ogólnomiejskim, w zakresie: administracji (sąd rejonowy, prokuratura rejonowa, urząd skarbowy), oświaty (szkoły średnie), kultury (dom kultury, biblioteka miejska, muzeum, kościoły), zdrowia (przychodnia, żłobki), łączności (poczty), bankowości oraz handlu i gastronomii (głównie w formie ciągów handlowo-usługowych w pierzejach ulicznych).

Tereny mieszkaniowe na obszarze śródmieścia występują głównie w formie zabudowy wielorodzinnej. W znacznej mierze jest to zabudowa historyczna typu kamienica, aktualnie uzupełniana zespołami utrzymanymi w tym samym charakterze. W obrębie tego obszaru znajdują się jeszcze niewielkie rezerwy terenowe do wypełnienia zabudową.

Usługi ogólnomiejskie zlokalizowane są również poza obszarem śródmieścia. Koncentrują się one:

- w obrębie ul. Wojska Polskiego - centrum administracyjno-kulturalne w zespole dawnych koszar, ciąg handlowo-usługowy w stronę granicy państwowej,
- wzdłuż promenady nadmorskiej - sezonowe usługi handlowo-gastronomiczne,
- wzdłuż ul. Wojska Polskiego oraz przy ul. Kołtąta - targowiska.

Ponadto w lewobrzeżnej części miasta, poza obszarem śródmieścia znajdują się szpital miejski, większość szkół ponadpodstawowych oraz przedszkola.

Na zachód i południowo-zachód od terenu śródmieścia zlokalizowane są duże powojenne osiedla zabudowy wielorodzinnej (Os. Matejki, Os. Zachodnie) ze znacznym udziałem zabudowy wysokiej. Na obrzeżach terenów zainwestowania miejskiego lewobrzeżnej części Świnoujścia w kierunku wschodnim i zachodnim zlokalizowane są zespoły zabudowy jednorodzinnej. Aktualnie trwa proces powiększania się tych terenów w rejonie ul. 11 Listopada. Teren pomiędzy ul. Grunwaldzką, Karsiborską, Nowokarsiborską

i nabrzeżem stanowi rejon koncentracji obiektów obsługi komunalnej miasta (oczyszczalnia ścieków, ciepłownia rejonowa, GPZ, stacje redukcyjne gazu I i II stopnia, cmentarz), tereny baz budowlanych, składów i warsztatów rzemiosła uciążliwego, przemieszanych z zabudową mieszkaniową, garażami, działkami ogrodnictwa i terenami specjalnymi.

W Dzielnicy Nadmorskiej, usytuowanej tuż za pasem wydm nadmorskich z zielenią ochronną koncentruje się baza wczasowo-sanatoryjna. W obrębie tej dzielnicy zlokalizowany jest także camping i pole namiotowe.

Tereny zielone lewobrzeża stanowią:

- parki miejskie, gdzie największym i najatrakcyjniejszym z nich jest Park Zdrojowy (we wschodniej części przekształcił się w park leśny), ponadto park przy ul. Chopina (dawny cmentarz),
- zieleń o charakterze parkowo-leśnym w sąsiedztwie Dzielnicy Nadmorskiej, gdzie znajdują się dwa duże obiekty usług ogólnomiejskich: amfiteatr i stadion,
- zieleń miejska w formie skwerów i zadrzewień ulicznych (w tym atrakcyjna zieleń promenady nadmorskiej i pl. Rybaka), zieleń towarzysząca usługom zdrowia i oświaty, zieleń osiedlowa i przydomowa,
- zieleń porastająca pas wydm wzdłuż plaży,
- zieleń na cmentarzu przy ul. Karsiborskiej,
- ogrody działkowe wzdłuż granicy państwowej,
- duże partie lasów w zachodniej i południowej części wyspy Uznam.

Prawobrzeżna część miasta zlokalizowana jest na wyspach Wolin, Karsibór i wielu pomniejszych wysepkach. Dzielnica Warszów, położona na wyspie Wolin na prawym brzegu Świny (dawne wsie Warszów i Chorzelin) została zdominowana przez port i towarzyszący mu przemysł, składy i bazy. Znajduje się tu swoisty węzeł komunikacyjny i transportowy w postaci:

- terminalu promów morskich z zapleczem parkingowym i usługowym,
- dworca kolejowego,
- dworca PKS,
- końcowego odcinka drogi międzynarodowej E-65.

W dzielnicy Warszów funkcja mieszkaniowa występuje w formie ekstensywnej. Zwarty zespół zabudowy mieszkaniowej wielo- i jednorodzinnej zlokalizowany jest we wschodniej części dzielnicy. Natomiast w zachodniej jej części, w rejonie dworca kolejowego ma charakter zanikowy. Dawne wsie, aktualnie osiedla: Ognica i Przytór-Łunowo na wyspie Wolin oraz Karsibór na wyspie Karsibór pozostały odrębnymi przestrzennie jednostkami o czym zdecydowały warunki naturalne. Otoczone są one lasami, wodami, terenami rolnymi bądź nieużytkami naturalnymi. W osiedlach tych koncentruje się zabudowa jednorodzinna, która w Ognicy, częściowo w Karsiborze oraz na niewielką skalę w Przytorze-Łunowie egzystuje jako zabudowa zagrodowa. Układ przestrzenny zabudowy w osiedlach Ognica, Karsibór

i częściowo w Łunowie prezentuje formę rozproszoną. W pewnych rejonach prawobrzeża (Warszów, Przytór-Łunowo) występują spore partie terenów nieurządzonych, w dużej mierze zadrzewionych. Tereny rolne koncentrują się na wyspach: Wolin, Karsibór, Karsiborska Kępa - niemal wyłącznie w postaci użytków zielonych. Na wyspie Wolin tereny rolne zajmują południową jej część, w przypadku wyspy Karsibór część wschodnią i południową (dominując wśród innych form użytkowania terenu). Wyspa Karsiborska Kępa to niemal w całości użytki rolne. Pozostałe wysepki stanowią w większości nieużytki naturalne.

Pas wybrzeża wzdłuż Bałtyku na wyspie Wolin stanowi formę piaszczystej plaży, do której przylega pasmo wydm z zielenią ochronną (analogicznie jak na wyspie Uznam). Lasy porastają przeważającą część wyspy Wolin oraz zachodnią część wyspy Karsibór. Wody powierzchniowe stanowią charakterystyczny element położenia miasta (ujście Świny do Bałtyku, starorzecze Świny, Zalew Szczeciński).

Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Świnoujście posiada uwarunkowania do rozwoju funkcji uzdrowskiej i rekreacyjno-turystycznej. Są to przede wszystkim: położenie, środowisko przyrodnicze i kulturowe, cechy fizjonomiczne krajobrazu, infrastruktura społeczna, techniczna, układ komunikacyjny, działalność instytucji i organizacji.

Opis zagospodarowania obszarów ochrony uzdrowskiej

Strefa A ochrony uzdrowskiej

Obejmuje historyczną dzielnicę lecznictwa uzdrowskiego oraz tereny bezpośrednio przyległe do zakładów i urzędzeń tego lecznictwa, a także część lasów przyległych od strony zachodniej i część pasa wydm z zielenią ochronną oraz plaży do linii brzegowej morza. Obiekty zlokalizowane w strefie A, ściśle związane z lecznictwem uzdrowskim to:

- Szpitale uzdrowskie,
- Sanatoria uzdrowskie,
- Zakład przyrodolecznicy,
- Przychodnia uzdrowska.

W strefie A znajdują się ujęcia wód leczniczych: "Jantar", "Teresa", źródło XXX-lecia. Tereny bezpośrednio związane z Dzielnicą Uzdrowską to plaża i wydmy mające szczególne znaczenie dla funkcji leczniczej. Budownictwo mieszkaniowe w obszarze dzielnicy uzdrowskiej występuje w bardzo ograniczonym zakresie.

Strefa B ochrony uzdrowskiej

Są to tereny bezpośrednio przyległe do Dzielnicy Uzdrowskiej od strony zachodniej, południowej i wschodniej, a także teren zielony poniżej ul. Wojska Polskiego (obszar Natura 2000 Wolin i Uznam). Zabudowa mieszkaniowa odgrywa duże znaczenie w strefie, ma charakter częściowo wielorodzinny, najczęściej z pełnym zakresem usług ogólnomiejskich, częściowo zaś jednorodzinny. Na obszarze tym występują licznie obiekty świadczące profesjonalne usługi turystyczne. Miejsca

szczególnej koncentracji turystycznej to pole namiotowe i kemping, położone w obrębie historycznej Dzielnicy Uzdrawiskowej oraz ośrodki wczasowe w pobliżu granicy państwowej. Dostępność komunikacyjna jest zapewniona. Na terenie strefy istnieją obszary rekreacyjne, są to tereny przyległe do domów wczasowych, pensjonatów, a także rekreacyjne tereny ogólnomiejskie dla rekreacji czynnej i biernej (zach. część Parku Zdrojowego, lasy w rejonie granicy państwa, boiska sportowe, place zabaw). W strefie B koncentruje się większość usług ogólnomiejskich. Przez obszar ten przebiega szereg ciągów komunikacyjnych pełniących rolę ulic zbiorczych dla lewobrzeża.

Strefa C ochrony uzdrawiskowej

Obejmuje teren otaczający strefę B (pokrywając się częściowo z północną granicą strefy „B”) i stanowi tym samym obszar otuliny uzdrawiska. Zlokalizowana w strefie zasadnicza część śródmieścia oraz zabudowa wielorodzinna w większości charakteryzuje się poziomem standardu budownictwa wielkopływowego. Budownictwo jednorodzinne pełni w mniejszym zakresie, w porównaniu z obszarem „B”, funkcje pensjonatów oraz pozostałej infrastruktury recepcyjnej. Na obszarze tym, w granicach terenów zurbanizowanych występuje również zabudowa substandardowa potęgująca brak przestrzennego ładu. Zabudowie mieszkaniowej towarzyszy funkcja usługowa w formie usług ogólnomiejskich, a także usług rzemieślniczych. Występuje tu sieć ulic obsługujących tereny zurbanizowane oraz ulice łączące lewobrzeże z wyspą Wolin i lądem. Na terenie strefy C znajduje się złożo borowinowe „Płachcin”. Sporą część strefy stanowią tereny zielone, w tym obszar Natura 2000 Wolin i Uznam. Strefa C obejmuje swoim zasięgiem również wschodnią część Parku Zdrojowego i tereny na północ od niego (ul. Zdrojowa, ul. Uzdrawiskowa) aż do wybrzeża.

Zgodnie ze Studium uwarunkowań (...) kierunki zagospodarowania przestrzennego dotyczące gospodarki uzdrawiskowej i rekreacyjno-turystycznej są określone w odniesieniu do czytelnych, nie wymagających szczególnego oznaczenia stref polityki przestrzennej, obejmujących cały obszar miasta. Są to trzy podstawowe strefy wynikające z położenia geograficznego i struktury funkcjonalno-przestrzennej, w ramach których wyróżnia się obszary w zależności od charakteru zainwestowania:

- SU - Strefa Wyspy Uznam:
  - SU1 - Obszary zurbanizowane miejskie (lewobrzeże)
  - SU2 - Obszary wiejskie
  - SU3 - Tereny zielone
- SW - Strefa Wyspy Wolin
  - SW1 - Obszary zurbanizowane miejskie (prawobrzeże)
  - SW2 - Obszary wiejskie
  - SW3 - Tereny otwarte i zielone
- SK - Strefa Wyspy Karsibór
  - SK2 - Obszary wiejskie
  - SK3 - Tereny otwarte i zielone.

Rozwój funkcji uzdrowiskowej w aspekcie przestrzennym winien zmierzać do realizacji w obszarach „A” i „B” ochrony uzdrowiskowej nowych obiektów i urządzeń leczniczych takich jak: zakłady przyrodolecznicze, pijalnie wód, inhalatoria, łaźienki, ew. sanatoria posiadające zakłady przyrodolecznicze, parki kinezyterapeutyczne, przestrzenie dla terenoterapii i klimatoterapii, a także tereny rekreacyjne dla kuracjuszy z uwzględnieniem zabezpieczenie bazy noclegowej w formie pensjonatów i hoteli (wyposażonych w urządzenia dla odnowy biologicznej). Tworzenie nowej bazy noclegowej z uwzględnieniem hoteli i pensjonatów ma na celu dążenie do funkcjonowania Dzielnicy Nadmorskiej w aspekcie uzdrowiskowo-wypoczynkowym przez okres 12 miesięcy. Związane to jest z częściową zmianą profilu funkcji uzdrowiskowej (rozszerzenie usług uzdrowiskowych o prewencję, regenerację sił i zabiegi rekreacyjne) oraz brakiem spełnienia wymaganych standardów przez obiekty historyczne tj. sprzed 1945 roku (obiekty te nie spełniają w pełni między innymi wymogów dostępności dla osób niepełnosprawnych). Nowe tereny pod inwestycje w pasie wydmowym będą realizowały powyższy program.

Tabela 13. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie Miasta Świnoujście

Lp.	Nazwa planu	Uchwalenie planu przez radę miejską	Data i miejsce publikacji	Powierzchnia obszaru objętego mpzp [ha]
1.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście dla obszaru Dzielnicy Przytór Łunowo	Uchwała nr XLIII/351/2005 Rady Miasta Świnoujście z dnia 30 czerwca 2005 r. w sprawie „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście dla obszaru Dzielnicy Przytór Łunowo”	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego Nr 63 z dnia 9 sierpnia 2005 r. poz. 1375	295,33
2.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście – Jednostka obszarowa IV	Uchwała nr XIII/110/2003 Rady Miasta Świnoujście z dnia 25 września 2003 r. w sprawie zmiany „Miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście” – Jednostka obszarowa IV	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego Nr 105 z dnia 21 listopada 2003 r. poz. 1787	469,75
3.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście – Jednostka obszarowa V	Uchwała nr XX/158/2004 Rady Miasta Świnoujście z dnia 19 lutego 2004 r. w sprawie „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście” – Jednostka obszarowa V	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego Nr 22 z dnia 6 kwietnia 2004 r. poz. 425	2 664,55
4.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście – Jednostka obszarowa V, rejon ul. Ku Morzu (terminal LNG)	Uchwała nr XXIV/203/2007 z dnia 13 września 2007 roku w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście – jednostka obszarowa V, rejon ul. Ku Morzu	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego Nr 98 z dnia 17 września 2007 r. poz. 1707	120,4150
5.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście – Jednostka obszarowa V (rejon ul. Barlickiego - Modrzejewskiej - Norweskiej)	Uchwała nr VII/57/2011 Rady Miasta Świnoujście z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście – Jednostka V (rejon ul. Barlickiego - Modrzejewskiej - Norweskiej)	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego Nr 56 z dnia 6 maja 2011 r. poz. 1006	5,9189
6.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście – jednostka obszarowa V, rejon ul. Ku Morzu (droga)	Uchwała nr LII/401/2014 z dnia 27 marca 2014 r. roku w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście – jednostka obszarowa V, rejon ul. Ku Morzu	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 12 maja 2014 r. poz. 1999	16,04
7.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście - jednostka obszarowa V w rejonie ul. Ludzi Morza	Uchwała Nr XXI/181/2016 Rady Miasta Świnoujście z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście - jednostka obszarowa V w rejonie ul. Ludzi Morza	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 25 maja 2016 r. poz. 2136	49,68
8.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście – jednostka obszarowa V - rejon ulic: Dworcowej, Fińskiej, Duńskiej i Norberta Barlickiego	Uchwała nr XXX/238/2016 z dnia 15 grudnia 2016 r. roku w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście – jednostka obszarowa V, rejon ulic Dworcowej, Fińskiej, Duńskiej i Norberta Barlickiego	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 13 stycznia 2017 r. poz. 284	78,92
9.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście, obszar VI – Karsibór	Uchwała nr XXVI/226/2007 Rady Miasta Świnoujście z dnia 25 października 2007 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście, obszaru VI – Karsibór	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego Nr 126 z dnia 17 grudnia 2007 r. poz.2549	3023,98

Lp.	Nazwa planu	Uchwalenie planu przez radę miejską	Data i miejsce publikacji	Powierzchnia obszaru objętego mpzp [ha]
10.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście dla Obszaru VI - Karsibór w rejonie ul. 1 Maja	Uchwała Nr XXXV/269/2017 Rady Miasta Świnoujście z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście dla Obszaru VI - Karsibór w rejonie ul. 1 Maja	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 8 maja 2017 r. poz. 1987	6,5399
11.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście – Jednostka obszarowa VII	Uchwała nr IV/28/2002 Rady Miasta Świnoujście z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście - Jednostka obszarowa VII	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego Nr 2 z dnia 23 stycznia 2003 r. poz. 52	19,89
12.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście - Jednostka obszarowa VII w rejonie komunikacji kolejowej	Uchwała Nr XLII/351/2013 Rady Miasta Świnoujście z dnia 19 września 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście - Jednostka obszarowa VII w rejonie komunikacji kolejowej	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 25 października 2013 r. poz. 3466	4,43
13.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście (rejon ul. Herbowej, Ułańskiej i 11-Listopada)	Uchwała Nr LVII/470/2009 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 września 2009 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego nr 78 z dnia 12 listopada 2009 r. poz. 2063	1,6423
14.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście, obejmującego obszar Dzielnicy Nadmorskiej Świnoujścia	Uchwała Nr LXIX/559/2010 Rady Miasta Świnoujście z dnia 7 maja 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście, obejmującego obszar Dzielnicy Nadmorskiej Świnoujścia	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego Nr 58 z dnia 28 czerwca 2010 r. poz.1146	176,26
15.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście – Jednostka obszarowa III	Uchwała nr XXII/180/2004 Rady Miasta Świnoujście z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście - Jednostka obszarowa III”	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego Nr 40 z dnia 7 czerwca 2004 r. poz. 756	2 335,6043
16.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście – Jednostka obszarowa III w rejonie ul. Karsiborskiej	Uchwała nr XLIV/361/2013 Rady Miasta Świnoujście z dnia 24 października 2013 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście – Jednostka obszarowa III w rejonie ul. Karsiborskiej	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 listopada 2013 r. poz.3940	18,30
17.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście (rejon ul. Jarosława Dąbrowskiego, Piastowskiej i Konstytucji 3 Maja)	Uchwała nr XXI/171/2012 Rady Miasta Świnoujście z dnia 23 lutego 2012 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście (rejon ul. Jarosława Dąbrowskiego, Piastowskiej i Konstytucji 3 Maja)	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 marca 2012 r. poz. 711	2,63
18.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście, Obszar II	Uchwała Nr XXVI/206/2012 Rady Miasta Świnoujście z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście, Obszar II	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 7 sierpnia 2012 r. poz. 1858	651,337
19.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście - rejon Basenu Północnego i fortów	Uchwała Nr XLVIII/384/2013 Rady Miasta Świnoujście z dnia 19 grudnia 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście – rejon Basenu Północnego i fortów	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 30 stycznia 2014 r. poz.468	54,51

Lp.	Nazwa planu	Uchwalenie planu przez radę miejską	Data i miejsce publikacji	Powierzchnia obszaru objętego mpzp [ha]
20.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Świnoujście w rejonie ulic: Bohaterów Września, Placu Słowiańskiego i Placu Wolności	Uchwała Nr VII/54/2015 Rady Miasta Świnoujście z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście w rejonie ulic: Bohaterów Września, Placu Słowiańskiego i Placu Wolności	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 21 maja 2015 r.. poz. 2062	1,68
21.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście w rejonie ulicy Wrzosowej	Uchwała Nr XVIII/152/2016 Rady Miasta Świnoujście z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście w rejonie ulicy Wrzosowej	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 25 lutego 2016 r. poz. 855	18,5
22.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście w rejonie ulic: Hołdu Pruskiego, Monte Cassino, Piastowskiej, Marszałka Józefa Piłsudskiego	Uchwała Nr XXIII/186/2016 Rady Miasta Świnoujście z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście w rejonie ulic: Hołdu Pruskiego, Monte Cassino, Piastowskiej, Marszałka Józefa Piłsudskiego	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 8 sierpnia 2016 r. poz. 3213	4,42
23.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście w rejonie ulic: Jana Matejki, Stanisława Wyspiańskiego, Zbigniewa Herberta	Uchwała Nr XXIII/187/2016 Rady Miasta Świnoujście z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście w rejonie ulic: Jana Matejki, Stanisława Wyspiańskiego, Zbigniewa Herberta	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 8 sierpnia 2016 r. poz. 3214	2,238
24.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Świnoujście w rejonie ulicy Wybrzeże Władysława IV	Uchwała Nr LIX/439/2018 Rady Miasta Świnoujście z dnia 23 maja 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Świnoujście w rejonie ul. Wybrzeże Władysława IV	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. poz. 2986	0,4562
25.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Cmentarz Komunalny	Uchwała nr LXXIV/365/98 Rady Miejskiej w Świnoujściu z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujścia, dotyczących rozszerzenia granic Cmentarza Komunalnego, obejmujących tereny oznaczone w planie symbolami: K8ZC, K11UR, S, K14Z	Dziennik Urzędowy Województwa Szczecińskiego nr 16 z dnia 20 lipca 1998 r.,poz. 105	ok. 17,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Świnoujście

7. Określenie projektowanych stref ochrony uzdrowiskowej wraz z określeniem koniecznych do zachowania terenów zieleni i terenów biologicznie czynnych

Na etapie sporządzenia operatu uzdrowiskowego dokonana została analiza przebiegu granic stref ochrony uzdrowiskowej Uzdrowiska Świnoujście. Strefy te zostały zmodyfikowane. Zmianie uległy zarówno granice, jak i powierzchnie stref. Mapy z nowym przebiegiem granic poszczególnych stref załączono do niniejszego opracowania.

Na obszarze uzdrowiska Świnoujście niezmiennie funkcjonują trzy strefy ochrony uzdrowiskowej, oznaczone literami „A”, „B” i „C”:

- 1) Strefa „A”, dla której procentowy udział terenów zieleni wynosi nie mniej niż 65%, obejmuje obszar, na którym są zlokalizowane lub planowane zakłady lecznictwa uzdrowiskowego i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, a także inne obiekty służące lecznictwu uzdrowiskowemu lub obsłudze pacjenta lub turysty, w zakresie nieutrudniającym funkcjonowanie lecznictwa uzdrowiskowego, w szczególności: pensjonaty, restauracje lub kawiarnie.
- 2) Strefa „B”, dla której procentowy udział terenów zieleni wynosi nie mniej niż 50%, obejmuje obszar przyległy do strefy „A” i stanowiący jej otoczenie, który jest przeznaczony dla niemających negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej oraz nieuciążliwych dla pacjentów – obiektów usługowych, turystycznych, w tym hoteli, rekreacyjnych, sportowych i komunalnych, budownictwa mieszkaniowego oraz innych związanych z zaspokajaniem potrzeb osób przebywających na tym obszarze lub objęty granicami parku narodowego lub rezerwatu przyrody albo jest lasem, morzem lub jeziorem.
- 3) Strefa „C”, dla której procentowy udział terenów biologicznie czynnych wynosi nie mniej niż 45%, obejmuje obszar przyległy do strefy „B” i stanowiący jej otoczenie oraz obszar mający wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych.

Przebieg granicy strefy „A” ochrony uzdrowiskowej, o pow. 161,99 ha

Poczynając od punktu A1, pokrywającego się z punktem granicznym 0001-695 w obrębie 1 znajdującego się 412 m od granicy państwa z Republiką Federalną Niemiec, granica strefy A biegnie w kierunku wschodnim, wzdłuż granicy brzegu morskiego na długości ca 1670 m do punktu A2 odpowiadającemu punktowi granicznemu nr 0002-1209. W punkcie A2 granica zmienia kierunek na południowy, biegnie drogą gruntową stanowiącą wejście na plażę i będącą jednocześnie przedłużeniem ulicy Trentowskiego, przecina ulicę Uzdrowiskową i dalej biegnie zachodnią granicą pasa drogowego ulicy Trentowskiego. Następnie przecina pas drogowy ulicy Słowackiego i dalej przebiega wschodnią stroną pasa drogowego ulicy Krzywoustego. Przechodzi przez ulicę Sienkiewicza i dalej wschodnią granicą pasa

drogowego ulicy Krzywoustego dochodzi do ulicy Bogusławskiego. Skręca w ulicę Bogusławskiego i biegnie północną granicą pasa drogowego tej ulicy do przecięcia z ulicą Piłsudskiego, po czym skręca na południe i zachodnią granicą pasa drogowego ulicy Piłsudskiego dochodzi do ulicy Narutowicza. Skręca w kierunku zachodnim i biegnie północną granicą pasa drogowego ulicy Narutowicza, następnie skręca na południowy-wschód w ulicę Chopina i wschodnią granicą pasa drogowego ulicy Chopina dochodzi znów do ulicy Piłsudskiego, gdzie skręca na południe wzdłuż zachodniej granicy pasa drogowego ulicy Piłsudskiego na 105.45 m, by ponownie zmienić kierunek na zachodni i bieć dalej południową, następnie zachodnią granicą działki 0006-57 aż do punktu A3, który jest równocześnie punktem granicznym nr 0006-3117. Od punktu A3 skręca linią łamaną w kierunku południowo-zachodnim, biegnie południową granicą działki 0006-49/6 i dochodzi do ulicy Wyspiańskiego. Dalej północną granicą pasa drogowego ulicy Wyspiańskiego dochodzi do ulicy Matejki. Tu zmienia kierunek na północny i biegnie wschodnią granicą pasa drogowego ulicy Matejki na długości ca 225 m, po czym granica zmienia kierunek na zachodni i biegnie południową granicą nieruchomości 0004-624 (Stadion Miejski) aż do ulicy Moniuszki. Przecina ulicę Moniuszki, lekko skręca w kierunku południowo-zachodnim i dalej biegnie w kierunku północnym zachodnią granicą działki 0004-43/1 do granicy leśnej działki 0001-237/5. Tutaj granica przyjmuje kierunek północno-zachodni i przebiega południową granicą działki 0001-237/5 do granicy działki 0001-238/9 (punkt A4). Dalej granica przebiega w linii prostej do punktu A5 (opisanego współrzędnymi PL-2000 strefa 5: 5449417,42 E; 5976887,40 N), po czym od punktu A5 w linii prostej do północno-wschodniego narożnika działki 0001-238/6. Następnie biegnie w kierunku zachodnim północną granicą działki 0001-238/6 i w linii prostej będącej przedłużeniem północnej granicy działki 0001-238/6 do wschodniej granicy działki 0003-238/4. Od tego miejsca granica przebiega w kierunku północnym i dalej w kierunku zachodnim wschodnią i południową granicą działki 0001-238/9 do ulicy Bałtyckiej. W tym miejscu ponownie zmienia kierunek na północno-zachodni i biegnie wschodnią stroną pasa drogowego ulicy Bałtyckiej, dalej wzdłuż przejścia na plażę (na przedłużeniu ulicy Bałtyckiej) do punktu wyjściowego A1.

Przebieg granicy strefy „B” ochrony uzdrowskiej o pow. 258,32 ha

Poczynając od punktu B1 o współrzędnych PL-2000 strefa 5 2000/5 E: 5449282,55; N:5977772,39), granica strefy B biegnie w kierunku wschodnim wzdłuż granicy brzegu morskiego na długości ca 2460 m (pokrywając się na odcinku ca 1670 m ze strefą „A”) do wysokości wejścia na plażę na przedłużeniu alei Interferie - punkt B2 (współrzędne PL-2000 strefa 5 E: 5451596,71; N: 5977061,35). W tym punkcie załamuje się i zmienia kierunek na południowy, biegnie w linii prostej do punktu B3, pokrywającego się z punktem granicznym nr 0002-1322, wschodnią granicą działek 0002-180/11, 0002-180/14, zmienia kierunek na wschodni i biegnie północną granicą działki 0002-114/7. Dalej w kierunku południowym wschodnią granicą działek 0002-114/7, 0002-122/7 i 0002-122/4 (Aleja Interferie) do ulicy Uzdrowskiej. Przecina ulicę Uzdrowską kierując się do zachodniej granicy działki 0002-141/2 i biegnie w kierunku południowym zachodnią granicą działek: 0002-141/2, 0002-144, 0002-140/1, 0002-140/2, 0002-145/11, 0002-145/34, 0002-145/21 do ulicy Mieszka I (działka 0002-160). Następnie zmienia

kierunek na zachodni i biegnie północną stroną pasa drogowego ulicy Mieszka I, przechodzi w ulicę Piastowską i dalej biegnie północną granicą pasa drogowego ulicy Piastowskiej, mija skrzyżowanie z ulicą Piłsudskiego, dochodzi do skrzyżowania z ulicą Konstytucji 3 Maja. Od tego miejsca granica strefy B przyjmuje kierunek północno-zachodni i biegnie północną granicą pasa drogowego ulicy Konstytucji 3 Maja mija skrzyżowanie z ulicą Matejki, dalej północną granicą pasa drogowego ulicy Wojska Polskiego biegnie aż do zachodniej granicy pasa drogowego ulicy Kossaków – punkt B4, pokrywający się z punktem granicznym nr 0004-865. Dalej granica strefy przyjmuje kierunek południowo-zachodni, przecina ulicę Wojska Polskiego i biegnie wschodnią granicą działek 0004-469/7, 0005-240/7, 0005-240/8, 0005-240/9, 0005-240/12, 0005-240/6, 0005-244/7 do punktu B5 pokrywającego się z punktem granicznym nr 0005-9124. Następnie granica zmienia kierunek na północno-zachodni i przebiega w linii prostej, przecinając działkę 0005-244/7, do punktu B6, pokrywającego się z punktem granicznym nr 0005-8437, dalej północną granicą działek 0005-244/3 i 0005-244/2, południową granicą działki 0005-245/9 do granicy działki 0005-246 – punkt B7. Następnie granica strefy biegnie kolejno w linii prostej w kierunku północno-zachodnim do punktu B8 (współrzędne PL-2000 strefa 5 E: 5448087,70; N: 5976393,09) i w kierunku północno-wschodnim do punktu B9 (współrzędne PL-2000 strefa 5 E: 5448659,36; N: 5977007,73). Zmienia kierunek na południowo-wschodni i biegnie północną granicą działki 0005-242/20 do punktu B10, pokrywającego się z punktem granicznym nr 0003-614, skręca w kierunku północno-wschodnim i biegnie zachodnią granicą pasa drogowego ulicy Bałtyckiej do granicy działki 0003-239/10. Zmienia kierunek na północno-zachodni i biegnie północną granicą działek 0003-6/2 i 0003-6/5, następnie w linii prostej do punktu B11 (współrzędne P PL-2000 strefa 5 E: 5448883,056; N: 5977248,45). Dalej w kierunku północno-wschodnim w linii prostej kolejno do punktu B12 (współrzędne PL-2000 strefa 5 E: 5449260,56; N: 5977642,59) i punktu początkowego B1.

Przebieg granicy strefy „C” ochrony uzdrowiskowej o pow. 535,96 ha

Poczynając od punktu C1 pokrywającego się z punktem granicy państwa o numerze nr 81, położonego na północno-zachodniej granicy państwa z Republiką Federalną Niemiec, granica strefy C biegnie na długości ca 3410 m w kierunku wschodnim wzdłuż granicy brzegu morskiego (pokrywając się częściowo z granicą stref „A” i „B”) do punktu C2, pokrywającego się z punktem granicznym nr 0002-1231. W tym punkcie załamuje się i zmienia kierunek na południowy, biegnie w linii prostej do punktu C3, pokrywającego się z punktem granicznym nr 0002-1921. Dalej zachodnią granicą działek 0002-181/6, 0002-116/2 i 0002-116/3 do ulicy Uzdrowiskowej (działka 0002-117/1), wschodnią a dalej południową stroną ulicy Uzdrowiskowej do skrzyżowania z ulicą Zdrojową. Dalej biegnie w kierunku południowym wschodnią stroną ulicy Zdrojowej (działka nr 0002-145/1) do granicy działki 0002-145/34. Zmienia kierunek na wschodni i biegnie północną granicą działki 0002-145/34 do punktu C4, pokrywającego się z punktem granicznym nr 0002-1987. Następnie granica strefy zmienia kierunek na południowy i biegnie w linii prostej (przecina działkę 0002-145/34) do punktu C5, pokrywającego się z punktem granicznym nr 0002-2006, dalej do punktu C6 (współrzędne PL-2000 strefa 5: 5452087,19; N: 5976263,32) i do punktu C7 na zachodniej granicy działki 0002-145/34 (współrzędne PL-2000 strefa 5 E: 5452133,64;

N: 5976195,08), dalej w linii prostej biegnie do punktu C8 na północnej granicy działki 0002-156/2, pokrywającego się z punktem granicznym nr 0002-703. Dalej granica strefy biegnie północną granicą pasa drogowego ulicy Jachtowej w kierunku zachodnim do punktu C9, pokrywającego się z punktem granicznym nr 0002-700, zmienia kierunek na południowo-wschodni przecina ulicę Jachtową (działka 0002-156/2), biegnie wschodnią granicą działek 0007-122/11, 0007-122/63, 0007-122/62, zmienia kierunek na południowo-zachodni i biegnie południową granicą działek nr 0007-122/62, 0007-122/61, ponownie zmienia kierunek na południowo-wschodni i biegnie wschodnią granicą działki 0007-122/59, zmienia kierunek na zachodni i biegnie południową granicą działek 0007-122/59 i 0007-122/58 do północnej granicy działki 0007-125 (ul. Wybrzeże Władysława IV). Północną granicą pasa drogowego ulicy Wybrzeże Władysława IV granica biegnie do skrzyżowania z ulicą Marynarzy a następnie wschodnią granicą pasa drogowego ulicy Marynarzy do skrzyżowania z ulicą Grunwaldzką. Dalej granica strefy biegnie w kierunku południowo-zachodnim północną granicą pasa drogowego ulicy Grunwaldzkiej do ulicy 11 Listopada, skręca w ulicę 11 Listopada i biegnie wschodnią granicą pasa drogowego tej ulicy do skrzyżowania z ulicą Szkolną. W punkcie C10 pokrywającym się z punktem granicznym 0008-2023 granica załamuje się w kierunku zachodnim i biegnie wzdłuż północnej granicy ulicy Szkolnej do granicy działki 0005-243/13 – punkt C11. W tym punkcie granica strefy zmienia kierunek na północny i biegnie wschodnią i północną granicą działki 0005-243/13, wschodnią granicą działek 0005-243/32 i 0005-243/19, południową granicą działek 0005-273/6, 0005-273/9 i 0005-273/10 do ulicy Bydgoskiej. Zachodnią granicą pasa drogowego ulicy Bydgoskiej do północno-zachodniej granicy działki 0005-272/1, północno-zachodnią granicą działek 0005-272/1 i 0005-184/1, północno-wschodnią granicą działki 0005-243/21 do ulicy Zamkowej. Następnie granica strefy przecina ulicę Zamkową i działkę 0005-244/8 i biegnie w kierunku południowo-zachodnim zachodnią granicą działki 0005-244/8 a dalej północno-zachodnią granicą wydzielenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego 07.II.KD.L¹ do punktu styku z wydzieleniem ZL.II.E.06 i ZD/R.E.08.² Dalej biegnie w kierunku południowo-wschodnim południową granicą wydzielenia 07.II.KD.L do punktu styku z północną granicą wydzielenia 15.II.KD.L. – punkt C12. Następnie granica strefy przecina prostopadle ulicę Szkolną (wydzielenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego 15.II.KD/L) w punkcie C12 i biegnie w kierunku południowo-zachodnim południową granicą wydzielenia 15.II.KD/L do punktu C13, który pokrywa się z punktem granicznym nr 0009-12. W tym punkcie ponownie zmienia kierunek na południowy i wschodnią granicą działki 0005-25 dochodzi do punktu C14, który jest równocześnie punktem granicznym nr 0009-169. Od tego miejsca granica załamuje się przyjmując kierunek południowo-zachodni i pokrywa się z południową granicą działki 0005-25. Przecina działkę 0005-27, dochodzi do punktu C15 odpowiadającemu punktowi granicznemu 0005-3165, po czym załamuje się w kierunku południowym później w kierunku zachodnim i biegnie wschodnią i południową granicą działki 0005-30/4 do granicy działki 0005-247/2 – punkt C16. Następnie południową granicą działek 0005-247/2 i 0005-247/1 przecinając działkę 0005-21 dochodzi do granicy

---

^{1,2} Uchwała nr XXVI/206/2012 Rady Miasta Świnoujście z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście, Obszar II

państwa. Dalej granica strefy biegnie w kierunku północnym zachodnią granicą państwa do punktu C17 (współrzędne PL-2000 strefa 5 E: 5448614,04; N: 5977106,46). Następnie granica strefy załamuje się w kierunku południowo-wschodnim i biegnie w linii prostej do punktu C18 (współrzędne PL-2000 strefa 5 E: 5448917,97; N: 5976873,43), załamuje się w kierunku północno-wschodnim i biegnie równoległe do zachodniej granicy działki nr 0003-12 (ul. Bałtycka), w odległości 10 m, na zachód od granicy tej działki, do punktu C19 (współrzędne PL-2000 strefa 5 E: 5449078,54; N: 5977085,22). Granica strefy zmienia kierunek na północno-zachodni i biegnie w linii prostej do punktu C20 (współrzędne PL-2000 strefa 5 E: 5448796,97; N: 5977302,82) na zachodniej granicy państwa. Dalej granica strefy skręca w kierunku północno-wschodnim i zachodnią granicą państwa biegnie do początkowego punktu C1.

Bilans terenów zieleni i terenów biologicznie czynnych

Zgodnie z art. 39 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1056), w części opisowej operatu uzdrowiskowego uwzględnia się m.in. określenie projektowanych stref ochrony uzdrowiskowej wraz z określeniem koniecznych do zachowania terenów zieleni i terenów biologicznie czynnych.

W poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej przyjmuje się następujące wskaźniki terenów zieleni, a w przypadku strefy „C” ochrony uzdrowiskowej, terenów biologicznie czynnych, ustalone w obowiązującym statucie uzdrowiska:

- Strefa A ochrony uzdrowiskowej – nie mniej niż 65%;
- Strefa B ochrony uzdrowiskowej – nie mniej niż 50%;
- Strefa C ochrony uzdrowiskowej – nie mniej niż 45%.

Tabela 14. Bilans terenów zieleni dla stref ochrony uzdrowiskowej na terenie Uzdrowiska Świnoujście

Bilans terenów zieleni dla strefy „A” ochrony uzdrowiskowej	
Strefa A – powierzchnia	161,99 wg pomiaru
Tereny zieleni – powierzchnia w obrębie terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i innymi decyzjami	38,70 ha
Tereny zieleni – poza terenami objętymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i innymi decyzjami	66,59 ha
Tereny zieleni w granicach pasów drogowych	1,76 ha
Tereny zieleni – łącznie	107,05 ha
Udział terenów zieleni	66,08%
Udział terenów zieleni konieczny do zachowania w ramach strefy „A”	nie mniej niż 65 %
Bilans terenów zieleni dla strefy „B” ochrony uzdrowiskowej	
Strefa B – powierzchnia	258,32 ha
Tereny zieleni – powierzchnia w obrębie terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i innymi decyzjami	110,38 ha
Tereny zieleni – poza terenami objętymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i innymi decyzjami	29,98 ha
Tereny zieleni – łącznie	140,36 ha
Udział terenów zieleni	54,34%
Udział terenów zieleni konieczny do zachowania w ramach strefy „B”	nie mniej niż 50 %
Bilans terenów biologicznie czynnych dla strefy „C” ochrony uzdrowiskowej	
Strefa C – powierzchnia	535,96 ha
Tereny biologicznie czynne – powierzchnia w obrębie terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i innymi decyzjami	315,78 ha
Tereny biologicznie czynne – poza terenami objętymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i innymi decyzjami	23,81 ha
Tereny zieleni – łącznie	339,59 ha
Udział terenów biologicznie czynnych	63,36%
Udział terenów biologicznie czynnych konieczny do zachowania w ramach strefy „C”	nie mniej niż 45 %

Źródło: opracowanie własne

8. Opis właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na obszarze, który będzie objęty wystąpieniem o nadanie statutu uzdrowiska albo statutu obszaru ochrony uzdrowiskowej

8.1. Zasoby naturalnych surowców leczniczych i ich właściwości lecznicze

Na terenie Świnoujścia występuje surowiec balneologiczny posiadający istotne dla uzdrowiska właściwości lecznicze. Jest to solanka. Znalazła się one na liście złóż spełniających odpowiednie warunki w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie złóż wód podziemnych zaliczonych do solanek, wód leczniczych i termalnych oraz złóż innych kopalin leczniczych, a także zaliczenia kopalin pospolitych z określonych złóż lub jednostek geologicznych do kopalin podstawowych.

Woda wykorzystywana do kąpieli solankowych, inhalacji i płukania jamy ustnej, pobierana jest z 3 ujęć. Na podstawie analiz fizyko-chemicznych oraz stanu mikrobiologicznego wód, stwierdzono, że spełniają one wymagania określone dla:

- Odwiert „Jantar” – mineralnej wody leczniczej, swoistej 4,43% chlorkowo-sodowej (solanki), jodkowej, żelazistej;
- Odwiert „Teresa” – mineralnej wody leczniczej, swoistej 4,40% chlorkowo-sodowej (solanki), jodkowej,
- Odwiert „XXX-lecia” - mineralnej wody leczniczej, swoistej 2,4% chlorkowo-sodowej (solanki), jodkowej, żelazistej.

Porównanie wyników kontrolnych badań fizyko-chemicznych z lat 2012, 2015 oraz badań aktualnych wskazuje na stabilność składu chemicznego (w ramach dopuszczalnych wahań) oraz właściwości leczniczych wód z odwiertu „Jantar” w Świnoujściu. Woda z tego ujęcia jest naturalnym surowcem leczniczym, przydatnym głównie do kąpiei. Zawiera ona 44284,46 mg/dm³ rozpuszczonych składników mineralnych, głównie chlorek sodu oraz jodki w stężeniu 2,82 mg/dm³. Stężenie ogólne składników rozpuszczonych zapewnia optymalne działanie osmotyczne, dzięki utworzeniu tzw. płaszcza solnego. Kąpiel solankowa działa bodźcowo na skórę i tkanki przyległe, a poprzez autonomiczny układ nerwowy również na inne procesy ogólnoustrojowe. Efektem kąpiei w solance jest poprawa sprawności ruchowej, zmniejszenie odczucia bólu, a także regulacja krążenia krwi. Inhalacja z użyciem roztworu ($\leq 1,5\%$) solanki jodkowej aktywizuje czynność wydzielniczą błony śluzowej dróg oddechowych i działa równocześnie bakteriostatycznie i przeciwzapalnie.

Wyniki analiz kontrolnych z roku 2015 oraz badań aktualnych potwierdzają stabilność składu mineralnego i właściwości fizyko-chemicznych wody z odwiertu „Teresa” w Świnoujściu. W wodzie tej nie stwierdzono wskaźników zanieczyszczenia – chemicznych lub mikrobiologicznych. Nie stwierdzono w niej również składników naturalnego pochodzenia potencjalnie toksycznych w stężeniach szkodliwych dla zdrowia, przy zastosowaniu tej wody według wskazań lekarskich do kąpiei a po rozcieńczeniu (wodą bidestylowaną) do stężenia $\leq 1,5\%$ - również do inhalacji. Zastosowanie wody z odwiertu „Teresa” do kąpiei powoduje tworzenie się na powierzchni skóry tzw. płaszcza solnego. Działa on na naczynia krwionośne skóry i tkanek przyległych, a także zakończenia nerwów czuciowych, a poprzez autonomiczny układ nerwowy również na inne procesy ogólnoustrojowe. Efektem kąpiei w solance jest poprawa sprawności ruchowej, zmniejszenie odczucia bólu a także regulacja krążenia krwi. Inhalacja z użyciem roztworu ($\leq 1,5\%$) solanki jodkowej aktywizuje czynność wydzielniczą błony śluzowej dróg oddechowych i działa równocześnie bakteriostatycznie i przeciwzapalnie.

W roku 2017 została dokonana rekonstrukcja odwiertu „XXX-lecia”. Aktualne wyniki analiz wskazują znaczący spadek mineralizacji ogólnej przy utrzymaniu charakterystycznego składu chemicznego Cl-Na z udziałem jodków. Spośród składników o swoistej aktywności farmakologiczne oceniana woda zawiera aktualnie 4,5 mg/dm³ żelaza(II) i 1,42 mg/dm³ jodków. Oznaczony skład mineralny wody determinuje jej stosowanie przede wszystkim do kąpiei w postaci naturalnej bez rozcieńczania. Kąpiel w tego typu wodzie powoduje rozszerzenie naczyń krwionośnych skóry i tkanek przyległych poprawiając ich ukrwienie, a w następstwie osłabienie bólu. Następuje przy tym zwiększone przenikanie

niektórych składników wody przez skórę (jodki, wapń, magnez). W przypadku zastosowania tej wody do inhalacji wymagane jest rozcieńczenie według wskazań lekarskich i filtracja ewentualnie wytrąconego wodorotlenku żelaza.

Na terenie Świnoujścia występuje również surowiec balneologiczny jakim jest peloid (borowina). Na podstawie wyników badań fizykochemicznych, chemicznych i mikrobiologicznych borowiny ze złoża „Świnoujście-Płachcin” w Świnoujściu stwierdzono, że surowiec ten spełnia wymagania określone dla borowiny o właściwościach leczniczych. Borowina ta przydatna jest do stosowania w formie kąpeli całkowitych lub częściowych oraz okładów i zawijań – zabiegów kuracyjnych zapewniających działanie termiczne oraz biochemiczne a w efekcie lecznicze, zwłaszcza w chorobach narządu ruchu i reumatycznych. Analizy wskazują, że badany surowiec jest prawidłowo uwodniony o wymaganym stopniu humifikacji masy roślinnej. Zawartość substancji organicznych od 82,0% do 91,8% zapewnia dużą zdolność chłonięcia wody i stworzenia plastycznej masy zabiegowej.

8.2. Informacje o klimacie oraz o stanie sanitarnym powietrza, natężeniu hałasu i pól elektromagnetycznych i ich właściwości lecznicze

Na podstawie uzyskanego Świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze klimatu, stwierdza się, że uzdrowisko Świnoujście charakteryzuje się parametrami sanitarnymi powietrza oraz warunkami klimatycznymi zgodnymi z obowiązującymi normami. Na większości strefy A warunki klimatu akustycznego są korzystne. Nadmiernym hałasem zagrożone są tereny leżące przy ruchliwych ciągach komunikacyjnych, tj. ulice S. Żeromskiego, E. Gierczak i J. Słowackiego.

Klimat Świnoujścia ma właściwości lecznicze w odniesieniu do:

- Chorób kardiologicznych,
- Chorób narządu ruchu,
- Chorób układu oddechowego,
- Chorób układu krążenia,
- Otyłości.

Bioklimat Świnoujścia ze względu na zróżnicowaną bodźcowość posiada również walory hartujące układ termoregulacyjny.

Wieloletnie dane meteorologiczne wskazują, że:

- Norma usłonecznienia, wynosząca dla uzdrowisk środkowej Europy 1500 godzin ze słońcem w roku, jest zachowana – średnia roczna liczba godzin ze słońcem w latach 2016-2017 wyniosła 1788 i była wyraźnie większa od normy;
- Świnoujście spełnia większość kryteriów określonych dla obszarów uzdrowiskowych pod względem warunków termiczno-wilgotnościowych. Warunki termiczne charakteryzują się dość wysoką średnią roczną temperaturą powietrza. Niewiele jest dni o skrajnych warunkach termicznych. Nieco większa od pożądanej jest liczba dni parnych. Warunki optymalne termiczne notowane są w aż 44% dni w roku;

- Średnia liczba dni z opadem w latach 2016-2017 wynosiła 174, jest więc mniejsza od 183 dni w ciągu roku, co oznacza, że uzdrowisko spełnia wymagane w tym zakresie kryterium;
- W ciągu całego roku liczba dni z mgłą jest znacznie mniejsza niż przewiduje norma przyjęta dla uzdrowisk;
- Warunki wietrzne w Świnoujściu odpowiadają normom klimatycznym dla obszarów uzdrowiskowych. Częstość cisz atmosferycznych oraz wiatrów silnych jest niewielka.

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystyki poszczególnych elementów meteorologicznych oraz ocenę właściwości leczniczych klimatu Świnoujścia.

Tabela 15. Ocena właściwości leczniczych klimatu uzdrowiska Świnoujście

Element	Norma lub wielkość zalecana		Średnia	
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia ³	IGiPZ PAN ⁴	2016-2017	2008-2017
Liczba godzin ze słońcem w roku	≥1500	≥1500	1788	-
Liczba dni z dobową sumą opadu ≥0,1 mm w roku	≤ 183 dni	≤ 183 dni	174	174
Liczba dni z mgłą w miesiącach I-III i X-XII	≤ 50	≤ 40	25	25
Liczba dni z mgłą w miesiącach IV-IX	≤ 15	≤ 15 (regiony I-IV) ≤ 35 (regiony VII-VIII)	6	7
Liczba dni w roku z ciśnieniem pary wodnej ≥ 18,8 hPa (o 6,12 lub 18 UTC)	Rzadko	≤ 25	28	27
Liczba dni w roku z wilgotnością <55% Liczba dni w roku z wilgotnością >86% (z godziny 12 UTC)	Mała	brak	46 91	54 96
Liczba dni charakterystycznych termicznie w roku:	-			
- dni gorące ($t_{\max} \geq 25^{\circ}\text{C}$)	Rzadko	≤ 35	21	20
- dni upalne ($t_{\max} \geq 30^{\circ}\text{C}$)		≤ 7	3	3
- dni mroźne ($t_{\min} \leq -10^{\circ}\text{C}$)		≤ 30	3	4
- dni bardzo mroźne ($t_{\max} < -10^{\circ}\text{C}$)		≤ 5	0	0
Liczba dni w roku z zachmurzeniem całkowitym (z godziny 12 UTC)	Mała	brak	43	32
Liczba dni ze średnią dobową prędkością wiatru < 2 m/s wraz z ciszą atmosferyczną (warunki przewietrzania terenu)	Mała	≤ 150	76	53

³ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości

⁴ Kuchcik M., Błażejczyk K., Szmyd J., Milewski P., Błażejczyk A., Baranowski J., 2013, Potencjał leczniczy klimatu Polski, Wyd. Akademickie SEDNO, Warszawa

Element	Norma lub wielkość zalecana		Średnia	
	Rozporządzenie Ministra Zdrowia ³	IGiPZ PAN ⁴	2016-2017	2008-2017
Liczba dni z prędkością wiatru > 8 m/s (z godziny 12 UTC)	Rzadko	brak	32	42
Liczba dni w roku z ciszą atmosferyczną: - o 6, 12 lub 18 UTC - o 6, 12 i 18 UTC	Mała	brak	13 0	15 0
Liczba dni w roku z burzą	Rzadko	brak	15	16

Źródło: Właściwości lecznicze klimatu Uzdrowiska Świnoujście, IGiPZ PAN, Warszawa, 2018

Najdogodniejszy dla klimatoterapii okres jest bardzo długi i trwa od końca marca do połowy października, kiedy to, zależnie od aktualnych warunków solarnych, termicznych, wietrznych i opadowych można stosować jedną lub kilka form leczenia klimatycznego przez większość kuracjuszy. Ogólnie, w ciągu całego roku warunki bioklimatyczne mogą być wykorzystywane do leczenia, rehabilitacji i profilaktyki zdrowotnej większości osób. Zimą z leczenia klimatycznego mogą bezpiecznie korzystać osoby w sile wieku, o sprawnie działającym układzie termoregulacyjnym i krwionośnym.

Jakość powietrza na terenie uzdrowiska Świnoujście jest dobra. Zachowana jest norma średniorocznego stężenia zanieczyszczeń gazowych oraz pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5, a także liczba dni z przekroczeniami dopuszczalnego średniodobowego stężenia pyłów PM10 i PM2,5. W strefie zachodniopomorskiej przekroczona jest natomiast norma dopuszczalnego stężenia benzo(a)pirenu.

Natężenie pól elektromagnetycznych

Natężenie pól elektromagnetycznych nie zagraża zdrowiu pacjentów. Na terenie uzdrowiska zlokalizowano kilka stacji bazowych telefonii komórkowych. Ponadto obok typowych dla miasta źródeł PEM, w obiektach uzdrowiskowych pracują urządzenia będące źródłem PEM, ale ich zasięg nie wykracza poza te budynki.

W 2017 roku, na zlecenie IGiPZ PAN wykonano badanie poziomu pól elektromagnetycznych w strefie A ochrony uzdrowiskowej, przy skrzyżowaniu ulic Gierczak i Słowackiego. Zmierzony poziom natężenia pola elektromagnetycznego w uzdrowisku, w miejscach dostępnych dla ludności w różnych pasmach był bardzo niski, w paśmie 71 Hz - 50 Hz wyniósł poniżej 1% normy, zaś w paśmie 80 MHz – 90 GHz wyniósł ok. 6% normy. W związku z tym, można stwierdzić, że na obszarze strefy A ochrony uzdrowiskowej w Świnoujściu spełnione są normy dotyczące poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku.

Natężenie hałasu

W 2017 i 2018 roku, na terenie miasta wykonano pomiary hałasu. Przeprowadzono je głównie na obszarze strefy A ochrony uzdrowiskowej Uzdrowiska Świnoujście. Wyniki pomiarów pokazały, że na obszarze, strefy A ochrony uzdrowiskowej w Świnoujściu warunki akustyczne są zróżnicowane.

Nadmiernym hałasem zagrożone są tereny leżące przy ruchliwych ciągach komunikacyjnych: Stefana Żeromskiego, Emilii Gierczak, Juliusza Słowackiego. Tam też skupiona jest działalność gastronomiczno-usługowa. Na większości strefy A, gdzie jest prowadzone lecznictwo uzdrowiskowe, warunki klimatu akustycznego są korzystne. W celu pełnego wykorzystania leczniczych właściwości klimatu uzdrowiska należy prowadzić działania sprzyjające utrzymaniu należytego stanu klimatu lokalnego i stanu sanitarnego powietrza oraz poprawie warunków klimatu akustycznego. Konieczne jest okresowe, systematyczne monitorowanie klimatu akustycznego, szczególnie w szczycie sezonu letniego.

9. Świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych i właściwości lecznicze klimatu

Świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze surowców:

1. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wody z odwiertu „Jantar” (Nr V) w miejscowości Świnoujście Nr HU-102/WL-1/2017;
2. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wody z odwiertu „Teresa” (Nr VI) w miejscowości Świnoujście Nr HU-102/WL-2/2017;
3. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wody z odwiertu „XXX-lecia” (Nr IVa) w miejscowości Świnoujście Nr HU-102/WL-3/2017;
4. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze peloidu (borowiny) Nr HU-102/BL-1/2017.

Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu:

1. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu (DI-070-49/2018).

Świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze surowców naturalnych oraz klimatu stanowią załączniki do niniejszego operatu uzdrowiskowego.

10. Informacje na temat działających zakładów lecznictwa uzdrowiskowego oraz urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego lub dane o planach w tym zakresie

Lecznictwo uzdrowiskowe w Świnoujściu prowadzone jest przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego z wykorzystaniem urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego takich jak: park zdrojowy, basen solankowy, baseny rehabilitacyjne i urządzonego fragment wybrzeża morskiego.

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie zakładów lecznictwa uzdrowiskowego w stanie poprzednim i istniejącym. Zestawienie opracowano na podstawie danych z Uzdrowiska Świnoujście oraz ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrowiska.

Tabela 16. Zbiorcze zestawienie zakładów lecznictwa uzdrowiskowego na terenie Uzdrawiska Świnoujście

Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego na terenie Uzdrawiska Świnoujście		
Lp.	Nazwa zakładu lecznictwa uzdrowiskowego	Instytucja prowadząca
1.	Szpital Uzdrawiskowy „Bałtyk” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Słowackiego 23	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
2.	Szpital Uzdrawiskowy „Światowid” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Kasprowicza 12	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
3.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Adam i Ewa” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Gierczak 2	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
4.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Bursztyn” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Żeromskiego 9	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
5.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Trzygłów”, ul. Powstańców Śląskich 1	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
6.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Admirał II”, ul. Żeromskiego 12	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
7.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Koral”, ul. Żeromskiego 10	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
8.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Admirał I” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Żeromskiego 13	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
9.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Tryton”, ul. Żeromskiego 11	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
10.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Swarożyc”, ul. Gierczak 1	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
11.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Henryk”, z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Sienkiewicza 2	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
12.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Złoty Kłosa”, ul. Kasprowicza 13/15	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
13.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Energetyk” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Żeromskiego 4	Zrzeszenie Związków Zawodowych Energetyków w Warszawie
14.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Sobótka”, ul. Sienkiewicza 13	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
15.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Lazur”, ul. Słowackiego 21	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
16.	Sanatorium Uzdrawiskowe „Światowid” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową) Oddział Szpitala Uzdrawiskowego, ul. Kasprowicza 12	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
17.	Sanatorium „Jantar”, ul. Matejki 19	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
18.	Zakład Przyrodolecznicy „Rusałka”, ul. Powstańców Śląskich 2/4	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
19.	Przychodnia Uzdrawiskowa „Bałtyk” ul. Słowackiego 23	Uzdrawisko Świnoujście S.A.
OGÓŁEM		ILOŚĆ
Szpitale		2

Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego na terenie Uzdrowiska Świnoujście		
Lp.	Nazwa zakładu lecznictwa uzdrowiskowego	Instytucja prowadząca
	Sanatoria	15
	Przychodnie	1
	Zakład Przyrodoleczniczy	1
		19

Obecnie na terenie Uzdrowiska Świnoujście funkcjonuje 19 zakładów lecznictwa uzdrowiskowego. Są to: dwa szpitale, 15 obiektów sanatoryjnych, jedna przychodnia oraz jeden zakład przyrodoleczniczy.

Praktycznie wszystkie obiekty podlegają zarządowi firmy Uzdrowisko Świnoujście S.A. Wyjątek stanowi Sanatorium Energetyk, którego właścicielem jest Zrzeszenie Związków Zawodowych Energetyków w Warszawie.

Charakterystyka Szpitala i Przychodni Uzdrawiskowej „Bałtyk”

Obiekt zbudowany na przełomie XIX i XX w., odbudowany po zniszczeniach wojennych w dawnym kształcie. Cechą wyróżniającą jest czerwona cegła użyta do jego budowy. Szpital uzdrawiskowy jest 3 kondygnacyjny, od morza dzieli go około 200 m. „Bałtyk” dysponuje pokojami 1-2-3-4 osobowymi z łazienkami. Każdy pokój wyposażony jest w telewizor, radio, chłodziarkę, czajnik bezprzewodowy i telefon. Część pokoi przystosowana jest na przyjęcie osób niepełnosprawnych. Na miejscu jest baza zabiegowa z basenem solankowym i sala rehabilitacyjna.

W tabeli poniżej przedstawiono szczegółową charakterystykę obiektu.

Tabela 17. Charakterystyka Szpitala Uzdrawiskowego „Bałtyk”

Nawa zakładu i adres	„Bałtyk ” ul. J. Słowackiego 23 72-600 Świnoujście	
Institucja prowadząca	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Szpital uzdrawiskowy	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia	
Parametry obiektu szpitalnego	powierzchnia użytkowa obiektu	3406
	powierzchnia części mieszkalnej	1703
	powierzchnia części gastronomicznej	68
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	1502
	powierzchnia basenu	132
Liczba łóżek	88	
Chłonność obiektu	1434	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych	0	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	5 pokoi -1,2,3,4 osobowych, wyposażone w szafy ubraniowe, szafki nocne, stolik, foteliki, łóżka z materacem, odbiornik telewizyjny, lampki nocne, suszarki do włosów, łazienkę z kabiną prysznicową. W budynku znajduje się ogólnodostępny taras, winda, gabinet lekarski, dyżurka, gabinety zabiegowe, sauna, recepcja, restauracja z kuchnią, magazyn środków czystości, pomieszczenie socjalne dla pracowników, toalety ogólnodostępne.	
Urządzenia lecznictwa	Wanna do hydroterapii, stół do masażu, urządzenie do masażu mechanicznego (łóżko wodne), aparat do elektroterapii, wanna do masażu wirowego kończyn górnych i dolnych, laser, podgrzewacz do borowiny, aparat do krioterapii, lampa do naświetleń, inhalator ultradźwiękowy, urządzenie do magnetoterapii.	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	1215
	2011	1357
	2012	1402
	2013	1387
	2014	1381
	2015	1420
	2016	1404
2017	1397	
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	149559
	2011	132300
	2012	143828

	2013	125896
	2014	168455
	2015	200064
	2016	181120
	2017	177905
Dostosowanie do osób Niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: posiada 6 pokoi dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, winda w obiekcie i platforma wewnętrzna, brak barier architektonicznych.	

Źródło: *Uzdrowisko Świnoujście S.A.*

Charakterystyka Szpitala i Sanatorium Uzdrowskiego „Światowid”

Obiekt położony jest przy promenadzie. Od morza dzieli go około 100 metrów. Budynek posiada 4 kondygnacje. Każdy pokój wyposażony jest w łazienkę z kabiną prysznicową oraz telefon. W standardowym wyposażeniu pokoju znajduje się telewizor, chłodziarka, radio. Obiekt przystosowany jest na przyjęcie osób niepełnosprawnych. Wyposażony jest w windę i wygodny podjazd na stołówkę. W obiekcie znajduje się przestronna jadalnia. Przy obiekcie znajduje się kilka miejsc parkingowych dla gości.

Tabela 18. Charakterystyka Szpitala Uzdrowskiego „Światowid”

Nawa zakładu i adres	„Światowid” ul. J. Kasprowicza 12 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Szpital uzdrowski	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia	
Parametry obiektu szpitalnego	powierzchnia użytkowa obiektu	1790
	powierzchnia części mieszkalnej	1022
	powierzchnia części gastronomicznej	570
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	188
	powierzchnia basenu	-
Liczba łóżek	50	
Chłonność obiektu	692	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych	0	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	34 pokoje -1,2,3 osobowe w tym pokoje typu studio, wyposażone w szafy ubraniowe, szafki nocne, stolik, foteliki, łóżka z materacem, czajnik ogólnodostępny, lodówkę, odbiornik telewizyjny, lampki nocne, łazienkę z kabiną prysznicową. W budynku znajduje się winda, gabinet lekarski, dyżurka, gabinety zabiegowe, recepcja, sala jadalna z kuchnią, magazyny z czystą, brudną pościelą oraz magazyn środków czystości, pomieszczenie socjalne dla pracowników, toalety ogólnodostępne.	
Urządzenia lecznictwa	Stół do masażu, aparat do elektroterapii, urządzenie do magnetoterapii, podgrzewacz do borowiny, laser, lampa do naświetlań, rotory, stół do ćwiczeń manualnych, wanny do hydroterapii, inhalatory ultradźwiękowe, pozostałe poza lokalizacją w odległości do 500 m.	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	391
	2011	434
	2012	746
	2013	811

	2014	787
	2015	721
	2016	516
	2017	526
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	14067
	2011	17718
	2012	23173
	2013	25585
	2014	23776
	2015	21275
	2016	18679
	2017	36272
Dostosowanie do osób Niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: posiada 4 pokoje dla osób poruszających się na wózkach, winda w budynku, bez barier architektonicznych.	

Źródło: *Uzdrowisko Świnoujście S.A.*

Tabela 19. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Światowid”

Nawa zakładu i adres	„Światowid” ul. J. Kasprówicza 12 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskowe	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia	
Parametry obiektu sanatoryjnego	powierzchnia użytkowa obiektu	1790
	powierzchnia części mieszkalnej	1022
	powierzchnia części gastronomicznej	570
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	188
	powierzchnia basenu	-
Liczba łóżek	24	
Chłonność obiektu	553	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych	0	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	9 pokoi -1,2,3 osobowych, wyposażonych w szafy ubraniowe, szafki nocne, stolik, foteliki, łóżka z materacem, czajnik ogólnodostępny, lodówkę, odbiornik telewizyjny, lampki nocne, łazienkę z kabiną prysznicową. W budynku znajduje się winda, gabinet lekarski, dyżurka, gabinety zabiegowe, recepcja, sala jadalniana z kuchnią, magazyny z czystą/brudną pościelą oraz magazyn środków czystości, pomieszczenie socjalne dla pracowników, toalety ogólnodostępne.	
Urządzenia lecznictwa	Stół do masażu, aparat do elektroterapii, urządzenie do magnetoterapii, podgrzewacz do borowiny, laser, lampa do naświetlań, rotory, stół do ćwiczeń manualnych, wanny do hydroterapii, inhalatory ultradźwiękowe, pozostałe poza lokalizacją w odległości do 500 m.	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	362
	2011	86
	2012	170
	2013	285
	2014	255
	2015	478
2016	703	

	2017	692
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	46452
	2011	44069
	2012	56062
	2013	17031
	2014	19682
	2015	20990
	2016	21099
	2017	10614
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: posiada 3 pokoje dla osób poruszających się na wózkach, winda w budynku, bez barier architektonicznych.	

Źródło: *Uzdrowisko Świnoujście S.A.*

Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Adam i Ewa”

Jest to przedwojenny obiekt położony w samym centrum dzielnicy uzdrowskiej Miasta Świnoujście. Generalną modernizację przeszedł w 2015 roku. Dla gości dostępna jest nowoczesna baza zabiegowa z szerokim wachlarzem zabiegów na najwyższym poziomie, w tym kąpiele solankowe z naturalnych źródeł Uzdrowiska.

Tabela 20. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Adam i Ewa”

Nawa zakładu i adres	„Adam i Ewa” ul. Emilii Gierczak 2 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskowe	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia	
Parametry obiektu sanatoryjnego	powierzchnia użytkowa obiektu	1425
	powierzchnia części mieszkalnej	1211
	powierzchnia części gastronomicznej	111
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	103
	powierzchnia basenu	0
Liczba łóżek	60	
Chłonność obiektu	1006	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych	0	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	27 pokoi -1,2,3 osobowych, wyposażonych w szafy ubraniowe, szafki nocne, stolik, foteliki, łóżka z materacem, czajnik, lodówkę, odbiornik telewizyjny, lampki nocne, suszarki do włosów, łazienkę z kabiną prysznicową. W budynku znajduje się ogólnodostępny taras, winda, gabinet lekarski, stanowisko nadzoru kardiologicznego, pracownika EKG, USG i prób wysiłkowych, dyżurka pielęgniarek, gabinety zabiegowe, recepcja, jadalnia z przygotowalnią posiłków, magazyny z czystą, brudną pościelą oraz magazyn środków czystości, pomieszczenie socjalne dla pracowników, toalety ogólnodostępne.	

Urządzenia lecznictwa	Wanna do hydroterapii, wanny do masażu wirowego kończyn dolnych i górnych, laser, aparaty do elektroterapii, urządzenie do magnetoterapii, stół do masażu, lampa do naświetlań, stół do pionizacji, cykloergometry, stół do ćwiczeń manualnych, rotatory, urządzenie spełniające funkcję UGUL-a.	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	1224
	2011	1312
	2012	1329
	2013	1313
	2014	1235
	2015	132
	2016	976
2017	981	
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	24957
	2011	29979
	2012	31184
	2013	35005
	2014	32840
	2015	1590
	2016	15608
2017	19253	
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: posiada 3 pokoje 2 osobowe dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, winda w budynku, obiekt bez barier architektonicznych.	

Źródło: *Uzdrowisko Świnoujście S.A.*

Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Bursztyn”

Sanatorium o wysokim standardzie położone w pierwszej linii promenady posiada apartamenty oraz pokoje 1,2,3 osobowe z możliwością dostawek. Na miejscu znajduje się przestronna i utrzymana w klimacie obiektu restauracja, obiekt wyposażony jest w windę i monitoring. W obiekcie znajduje się m.in.: jacuzzi, sauna oraz bogato wyposażona baza zabiegowa.

Tabela 21. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Bursztyn”

Nawa zakładu i adres	„Bursztyn” ul. S. Żeromskiego 9 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskowe	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia	
Parametry obiektu sanatoryjnego	powierzchnia użytkowa obiektu	1747
	powierzchnia części mieszkalnej	1256
	powierzchnia części gastronomicznej	422
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	69
	powierzchnia basenu	0
Liczba łóżek	65	
Chłonność obiektu	1843	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych	49	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze	35 pokoi -1,2,3,4 osobowych, wyposażonych w szafy ubraniowe, szafki nocne, stolik, foteliki, łóżka z materacem, odbiornik telewizyjny, lampki	

kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	nocne, suszarki do włosów, łazienkę z kabiną prysznicową. W budynku znajduje się ogólnodostępny taras, winda, gabinet lekarski, dyżurka, gabinety zabiegowe, sauna, recepcja, restauracja z kuchnią, magazyn środków czystości, pomieszczenie socjalne dla pracowników, toalety ogólnodostępne.	
Urządzenia lecznictwa	Wanna do hydroterapii, stół do masażu, urządzenie do masażu mechanicznego (łóżko wodne), aparat do elektroterapii, wanna do masażu wirowego kończyn górnych i dolnych, laser, podgrzewacz do borowiny, aparat do krioterapii, lampa do naświetleń, inhalator ultradźwiękowy, urządzenie do magnetoterapii.	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	1410
	2011	2036
	2012	2245
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	2013	1983
	2014	2259
	2015	1919
	2016	2044
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	2017	1124
	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	22709
	2011	13898
	2012	1224
	2013	24205
	2014	22585
2015	19328	
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	2016	18565
	2017	24059
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: posiada 2 pokoje 2 osobowe dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, winda w budynku, obiekt bez barier architektonicznych.	

Źródło: *Uzdrowisko Świnoujście S.A.*

Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Trzyglów”

Sanatorium znajduje się w odległości około 150 metrów od promenady i 200 metrów od morza. Cały budynek dostosowany jest dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Posiada podjazd i windę. Obiekt jest 4 kondygnacyjny. Pokoje są głównie 1 i 2 osobowe. W budynku jest sala do rehabilitacji i ćwiczeń. „Trzyglów” nie posiada własnej jadalni. Na posiłki goście przechodzą do oddalonego o około 100 m. obiektu „Henryk”. W pobliżu budynku znajduje się parking strzeżony.

Tabela 22. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Trzyglów”

Nawa zakładu i adres	„Trzyglów” ul. Powstańców Śląskich 1 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskie	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia	
Parametry obiektu sanatoryjnego	powierzchnia użytkowa obiektu	1045
	powierzchnia części mieszkalnej	1045
	powierzchnia części gastronomicznej	0
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	0
	powierzchnia basenu	0
Liczba łóżek	51	

Chłonność obiektu	808	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych	0	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	26 pokoi -1,2,3 osobowych, w tym pokoje typu studio, wyposażone w szafy ubraniowe, szafki nocne, stolik, foteliki, łóżka z materacem, czajnik ogólnodostępny, lodówkę, odbiornik telewizyjny, lampki nocne, łazienkę z kabiną prysznicową. W budynku znajduje się winda, gabinet lekarski, dyżurka pielęgniarek, gabinet zabiegowy, pomieszczenie do sterylizacji, recepcja, magazyny z czystą, brudną pościelą oraz magazyn środków czystości, pomieszczenie socjalne dla pracowników, toalety ogólnodostępne.	
Urządzenia lecznictwa	Inhalatory ultradźwiękowe, nebulizatory, pozostałe urządzenia lecznictwa poza lokalizacją (w odległości ok. 30 m).	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	748
	2011	719
	2012	673
	2013	808
	2014	821
	2015	877
	2016	845
	2017	783
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	18800
	2011	23168
	2012	20994
	2013	23021
	2014	16541
	2015	22052
	2016	12576
	2017	6719
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: posiada 2 pokoje 2 osobowe dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, winda w budynku, obiekt bez barier architektonicznych.	

Źródło: *Uzdrowisko Świnoujście S.A.*

Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Admirał II”

„Admirał II” umiejscowiony jest w odrestaurowanym budynku z końca XIX wieku, położonym tuż przy promenadzie nadmorskiej. Na miejscu zapewniona jest całodobowa opieka pielęgniarska. Kuracjusze korzystają z wyżywienia w pobliskim obiekcie, wskazanym przez Uzdrowisko Świnoujście.

Tabela 23. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Admirał II”

Nawa zakładu i adres	„Admirał II” ul. S. Żeromskiego 12 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskowe	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia	
Parametry obiektu sanatoryjnego	powierzchnia użytkowa obiektu	1269
	powierzchnia części mieszkalnej	610
	powierzchnia części gastronomicznej	240
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	-
	powierzchnia basenu	-

Liczba łóżek	92	
Chłonność obiektu	2205	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych	51	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	34 pokoje -2,3 i 4 osobowe, wyposażone w szafki ubraniowe, szafki nocne, stolik, siedziska, łóżka z materacem, czajnik, odbiornik telewizyjny, lampki nocne, łazienkę z kabiną prysznicową. W budynku znajduje się winda, gabinet lekarski, dyżurka pielęgniarek z gabinetem zabiegowym, recepcja, jadalnia z kuchnią, magazyny z czystą/brudną pościelą oraz magazyn środków czystości, pomieszczenie socjalne dla pracowników, toalety ogólnodostępne.	
Urządzenia lecznictwa	Nebulizatory, pozostałe urządzenia dostępne poza lokalizacją w odległości do 500 m.	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	586
	2011	354
	2012	594
	2013	606
	2014	469
	2015	731
	2016	699
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	30
	2011	9
	2012	276
	2013	4018
	2014	1823
	2015	265
	2016	178
2017	382	
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: posiada 1 pokój 2 osobowy, pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, winda w budynku.	

Źródło: *Uzdrowisko Świnoujście S.A.*

Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Koral”

Obiekt położony przy promenadzie, w odległości 60 m od morza.

Tabela 24. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Koral”

Nawa zakładu i adres	„Koral” ul. Żeromskiego 10 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskowe	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia	
Parametry obiektu sanatoryjnego	powierzchnia użytkowa obiektu	1569
	powierzchnia części mieszkalnej	670
	powierzchnia części gastronomicznej	175
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	-
	powierzchnia basenu	-
Liczba łóżek	70	
Chłonność obiektu	1998	
Liczba miejsc oferowanych dla osób	15	

prywatnych		
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	36 pokoi - 1,2,3,4 osobowych, wyposażonych w szafy ubraniowe, szafki nocne, stolik, foteliki, łóżka z materacem, czajnik, odbiornik telewizyjny, lampki nocne, łazienkę z kabiną prysznicową. W budynku znajduje się winda, gabinet lekarski, dyżurka pielęgniarek, gabinet zabiegowy, recepcja, jadalnia z kuchnią, magazyny z czystą, brudną pościelą oraz magazyn środków czystości pomieszczenie socjalne dla pracowników, toalety ogólnodostępne.	
Urządzenia lecznictwa	dostępne poza lokalizacją w odległości do 500 m.	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	364
	2011	425
	2012	454
	2013	399
	2014	426
	2015	482
	2016	401
2017	527	
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	6
	2011	180
	2012	237
	2013	2113
	2014	376
	2015	1389
	2016	282
2017	189	
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych, częściowo występują bariery architektoniczne przy wejściu do budynku, na wyposażeniu przenośne podjazdy, brak pokoi dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach.	

Źródło: *Uzdrowisko Świnoujście S.A.*

Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Admirał I”

Sanatorium jest zabytkowym budynkiem, który znajduje się w nadmorskiej dzielnicy Świnoujścia. Położony 100 metrów od jednej z najpiękniejszych plaż nadbałtyckich. W 2014 roku Admirał I przeszedł kapitalny remont, gdzie powstał budynek towarzyszący połączony łącznikiem z obiektem głównym.

Tabela 25. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Admirał I”

Nawa zakładu i adres	„Admirał I” ul. S. Żeromskiego 13 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskowe	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia	
Parametry obiektu sanatoryjnego	powierzchnia użytkowa obiektu	1834
	powierzchnia części mieszkalnej	1172
	powierzchnia części gastronomicznej	310
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	186
	powierzchnia basenu	166
Liczba łóżek	103	
Chłonność obiektu	3575	
Liczba miejsc oferowanych dla osób	93	

prywatnych		
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	50 pokoi -2,3 osobowych, wyposażone w szafy ubraniowe, szafki nocne, stolik, foteliki, łóżka z materacem, czajnik, lodówkę, odbiornik telewizyjny, lampki nocne, suszarki do włosów, łazienkę z kabiną prysznicową. W budynku znajduje się ogólnodostępny taras, winda, dyżurka z gabinetem lekarskim, gabinety zabiegowe, basen z sauną i jacuzzi, recepcja, restauracja z kawiarnią, kuchnia z magazynami, magazyn z czystą/brudną pościelą oraz magazyn środków czystości, pomieszczenie socjalne dla pracowników, toalety ogólnodostępne.	
Urządzenia lecznictwa	Wanny do hydroterapii, laser, aparat do elektroterapii, stoły do masażu, aparat do krioterapii, urządzenie do magnetoterapii, inhalator ultradźwiękowy, podgrzewacz do borowiny, urządzenie do masażu mechanicznego, przybasenowy podnośnik dla osób niepełnosprawnych, lampa do naświetlań.	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	1414
	2011	1740
	2012	1416
	2013	1444
	2014	0
	2015	1690
	2016	2862
2017	2049	
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	86
	2011	448
	2012	626
	2013	7198
	2014	0
	2015	17783
	2016	41246
2017	44392	
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: posiada 3 pokoje 2 osobowe dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, winda w budynku, obiekt bez barier architektonicznych.	

Źródło: *Uzdrowisko Świnoujście S.A.*

Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Tryton”

Sanatorium „Tryton” usytuowane jest 60 metrów od piaszczystej plaży w Świnoujściu. Obiekt proponuje w swojej ofercie salę bilardową, wypożyczalnię rowerów, sprzęt plażowy, całodobową kawiarnię.

Tabela 26. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Tryton”

Nawa zakładu i adres	„Tryton” ul. S. Żeromskiego 11 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskowe	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia	
Parametry obiektu sanatoryjnego	powierzchnia użytkowa obiektu	1422
	powierzchnia części mieszkalnej	1197

	powierzchnia części gastronomicznej	-
	powierzchnia zakładu	-
	przyrodoleczniczego	
	powierzchnia basenu	-
Liczba łóżek		130
Chłonność obiektu		1798
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych		25
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	8 pokoi 2,3,4 osobowych, wyposażonych w szafy ubraniowe, szafki nocne, stolik, krzesła, łózka z materacem, odbiornik telewizyjny, lampki nocne, łazienkę z kabiną prysznicową. W budynku znajduje się winda, świetlica, gabinet lekarski, dyżurka pielęgniarska, gabinet zabiegowy, recepcja, magazyny z czystą/brudną pościelą oraz magazyn środków czystości, pomieszczenie socjalne dla pracowników, toalety ogólnodostępne.	
Urządzenia lecznictwa	Inhalatory ultradźwiękowe, nebulizatory, pozostałe urządzenia dostępne poza lokalizacją w odległości do 500 m.	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	875
	2011	786
	2012	723
	2013	877
	2014	1101
	2015	1182
	2016	1146
	2017	1066
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	167
	2011	539
	2012	863
	2013	7580
	2014	7894
	2015	7126
	2016	3145
	2017	4990
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt częściowo przystosowany dla osób niepełnosprawnych, przy schodach wejściowych do budynku przenośny podjazd dla wózków, brak pokoi dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach.	

Źródło: *Uzdrowisko Świnoujście S.A.*

Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Swarożyc”

Ośrodek „Swarożyc” położony jest w dzielnicy nadmorskiej, niedaleko promenady, obok obiektu „Bursztyn”. Charakterystyczna, odnowiona, przedwojenna architektura obiektu wyróżnia się wśród innych budynków. Wysoki standard obiektu gwarantuje udany wypoczynek. Pokoje wyposażone są w telewizor, telefon, chłodziarkę. Na korytarzach dostępne są czajniki bezprzewodowe.

Tabela 27. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Swarożyc”

Nawa zakładu i adres	„Swarożyc” ul. E. Gierczak 1 72-600 Świnoujście
Instytucja prowadząca	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskowie
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia

Parametry obiektu sanatoryjnego	powierzchnia użytkowa obiektu	1025
	powierzchnia części mieszkalnej	781
	powierzchnia części gastronomicznej	138
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	0
	powierzchnia basenu	0
Chłonność obiektu	47	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych	776	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	19 pokoi -1,2,3,4 osobowe, wyposażone w szafy ubraniowe, szafki nocne, stolik, foteliki, łóżka z materacem, czajnik ogólnodostępny, lodówkę, odbiornik telewizyjny, lampki nocne, łazienkę z kabiną prysznicową. W budynku znajduje się ogólnodostępny taras, winda, gabinet lekarski, dyżurka, recepcja, magazyny z czystą, brudną pościelą oraz magazyn środków czystości, pomieszczenie socjalne dla pracowników, toalety ogólnodostępne.	
Urządzenia lecznictwa	Inhalatory ultradźwiękowe, nebulizatory, pozostałe urządzenia w bazach zabiegowych poza lokalizacją (w odległości do 500 m).	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	844
	2011	1067
	2012	618
	2013	810
	2014	880
	2015	777
	2016	759
2017	760	
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	37
	2011	30
	2012	379
	2013	3332
	2014	5632
	2015	3912
	2016	1874
2017	1919	
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: posiada 2 pokoje 3 osobowe dla osób poruszających się na wózkach, winda w budynku, obiekt bez barier architektonicznych.	

Źródło: *Uzdrowisko Świnoujście S.A.*

Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Henryk”

Obiekt położony jest w nadmorskiej dzielnicy miasta tuż przy XIX wiecznym Parku Zdrojowym. Odległość od plaży oraz tzw. nowej promenady to ok. 400 metrów. Nowoczesna, przestrzenna architektura pozytywnie wpływa na komfort wypoczynku dla gości przebywających w ośrodku. Bogata baza zabiegowa, basen, strefa saun, masaże wodne, podkreślają leczniczy charakter i właściwości świnoujskiego Uzdrowiska. Dodatkowo obiekt dysponuje ekskluzywną restauracją i kawiarnią oraz parkingiem podziemnym.

Tabela 28. Charakterystyka Sanatorium Uzdrawiskowego „Henryk”

Nawa zakładu i adres	„Henryk” ul. Sienkiewicza 2 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrawiskowe	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia, ortopedia	
Parametry obiektu sanatoryjnego	powierzchnia użytkowa obiektu	4584
	powierzchnia części mieszkalnej	1745
	powierzchnia części gastronomicznej	595
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	395
	powierzchnia basenu	167
Liczba łóżek	149	
Chłonność obiektu	3874	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych	50	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	80 pokoi -1 i 2 osobowych, wyposażonych w szafy ubraniowe, szafki nocne, stolik, foteliki, łóżka z materacem, czajnik, lodówkę, suszarki odbiornik telewizyjny, lampki nocne, łazienkę z kabiną prysznicową. W budynku znajduje się winda, gabinet lekarski, dyżurka pielęgniarska, gabinety fizjoterapeutyczne, stanowisko nadzoru kardiologicznego, basen rehabilitacyjny, sala do ćwiczeń grupowych, recepcja, sala jadalnia z kuchnią, pomieszczenia produkcyjne i magazynowe, pomieszczenia socjalne dla pracowników, sanitariaty ogólnodostępne, instalacja przywoławcza, pomieszczenia biurowe, sala klubowa.	
Urządzenia lecznictwa	Wanny do hydroterapii, aparat do elektroterapii, urządzenie do magnetoterapii, laser, lampa do naświetlań, inhalatory ultradźwiękowe, ergometry, wyposażenie sali do kinezyterapii zbiorowej, urządzenie do podgrzewania borowiny, stół rehabilitacyjny.	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	863
	2011	760
	2012	724
	2013	894
	2014	872
	2015	902
	2016	853
2017	599	
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	Nie dotyczy
	2011	Nie dotyczy
	2012	Nie dotyczy
	2013	Nie dotyczy
	2014	Nie dotyczy
	2015	Nie dotyczy
	2016	Nie dotyczy
2017	Nie dotyczy	
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: posiada 3 pokoje dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, winda w budynku, platforma wewnętrzna, obiekt bez barier architektonicznych.	

Źródło: Uzdrowisko Świnoujście S.A.

Charakterystyka Sanatorium Uzdrawiskowego „Złoty Kłos”

„Złoty Kłos” usytuowany jest w samym centrum uzdrawiskowym miasta w odległości 150 m od plaży oraz w bezpośrednim sąsiedztwie dobrze zorganizowanej bazy uzdrawiskowej.

Tabela 29. Charakterystyka Sanatorium Uzdrawiskowego „Złoty Kłos”

Nawa zakładu i adres	„Złoty Kłos” ul. Kasprowicza 13/15 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrawiskowe	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia	
Parametry obiektu sanatoryjnego	powierzchnia użytkowa obiektu	3351
	powierzchnia części mieszkalnej	1587
	Powierzchnia części gastronomicznej	204
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	-
	powierzchnia basenu	-
Liczba łóżek	180	
Chłonność obiektu	4693	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych	40	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	90 pokoi 2 osobowych, wyposażonych w szafy ubraniowe, szafki nocne, stolik, siedziska, łóżka z materacem, odbiornik telewizyjny, lampki nocne, łazienkę z kabiną prysznicową. W budynku znajduje się winda, platforma zewnętrzna dla osób niepełnosprawnych, dwa gabinety lekarskie, dyżurka pielęgniarska z gabinetem zabiegowym, gabinet fizjoterapii, recepcja, jadalnia z zapleczem kuchennym, magazyny z czystą, brudną pościelą oraz magazyn środków czystości, pomieszczenie socjalne dla pracowników, toalety ogólnodostępne.	
Urządzenia lecznictwa	Dostępne poza lokalizacją w odległości do 500 m.	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	0
	2011	1524
	2012	1575
	2013	1455
	2014	1559
	2015	1735
	2016	1709
	2017	1772
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	2423
	2011	6918
	2012	7939
	2013	9066
	2014	5899
	2015	2777
	2016	544
	2017	787
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany częściowo dla osób niepełnosprawnych, brak pokoi dla osób poruszających się na wózkach, winda w budynku, platforma zewnętrzna przy wejściu do budynku dla osób niepełnosprawnych, bez barier architektonicznych.	

Źródło: Uzdrowisko Świnoujście S.A.

Charakterystyka Sanatorium Uzdrawiskowego „Energetyk”

Sanatorium Uzdrawiskowe „ENERGETYK” to ośrodek położony przy promenadzie, 70 m od morza. W swojej ofercie posiada apartamenty i pokoje 1, 2, 3 i 4 osobowe. Sanatorium posiada własną stołówkę, kawiarnię, zakład fryzjerski, bazę zabiegową.

Tabela 30. Charakterystyka Sanatorium Uzdrawiskowego „Energetyk”

Nawa zakładu i adres	SANATORIUM „Energetyk” ul. Żeromskiego 4	
Instytucja prowadząca	Zrzeszenie Związków Zawodowych Energetyków w Warszawie	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrawiskowe	
Profil leczniczy	Kardiologia, pulmonologia, choroby skóry, endokrynologia, reumatologia, ortopedia, dermatologia	
Parametry obiektu sanatoryjnego	powierzchnia użytkowa obiektu	5500 m ²
	powierzchnia części mieszkalnej	1369,45 m ²
	powierzchnia części gastronomicznej	343,18 m ²
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	289,37 m ²
	powierzchnia basenu	-
Liczba łóżek	140	
Chłonność obiektu	2327	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych	490	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	68 pokoi -1,2 i 3 osobowych, wyposażonych w szafy ubraniowe, szafki nocne, foteliki, łóżka z materacem, czajnik, lodówkę, odbiornik TV, radio, lampki nocne, łazienki z kabiną prysznicową. W budynku znajduje się ogólnodostępny taras, windy, gabinet lekarski, stanowisko nadzoru kardiologicznego, dyżurka pielęgniarek, gabinety zabiegowe, recepcja, jadalnia z kuchnią, magazyny z czystą i brudną pościelą oraz magazyn środków czystości, toalety ogólnodostępne. Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych.	
Urządzenia lecznictwa	Wanny do hydroterapii, wanny do masażu wirowego kończyn dolnych i górnych, laser, aparaty do elektroterapii, urządzenie do magnetoterapii, stół do masażu, lampa do naświetlań stół do ćwiczeń manualnych, rotory, urządzenie spełniające funkcję UGUL-a.	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	2353
	2011	2345
	2012	2505
	2013	2372
	2014	2329
	2015	2324
	2016	2370
2017	2327	
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	83808
	2011	77760
	2012	87318
	2013	90234
	2014	86508
	2015	89910
	2016	92880
2017	92934	

Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Podjazdy do budynku, windy, po jednym pokoju na piętrze przystosowanym dla niepełnosprawnych.

Źródło: Sanatorium „Energetyk”

Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Sobótka”

Obiekt położony jest w odległości ok. 250 m od morza, w bezpośrednim sąsiedztwie parku miejskiego, amfiteatru, stadionu i kortów tenisowych. Ośrodek proponuje ofertę noclegową, restaurację z domową kuchnią, kawiarnię, parking oraz nowoczesną bazę zabiegową.

Tabela 31. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Sobótka”

Nawa zakładu i adres	„Sobótka ” ul. Henryka Sienkiewicza 13 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	„Uzdrowsko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskowe	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia	
Parametry obiektu sanatoryjnego	powierzchnia użytkowa obiektu	4122,8
	powierzchnia części mieszkalnej	1502
	powierzchnia części gastronomicznej	418
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	203
	powierzchnia basenu	0
Liczba łóżek	196	
Chłonność obiektu	16153	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych	90	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	85 pokoi -1,2,3 i 4 osobowych oraz apartamenty wyposażone w szafy ubraniowe, szafki nocne, stolik, siedziska, łóżka, czajnik lodówkę, odbiornik telewizyjny, lampki nocne, łazienkę z kabiną prysznicową. W budynku znajduje się winda platforma wewnętrzna, gabinet lekarski, dyżurka pielęgniarska z gabinetem zabiegowym, gabinety zabiegowe, recepcja, jadalnia z zapleczem kuchennym, kawiarnia, magazyny z czystą, brudną pościelą oraz magazyn środków czystości, pomieszczenie socjalne dla pracowników, toalety ogólnodostępne.	
Urządzenia lecznictwa	Stoły do masażu, aparat do elektroterapii, laser, wanna do hydroterapii, urządzenie do masażu mechanicznego, podgrzewacz do borowiny, inhalator ultradźwiękowy, lampa do naświetlań, pozostałe urządzenia poza lokalizacją w odległości do 500 m.	
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: posiada 1 pokój dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach, winda w budynku, obiekt bez barier architektonicznych.	

Źródło: Uzdrowsko Świnoujście S.A.

Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Lazur”

Budynek znajduje się w przy małym deptaku w cichej nadmorskiej dzielnicy Świnoujścia w odległości ok. 200 m od plaży. W 2018 roku przebudowany i całkowicie wyremontowany, oferuje 50

przestronnych pokoi z łazienkami i niektóre z aneksami kuchennymi. Obiekt oferuje również całą gamę zabiegów relaksacyjnych i rehabilitacyjnych.

Tabela 32. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowskiego „Lazur”

Nawa zakładu i adres	„Lazur” ul. Słowackiego 21 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	„Uzdrowsko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Sanatorium uzdrowskowe	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia, choroby kobiece	
Parametry obiektu sanatoryjnego	powierzchnia użytkowa obiektu	1860
	powierzchnia części mieszkalnej	1130
	powierzchnia części gastronomicznej	167
	powierzchnia bazy rehabilitacyjnej (zabiegowej)	0 Baza rehabilitacyjna dostępna poza lokalizacją w odległości od 50 m do 350 m
	powierzchnia basenu	0
Liczba łóżek	127	
Chłonność obiektu	1080	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych	50	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	45 pokoi –2 i 3 osobowych wyposażonych w szafy ubraniowe, szafki nocne, stolik, siedziska, łóżka, odbiornik telewizyjny, lampki nocne. Wszystkie pokoje z pełnym węzłem sanitarnym. W budynku znajduje się winda, gabinet lekarski, dyżurka pielęgniarska, recepcja, jadalnia z zapleczem kuchennym, magazyny z czystą i brudną pościelą oraz magazyn środków czystości, pomieszczenie socjalne dla pracowników, toalety ogólnodostępne.	
Urządzenia lecznictwa	Urządzenia dostępne poza lokalizacją, w odległości do 350 m (w Zakładzie przyrodolecznictwem "Rusałka" oraz w Szpitalu uzdrowskim "Bałtyk").	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	0
	2011	
	2012	
	2013	
	2014	
	2015	
	2016	
2017		
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	0
	2011	
	2012	
	2013	
	2014	
	2015	
	2016	
2017		
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: posiada 1 pokój dla osób poruszających się na wózku, winda w budynku, obiekt bez barier architektonicznych.	

Źródło: Uzdrowsko Świnoujście S.A.

Charakterystyka Sanatorium „Jantar”

Obiekt „Jantar” znajduje się w budynku 5 kondygnacyjnym, bez barier architektonicznych, w pełni przystosowanym dla osób z niepełnosprawnościami, oferuje 80 miejsc noclegowych w pokojach z pełnym węzłem sanitarnym (pokoje: 1, 2 i 3 osobowe). Kuracjusze zakwaterowani w Sanatorium „Jantar” mają możliwość korzystania z zabiegów wykonywanych (w odległości do 500 m od miejsca zakwaterowania) w Zakładzie Przyrodoleczniczym „Rusałka” oraz w bazie zabiegowej „Bałtyk”.

Tabela 33. Charakterystyka Sanatorium „Jantar”

Nawa zakładu i adres	„Jantar” ul. Jana Matejki 19 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	"Uzdrowisko Świnoujście" S.A.	
Rodzaj zakładu	sanatorium uzdrowiskowe	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia	
Parametry obiektu sanatoryjnego	powierzchnia użytkowa obiektu	1338
	powierzchnia części mieszkalnej	708
	powierzchnia części gastronomicznej	308
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	0
	powierzchnia basenu	0
Liczba łóżek	80	
Chłonność obiektu	480	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych w 2023 r.	0	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	39 pokoi – 1,2,3 osobowe oraz studia z pełnym węzłem sanitarnym, wyposażone w szafy ubraniowe, szafki nocne, stolik, siedziska, łóżka, odbiornik telewizyjny, lampki nocne. W budynku znajduje się winda, gabinet lekarski, dyżurka pielęgniarska z gabinetem zabiegowym, recepcja, jadalnia z zapleczem kuchennym, świetlica, magazyn z czystą, brudną pościelą oraz magazyn środków czystości, pomieszczenie socjalne dla pracowników, toalety ogólnodostępne	
Urządzenia lecznictwa	Poza lokalizacją w odległości do 500 m.	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2014 - 2021	Rok	Liczba pacjentów
	2014	0
	2015	
	2016	
	2017	
	2018	
	2019	
	2020	
2021		
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2014 - 2021	Rok	Ilość wykonanych zabiegów
	2014	0
	2015	
	2016	
	2017	
	2018	
2019		

	2020	
	2021	
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób z niepełnosprawnościami: posiada 1 pokój dla osób z niepełnosprawnościami poruszających się na wózku, winda w budynku, obiekt bez barier architektonicznych	

Źródło: *Uzdrowisko Świnoujście S.A.*

Charakterystyka Przychodni Uzdrowskiej „Bałtyk”

Tabela 34. Charakterystyka Przychodni Uzdrowskiej „Bałtyk”

Nawa zakładu i adres	„Bałtyk” ul. J. Słowackiego 23 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Przychodnie uzdrowska	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia, ortopedia, diabetologia	
Parametry obiektu	powierzchnia użytkowa obiektu	3406
	powierzchnia części mieszkalnej	Nie dotyczy
	powierzchnia części gastronomicznej	Nie dotyczy
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	20
	powierzchnia basenu	Nie dotyczy
Liczba łóżek	Nie dotyczy	
Chłonność obiektu	Nie dotyczy	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych	Nie dotyczy	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	Gabinet lekarsko-pielęgniarski. W budynku znajduje się recepcja, magazyn środków czystości, pomieszczenie socjalne, toalety ogólnodostępne.	
Urządzenia lecznictwa	Nie dotyczy	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	2362
	2011	1813
	2012	1552
	2013	345
	2014	277
	2015	203
	2016	98
	2017	131
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	Nie dotyczy
	2011	Nie dotyczy
	2012	Nie dotyczy
	2013	Nie dotyczy
	2014	Nie dotyczy
	2015	Nie dotyczy
	2016	Nie dotyczy
	2017	Nie dotyczy
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: winda i platforma wewnętrzna, brak barier architektonicznych.	

Źródło: *Uzdrowisko Świnoujście S.A.*

Charakterystyka Zakładu Przyrodoleczniczego „Rusałka”

Budynek położony jest w bliskim sąsiedztwie promenady i plaży. Charakteryzuje się ciekawą architekturą z przewagą szklanych powierzchni. Kształt budowli nawiązuje do charakteru morskiego (stylizowany statek). „Rusałka” ma pięć poziomów, jest w pełni przystosowana dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Obiekt jest klimatyzowany. W ZPL „Rusałka” wykonuje się ok. 40 rodzajów zabiegów, w tym z wykorzystaniem własnych surowców leczniczych. Obiekt jest monitorowany i posiada całodobową ochronę. Całość jest funkcjonalnie i nowoczesnie urządzona. Dla osób korzystających z zabiegów dostępny jest duży parking.

Tabela 35. Charakterystyka Zakładu Przyrodoleczniczego „Rusałka”

Nawa zakładu i adres	„Rusałka” ul. Powstańców Śląskich 2/4 72-600 Świnoujście	
Instytucja prowadząca	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.	
Rodzaj zakładu	Zakład przyrodoleczniczy	
Profil leczniczy	Kardiologia i nadciśnienie, reumatologia, endokrynologia, dermatologia, laryngologia, pulmonologia	
Parametry obiektu	powierzchnia użytkowa obiektu	3923
	powierzchnia części mieszkalnej	Nie dotyczy
	powierzchnia części gastronomicznej	Nie dotyczy
	powierzchnia zakładu przyrodoleczniczego	3923
	powierzchnia basenu	-
Liczba łóżek	Nie dotyczy	
Chłonność obiektu	Nie dotyczy	
Liczba miejsc oferowanych dla osób prywatnych	Nie dotyczy	
Rodzaj, liczba i opis pomieszczeń (gabinety, pokoje, jadalnie, zaplecze kuchenne, pomieszczenia sanitarne, magazyny, laboratoria)	Gabinet lekarski, 23 gabinety zabiegowe (elektroterapii, balneoterapii, hydroterapii, masażu leczniczego, kinezyterapii, światłolecznictwa, termoterapii, inhalacji, krenoterapii), łącznie 121 stanowisk zabiegowych, pomieszczenia sanitarne ogólnodostępne, szatnia, kawiarnia, pomieszczenia socjalne dla pracowników, magazyny, kuchnia borowinowa, pomieszczenia porządkowe. W obiekcie funkcjonuje stacja dializ.	
Urządzenia lecznictwa	Wanny do hydroterapii, wanny do masażu wirowego kończyn górnych i dolnych, lasery, urządzenia do magnetoterapii, aparaty do elektroterapii, urządzenia do krioterapii, UGUI-e, rotory, stół do ćwiczeń manualnych, ergometry, lampy do naświetlań, rotory, wyposażenie sali do kinezyterapii zbiorowej, stoły do masażu, kotły do podgrzewania borowiny. Aparaty do ultradźwięków.	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	Rok	Liczba pacjentów
	2010	17087
	2011	19492
	2012	20832
	2013	24735
	2014	23701
	2015	25039
	2016	29052
2017	28687	
Bilans wykonanych zabiegów w latach 2010-2017	Rok	Ilość wykonywanych zabiegów
	2010	256317
	2011	292391
	2012	312482
	2013	371025

	2014	355519
	2015	375587
	2016	435788
	2017	430315
Dostosowanie do osób niepełnosprawnych	Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych: winda w obiekcie, brak barier architektonicznych.	

Źródło: *Uzdrowisko Świnoujście S.A.*

Personel w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego posiada odpowiednie kwalifikacje, które potwierdzają arkusze ewidencji obsady personalnej Naczelnego Lekarza Uzdrowiska. Poniższa tabela ukazuje zbiorczo obsadę personalną poszczególnych obiektów na terenie Uzdrowiska Świnoujście.

Tabela 36. Obsada personalna zakładów lecznictwa uzdrowiskowego

Lp.	Nazwa podmiotu leczniczego	Zakład leczniczy	Liczba personelu
1.	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A.	Szpital uzdrowiskowy „Bałtyk” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Słowackiego 23	Lekarze prowadzący leczenie – 6 os. Lekarze nadzorujący zakład przyrodolecznicy – 1 os. Lekarze pełniący dyżury – 11 os. Pielęgniarki – 17 os. Personel zabiegowy/ fizjoterapeuci – 16 os. Dietetycy – 1 os. Terapeuci zajęciowi – 1 os. Farmaceuci – 1 os.
2.		Szpital uzdrowiskowy i Sanatorium uzdrowiskowe „Światowid” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Kasprowicza 12	Lekarze prowadzący leczenie – 3 os. Lekarze nadzorujący zakład przyrodolecznicy – 1 os. Lekarze pełniący dyżury – 11 os. Pielęgniarki – 12 os. Personel zabiegowy/ fizjoterapeuci – 10 os. Dietetycy – 1 os.
3.		Sanatorium uzdrowiskowe „Adam i Ewa” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Gierczak 2	Lekarze prowadzący leczenie – 5 os. Lekarze nadzorujący zakład przyrodolecznicy – 1 os. Pielęgniarki/ położne – 7 os. Personel zabiegowy/ fizjoterapeuci – 4 os. Dietetycy – 1 os.
4.		Sanatorium uzdrowiskowe „Bursztyn” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Żeromskiego 9	Lekarze prowadzący leczenie – 3 os. Lekarze nadzorujący zakład przyrodolecznicy – 1 os. Pielęgniarki/ położne – 7 os. Personel zabiegowy/ fizjoterapeuci – 4 os.
5.		Sanatorium uzdrowiskowe „Trzygłów”, ul. Powstańców Śląskich 1	Lekarze prowadzący leczenie – 1 os. Pielęgniarki/ położne – 6 os.
6.		Sanatorium uzdrowiskowe „Admirał II”, ul. Żeromskiego 12	Lekarze prowadzący leczenie – 2 os. Pielęgniarki/ położne – 9 os. Dietetycy – 1 os.
7.		Sanatorium uzdrowiskowe „Koral”, ul. Żeromskiego 10	Lekarze prowadzący leczenie – 4 os. Pielęgniarki – 5 os. Dietetycy – 1 os.

Lp.	Nazwa podmiotu leczniczego	Zakład leczniczy	Liczba personelu	
8.		Sanatorium uzdrowiskowe „Admirał I” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Żeromskiego 13	Lekarze prowadzący leczenie – 3 os. Lekarz nadzorujący zakład przyrodolecznicy – 1 os. Pielęgniarki/ położne – 11 os. Personel zabiegowy/ fizjoterapeuci – 45 os. Dietetycy – 1 os.	
9.		Sanatorium uzdrowiskowe „Tryton”, ul. Żeromskiego 11	Lekarze prowadzący leczenie – 5 os. Pielęgniarki – 6 os.	
10.		Sanatorium uzdrowiskowe „Swarożyc”, ul. Gierczak 1	Lekarze prowadzący leczenie – 3 os. Pielęgniarki/ położne – 6 os.	
11.		Sanatorium uzdrowiskowe „Henryk” z bazą rehabilitacyjną (zabiegową), ul. Sienkiewicza 2	Lekarze prowadzący leczenie – 3 os. Lekarze nadzorujący zakład przyrodolecznicy – 1 os. Pielęgniarki/ położne – 11 os. Personel zabiegowy/ fizjoterapeuci – 5 os. Dietetycy – 1 os.	
12.		Sanatorium uzdrowiskowe „Złoty Kłós”, ul. Kasprowicza 13/15	Lekarze prowadzący leczenie – 6 os. Pielęgniarki/ położne – 6 os.	
13.		Sanatorium uzdrowiskowe „Sobótka” z bazą zabiegową, ul. Sienkiewicza 13	Lekarze prowadzący leczenie – 3 os. Pielęgniarki/ położne – 6 os. Dietetycy – 1 os.	
14.		Sanatorium uzdrowiskowe „Lazur”, ul. Słowackiego 21	Lekarze prowadzący leczenie – 1 os. Pielęgniarki – 5 os. Dietetycy – 1 os.	
15.		Sanatorium „Jantar” ul. Matejki 19	Lekarze prowadzący leczenie – 1 os. Pielęgniarki – 5 os. Dietetycy / Specjaliści ds. żywienia – 1 os.	
16.		Przychodnia uzdrowiskowa „Bałtyk”, ul. Słowackiego 23	Lekarze prowadzący leczenie – 2 os. Pielęgniarki/ położne – 1 os.	
17.		Zakład przyrodolecznicy „Rusałka”, ul. Powstańców Śląskich 2/4	Lekarze prowadzący leczenie – 5 os. Lekarze nadzorujący zakład przyrodolecznicy – 2 os. Personel zabiegowy/ fizjoterapeuci – 38 os.	
18.		Sanatorium Energetyk	Sanatorium uzdrowiskowe „Energetyk”, ul. Żeromskiego 4	Lekarze prowadzący leczenie – 3 os. Pielęgniarki/ położne – 4 os. Personel zabiegowy/ fizjoterapeuci – 9 os. Dietetycy – 1 os.

Źródło: dane Naczelnego Lekarza Uzdrawiska dla Uzdrawisk Świnoujście i Kamień Pomorski

W tabeli poniżej przedstawiono wykaz urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego na terenie

Uzdrowiska Świnoujście.

Tabela 37. Zbiorcze zestawienie urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego na terenie Świnoujścia

Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego na terenie Uzdrowiska Świnoujście	
Lp.	Nazwa urządzenia
1.	Basen solankowy „Bałtyk”, ul. Słowackiego 23
2.	Basen rehabilitacyjny „Admirał I”, ul. Żeromskiego 13
3.	Basen rehabilitacyjny „Henryk”, ul. Sienkiewicza 2
4.	Park Zdrojowy
5.	Urządzony odcinek wybrzeża morskiego
6.	Tężnie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Uzdrowiska Świnoujście S.A.

Basen solankowy w szpitalu uzdrowiskowym „Bałtyk”

Basen leczniczy o wymiarach 7,0 m x 4,5 m, napełniony wodą leczniczą (solanką), która zachowuje swoje właściwości w czasie eksploatacji basenu, wyposażony w specjalistyczne urządzenia do prowadzenia zabiegów rehabilitacyjnych, na brzegach niecki zamieszczone uchwyty do ćwiczeń. Pomieszczenia przybasenowe podzielone na strefy, zespoły szatniowo-sanitarne oddzielne dla mężczyzn i kobiet. Wszystkie pomieszczenia dostępne dla osób niepełnosprawnych z ograniczoną możliwością ruchową. Na wyposażeniu mobilny elektryczny podnośnik dla pacjentów.

Basen rehabilitacyjny w sanatorium uzdrowiskowym „Admirał I”

Basen rehabilitacyjny o wymiarach 10,0 m x 4,7 m, napełniony wodą spełniającą wymagania dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wyposażony w specjalistyczne urządzenia do prowadzenia zabiegów rehabilitacyjnych i rewitalizacyjnych, oraz urządzenia rekreacyjno-wypoczynkowe (masaże karku, ława masująca, gejzer wodny). Pomieszczenia przybasenowe podzielone na strefy, zespoły szatniowo-sanitarne oddzielne dla mężczyzn i kobiet. Wszystkie pomieszczenia dostępne dla osób niepełnosprawnych z ograniczoną możliwością ruchową. Na wyposażeniu elektryczny podnośnik dla pacjentów. Basen spełnia wymagania określone dla basenu rehabilitacyjnego.

Basen rehabilitacyjny w sanatorium uzdrowiskowym „Henryk”

Basen rehabilitacyjny o wymiarach 5,0 m x 11,5 m, napełniony wodą spełniającą wymagania dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wyposażony w specjalistyczne urządzenia do prowadzenia zabiegów rehabilitacyjnych i rewitalizujących oraz urządzenia rekreacyjno-wypoczynkowe (masaże karku, ława masująca, gejzer wodny). Pomieszczenia przybasenowe podzielone na strefy, zespoły szatniowo-sanitarne oddzielne dla mężczyzn i kobiet. Wszystkie pomieszczenia dostępne dla osób niepełnosprawnych z ograniczoną możliwością ruchową. Na wyposażeniu elektryczny podnośnik dla pacjentów. Basen spełnia wymagania określone dla basenu rehabilitacyjnego.

Park Zdrojowy w Świnoujściu

Zabytkowy park utworzony w XVIII w., a znacznie powiększony w pierwszej połowie XIX w., położony jest w zachodniej, uznamskiej części miasta. Powierzchnia parku wynosi 58 ha. Jego granice wyznaczają:

- od północy – ul. Henryka Sienkiewicza,
- od południa – ul. Mieszka I,
- od zachodu – ul. Władysława Sikorskiego i Bolesława Krzywoustego,
- od wschodu – ul. Jachtowa.

Projekt Parku Zdrojowego opracował Peter Joseph Lenne, słynny pruski architekt ogrodów. P. J. Lenne w 1827 przesłał z Sanssouci około 1,5 tysiąca sadzonek drzew i krzewów. W roku następnym, park był już skomponowany. W kolejnych latach ulegał jedynie modyfikacjom, w okresie międzywojennym został powiększony o Zachodni Park Zdrojowy, który zamyka ul. Matejki. W 1945 roku zabudowa Świnoujścia uległa prawie w połowie zniszczeniu. Spalił się ówczesny Dom Zdrojowy, zdewastowany został otaczający go ogród, ucierpiały także tereny parkowe. Zachowało się jednak wiele z okazów roślin śródziemnomorskich oraz piękny starodrzew liczący dzisiaj ponad 150 lat.

Pierwsze decyzje o rewitalizacji zabytkowego Parku Zdrojowego zapadły w 2000 roku. Fundusze pozyskane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego pozwoliły zrealizować dużą rewaloryzację zabytkowego Parku Zdrojowego, w ramach której gruntownie przebudowano ścieżki, place i alejki parkowe wraz z obiektami małej architektury. Obecnie w parku istnieją nowe fontanny, ławki (190 szt.), liczne alejki i ścieżki (również te przeznaczone do jazdy na rolkach czy na rowerze). Część parku przy skrzyżowaniu ulicy Chrobrego z Sienkiewicza przeznaczona jest dla osób chcących aktywnie spędzić czas. Na urządzeniach do ćwiczeń tzw. zewnętrznych siłowniach często ćwiczą rodzice wraz z dziećmi, na boisku do piłki nożnej rozgrywane są mecze drużyn podwórkowych, kolonijnych czy zielonych szkół. Sąsiednie, wielofunkcyjne przeznaczone jest do gry w siatkówkę, koszykówkę, badmintonu. Place zabaw dla mniejszych dzieci wyposażone w drewniane urządzenia i z miękką nawierzchnią znajdują się przy ulicy Krzywoustego oraz Mieszka I.

W drzewostanie Parku Zdrojowego przeważają buki zwyczajne *Fagus silvatica*, dęby szypułkowe *Quercus robur* i bezszypułkowe *Quercus petraea*, jesiony wyniosłe *Fraxinus excelsior*, kasztanowce zwyczajne *Aesculus hippocastanum*, klony pospolite *Acer platanoides*, olchy czarne *Alnus glutinosa*, wiązy szypułkowe *Ulmus laevis*. Różnorodność parku podkreślają drzewa w odmianach rzadszych i ozdobnych, m.in.: buki „płaczące” *Fagus silvatica* cv. *Pendula*, dęby „piramidalne” *Quercus robur* cv. *Fastigiata*, cisy pospolite *Taxus baccata*, żywotniki, jodła nikko *Abies homolepis*, lipa krymska *Tilia x euchlora*, skrzydłorzech kaukaski *Pterocarya fraxinifolia* czy też stanowiska z wiciokrzewem pomorskim *Lonicera periclymenum*.

Urządzony odcinek wybrzeża morskiego

Urządzony odcinek wybrzeża ciągnie się na długości ok. 500 m (plaża strzeżona). Na odcinku występują wejścia na plażę, z których 4 przeznaczone są dla osób niepełnosprawnych, poruszających się

na wózkach. Nad brzegiem morza prowadzone są dla pacjentów zajęcia z kinezyterapii. Wejścia na plażę dla pacjentów i turystów są oznakowane. Przy wejściach na plażę znajdują się obiekty sanitarne.

Tężnie

Świnoujskie tężnie usytuowane są w strefie „A” ochrony uzdrowskiej na Promenadzie Zdrowia u zbiegu ulic Żeromskiego i Małachowskiego. Są zbudowane z drewna i złożone z dwóch platform. Wewnątrz znajdują się cienkie gałazki po których rozprowadzana jest solanka spełniająca wymogi określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie złóż wód podziemnych zaliczonych do solanek, wód leczniczych i termalnych oraz złóż innych kopalin leczniczych, a także zaliczenia kopalin pospolitych z określonych złóż lub jednostek geologicznych do kopalin podstawowych.

Solanka wykorzystywana w tężniach doprowadzona jest z odwiertu „XXX-lecia”. Posiada Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wody Nr HU-102/WL-3/2017. W postaci wdychanego aerozolu tężnie dostarczają mikroelementy, tj. jod, brom, magnez, wapń czy potas, które wspomagają proces leczenia chorób układu oddechowego i wzmacniają system odpornościowy człowieka. Leczenie chorób układu oddechowego jest jednym z kierunków leczniczych na obszarze Uzdrowiska Świnoujście.

11. Wskazanie kierunków leczniczych

Obecnie w obiektach lecznictwa uzdrowskiego, na obszarze uznanym za Uzdrowisko Świnoujście, prowadzone jest leczenie w następujących kierunkach:

1. choroby ortopedyczno-urazowe,
2. choroby układu nerwowego,
3. choroby reumatologiczne,
4. choroby kardiologiczne i nadciśnienie,
5. choroby górnych dróg oddechowych,
6. choroby dolnych dróg oddechowych,
7. otyłość,
8. choroby endokrynologiczne,
9. osteoporoza,
10. choroby skóry,
11. choroby kobiece.

Kierunki lecznicze na terenie Uzdrowiska Świnoujście uległy zmianie – w roku 2019 przywrócono kierunek leczniczy - choroby kobiece.

Przeciwwskazania ogólne do leczenia uzdrowskiego:

1. Stan chorobowy, w którym leczenie uzdrowskie lub rehabilitacja uzdrowska przy wykorzystaniu właściwości naturalnych surowców leczniczych mogłyby spowodować pogorszenie stanu zdrowia pacjenta;

2. Choroba zakaźna w fazie ostrej;
3. Cięża i połów;
4. Czynna choroba nowotworowa oraz okres przed upływem:
  - 5 lat w przypadku: czerniaka złośliwego, białaczki, ziarnicy złośliwej, chłoniaków złośliwych, nowotworów nerki,
  - 12 miesięcy w przypadku innych nowotworów złośliwych od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii, z wyłączeniem leczenia hormonalnego.

Szczegółowe wskazania i przeciwwskazania do leczenia uzdrowiskowego z uwzględnieniem rodzajów zakładów lecznictwa uzdrowiskowego

I. Choroby ortopedyczno–urazowe (ortopedia)

Szczegółowe wskazania

1. Szpital uzdrowiskowy:

- a) stany po urazach kończyn, kręgosłupa, miednicy 6-8 tygodni od urazu;
- b) stany po złamaniach kręgosłupa z uszkodzeniem rdzenia;
- c) pęcherz neurogeny w przebiegu tetraparaplegii;
- d) stany po urazach wielonarządowych leczonych zachowawczo i operacyjnie;
- e) stany po oparzeniach, bezpośrednio po leczeniu szpitalnym;
- f) wczesne stany po złamaniach kości kończyn dolnych;
- g) wczesne stany po amputacjach kończyn z przyczyn urazowych i naczyniowych po zaopatrzeniu w tymczasową protezę;
- h) wczesne stany po operacjach alloplastycznych stawów biodrowych i kolanowych;
- i) wczesne stany po operacjach dysku szyjnego i lędźwiowego;
- j) następstwa po złamaniach kości i stawów z dużym ograniczeniem sprawności i zanikami mięśni;
- k) stany po urazach kręgosłupa z częściowym uszkodzeniem rdzenia;
- l) stany po zabiegach operacyjnych kości i stawów z dużym ograniczeniem ruchów, najlepiej po przebiegu wczesnej rehabilitacji;
- m) stany po amputacjach kończyn po ostatecznym zaprotezowaniu;
- n) stany po operacjach wad wrodzonych, najlepiej po wczesnej rehabilitacji;
- o) stany po oparzeniach kończyn z przykurczami i ograniczeniem ruchów.

2. Sanatorium uzdrowiskowe:

- a) następstwa po urazach, chorobach stawów i aparatu więzadłowego z ograniczeniem ruchów;
- b) stany po amputacjach kończyn po ostatecznym zaprotezowaniu;
- c) wady wrodzone układu ruchu bez utrwalonych zniekształceń;
- d) pourazowa martwica kości w okresie zdrowienia;
- e) wady postawy, w tym boczne skrzywienie kręgosłupa niedużego stopnia;
- f) rekonwalescencja chorych po leczeniu szpitalnym z powodu chorób ortopedyczno-urazowych.

3. Leczenie ambulatoryjne:

- a) stany po urazach tkanek miękkich – mięśni, więzadeł, torebek stawowych przy niedużym ograniczeniu ruchów;
- b) pourazowa martwica kości w okresie zdrowienia;
- c) wady postawy, w tym boczne skrzywienie kręgosłupa niedużego stopnia;
- d) rekonwalescencja chorych po leczeniu szpitalnym z powodu chorób ortopedyczno-urazowych.

Szczegółowe przeciwwskazania

- 1. stany po złamaniach kości kończyn z opóźnionym zrostem, stawem rzekomym lub powikłane zapaleniem kości i szpiku;
- 2. stany po urazach kręgosłupa z objawami tetraplegii, powikłane z odleżynami z niezdolnością do podstawowej samoobsługi;
- 3. stany po zabiegach operacyjnych ortopedycznych z całkowicie upośledzoną zdolnością do samoobsługi;
- 4. zapalenie szpiku kostnego z przetokami z odczynem ogólnym;
- 5. choroby kości i tkanek miękkich z odczynem osteolitycznym, zapaleniem kości.

II. Choroby układu nerwowego (neurologia)

Szczegółowe wskazania

- 1. Szpital uzdrowiskowy:
  - a) następstwa neurologiczne po operacji niezłośliwych nowotworów mózgu lub innych części centralnego systemu nerwowego;
  - b) następstwa neurologiczne chorób zapalnych ośrodkowego układu nerwowego lub opon mózgowych, po upływie 3 miesięcy od zakończenia leczenia farmakologicznego;
  - c) choroba Parkinsona lub parkinsonizm wtórny ze znacznym ograniczeniem chodu;
  - d) stwardnienie rozsiane w okresie zaawansowanym lub po zakończeniu leczenia szpitalnego (bezpośrednio po incydencie zaostrzenia);
  - e) zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych w następstwie urazów czaszkowo-mózgowych lub urazów kręgosłupa, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji;
  - f) ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej, w tym ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach krążka międzykręgowego lub zmianach zwyrodnieniowych kręgów;
  - g) zespół Guillaina-Barrego bezpośrednio po zakończeniu leczenia w oddziale neurologicznym lub przebyciu wczesnej rehabilitacji neurologicznej;
  - h) dziecięce porażenie mózgowe ze znaczną dysfunkcją ruchową (poruszanie się na wózku inwalidzkim) – dotyczy pacjentów do 18 roku życia;

- i) porażenie połowicze, następstwa neurologiczne po udarach mózgowych, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji;
- j) porażenie kończyn dolnych albo porażenie czterokończynowe, będące następstwem udarów mózgowych, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji;
- k) udar niekreślony jako krwotoczny lub zawałowy, bezpośrednio po zakończeniu leczenia szpitalnego lub przebyciu wczesnej rehabilitacji neurologicznej.

2. Sanatorium uzdrowiskowe:

- a) utrzymujące się następstwa neurologiczne chorób zapalnych ośrodkowego układu nerwowego;
- b) choroba Parkinsona lub parkinsonizm wtórny w początkowym stadium zaawansowania, z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej;
- c) stwardnienie rozsiane w okresie remisji lub o przebiegu łagodnym;
- d) zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych w następstwie urazów czaszkowo-mózgowych lub urazów kręgosłupa;
- e) ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej, w tym ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach krążka międzykręgowego oraz w zmianach zwyrodnieniowych kręgosłupa;
- f) przewlekłe zapalenie nerwów obwodowych i splotów nerwowych (w tym następstwa przebytego zespołu Guillaina-Barrego), także okres bezobjawowy w nawracającej postaci zapalenia;
- g) następstwa neurologiczne urazów nerwów obwodowych;
- h) porażenie połowicze, porażenie kończyn dolnych z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej, będące następstwem uszkodzenia mózgu lub rdzenia kręgowego;
- i) dziecięce porażenie mózgowe z zachowaną zdolnością do samodzielnego poruszania się – dotyczy pacjentów do 18 roku życia;
- j) nasilone zaburzenia układu wegetatywnego.

3. Przychodnia uzdrowiskowa:

- a) choroba Parkinsona z nieznacznym ograniczeniem chodu, z zachowaną samoobsługą;
- b) zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych w następstwie urazów czaszkowo-mózgowych lub urazów kręgosłupa – okres przewlekły;
- c) ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej, w tym ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach krążka międzykręgowego oraz w zmianach zwyrodnieniowych kręgosłupa – okres przewlekły;

- d) przewlekłe zapalenie nerwów obwodowych i splotów nerwowych (w tym następstwa przebytego zespołu Guillaina-Barrego, także okres bezobjawowy w nawracającej postaci zapalenia);
- e) następstwa urazów nerwów obwodowych;
- f) zaburzenia układu wegetatywnego.

Szczegółowe przeciwwskazania

1. stany po udarach mózgowych z utrwalonymi niedowładami, z afazją sensoryczną lub motoryczną lub zespołem psychoorganicznym oraz z całkowitą niepełnosprawnością;
2. padaczka z częstymi napadami (co najmniej raz w miesiącu);
3. stwardnienie rozsiane w okresie zaostrzenia;
4. całkowite wypadnięcie jądra galaretowego lub inne stany chorobowe ze wskazaniem do operacji;
5. stany po urazach kręgosłupa z objawami tetraplegii, z odłęczynami lub z niezdolnością do samoobsługi;
6. stany pourazowe, stany pozapalne lub stany pooperacyjne mózgu lub rdzenia kręgowego, inne choroby neurologiczne z dysfunkcją ruchową uniemożliwiającą podstawową samoobsługę.

III. Choroby reumatologiczne (reumatologia)

Szczegółowe wskazania

1. Szpital uzdrowiskowy:
  - a) reumatoidalne zapalenie stawów w okresie I, II, III i IV, w szczególności po incydencie zaostrzenia chorobowego;
  - b) reumatoidalne zapalenie stawów w okresie I, II, III i IV po zabiegach operacyjnych, bezpośrednio po wypisaniu ze szpitala;
  - c) młodzieńcze, przewlekłe zapalenie stawów (postać wielostawowa);
  - d) młodzieńcze przewlekłe zapalenie stawów w okresie remisji (postać skąpostawowa);
  - e) toczeń rumieniowaty w okresie emisji;
  - f) twardzina układowa;
  - g) atropatie łuszczykowe;
  - h) polimalgia reumatyczna;
  - i) zapalenie stawów z zajęciem kręgosłupa ZZSK, Zespół Rejtera ze znacznym ograniczeniem sprawności ruchowej lecz z zachowaną samoobsługą;
  - j) choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych dużych i małych ze znacznym ograniczeniem sprawności czynnościowych;
  - k) choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa ze znacznym ograniczeniem sprawności ruchowej z objawami neurologicznymi;
  - l) choroby metaboliczne z zajęciem stawów (dna moczanowa, chondokalcynoza i inne) w okresie przewlekłym z zaawansowanymi zmianami stawowymi;

- m) zespoły bólowe z grupy reumatyzmu tkanek miękkich – fibromialgia;
- n) stany po zabiegach operacyjnych z przyczyn reumatycznych.

2. Sanatorium uzdrowskowe:

- a) reumatoidalne zapalenie stawów w okresie I, II, III i IV;
- b) atropatie łuszczykowe;
- c) polimialgia reumatyczna;
- d) zapalenie stawów z towarzyszącym zapaleniem kręgosłupa z niedużym ograniczeniem sprawności ruchowej i niewielką destrukcją stawów;
- e) choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych dużych z niewielkim ograniczeniem sprawności czynnościowej oraz małych z niewielkim i średnim ograniczeniem sprawności czynnościowej;
- f) choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z niedużym ograniczeniem sprawności ruchowej;
- g) choroby metaboliczne z zajęciem stawów (dna moczanowa, chondrokalcynoza i inne) w okresie przewlekłym z małymi zmianami stawowymi;
- h) reumatyzm tkanek miękkich – entezopatie;
- i) stany po zabiegach operacyjnych z przyczyn reumatoidalnych.

3. Leczenie ambulatoryjne:

- a) reumatoidalne zapalenie stawów w okresie I i II oraz w 1 stopniu sprawności czynnościowej;
- b) zapalenie stawów z towarzyszącym zapaleniem kręgosłupa z niedużym ograniczeniem sprawności ruchowej i niewielką destrukcją stawów;
- c) choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych małych z niewielkim lub średnim ograniczeniem sprawności ruchowej;
- d) choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z niedużym ograniczeniem sprawności ruchowej;
- e) choroby metaboliczne z zajęciem stawów (dna moczanowa, chondrokalcytoza i inne) w okresie przewlekłym z małymi zmianami stawowymi;
- f) reumatyzm tkanek miękkich – entezopatie o małym nasileniu objawów.

Szczegółowe przeciwwskazania

1. reumatoidalne zapalenie stawów w 4 stopniu sprawności czynnościowej (unieruchomienie w łóżku);
2. znaczne zaostrzenie stanu zapalnego w reumatoidalnym zapaleniu stawów (stany gorączkowe, świeże wysięki, duże obrzęki stawowe);
3. ograniczenie funkcji ruchowych w przebiegu RZS i ZZSK uniemożliwiające podstawową samoobsługę;
4. zaawansowane zmiany narządowe w przebiegu schorzeń reumatoidalnych;

5. całkowite wypadnięcie jądra galaretowatego i inne stany chorobowe ze wskazaniem do operacji;
6. martwicze zapalenie naczyń w okresie ostrego rzutu;
7. infekcyjne zapalenie kości i stawów, ostre i przewlekłe w okresie ostrego rzutu.

IV. Choroby kardiologiczne i nadciśnienie (kardiologia)

Szczegółowe wskazania

1. Szpital uzdrowiskowy
  - a) stany po zawale serca, bezpośrednio po wypisaniu ze szpitala lub 3-4 tygodnie od dokonania się zawału serca;
  - b) stany po operacjach naczyń wieńcowych, bezpośrednio po wypisaniu ze szpitala, w tym po zabiegu: pomostowania, PTCA, wszczępienia stentów;
  - c) stany po operacjach tętniaka aorty, bezpośrednio po wypisaniu ze szpitala;
  - d) wczesne stany po operacjach zastawkowych serca;
  - e) stany po przeszczepie serca;
  - f) nadciśnienie tętnicze stopień 2 z 2-3 czynnikami ryzyka, stopień trzeci bez czynników ryzyka;
  - g) następstwa po zapaleniu mięśnia sercowego i osierdzia w okresie 3-6 miesięcy od wypisania ze szpitala;
  - h) choroba wieńcowa stabilna w II okresie wydolności CCS;
  - i) stany po zawale serca po 2-3 miesiącach w II okresie wydolności CCS, najlepiej po przebytej wczesnej rehabilitacji;
  - j) stany po operacjach serca, dużych naczyń i zastawek, w tym chorzy z rozrusznikiem w II okresie niewydolności krążenia według NYHA;
  - k) nadciśnienie tętnicze w stopniu 2 i 3 bez dodatkowych czynników ryzyka.
2. Sanatorium uzdrowiskowe:
  - a) zmiany zwyrodnieniowe i pozapalne mięśnia sercowego w I i II okresie wydolności;
  - b) choroba wieńcowa stabilna w I i II okresie według CCS;
  - c) przewlekła choroba niedokrwienia serca bez zawału w II okresie wydolności;
  - d) stany po zawale, bez powikłań w okresie przynajmniej 6 miesięcy od dokonania się zawału;
  - e) stany po operacjach zastawek serca przynajmniej 12 miesięcy od zabiegu w okresie pełnej wydolności krążenia;
  - f) wady serca nieoperacyjne w I i II okresie wydolności;
  - g) nadciśnienie tętnicze w stopniu 1 z 1-2 czynnikami ryzyka.
3. Leczenie ambulatoryjne:
  - a) przewlekła choroba niedokrwienia serca bez zawału w I okresie wydolności;

- b) stany po operacjach zastawek serca przynajmniej 12 miesięcy od zabiegu w okresie pełnej wydolności krążenia;
- c) nadciśnienie tętnicze w stopniu 1 z 1-2 czynnikami ryzyka.

Szczegółowe przeciwwskazania

1. niewydolność serca w III i IV stadium według NYHA (dolegliwości pojawiają się przy każdym wysiłku - III stadium i w spoczynku - IV stadium). Chorzy ci wymagają intensywnej opieki kardiologicznej i ustalenia wskazań co do dalszego leczenia;
2. niestabilna choroba wieńcowa (stan ten wymaga leczenia w oddziale intensywnej opieki kardiologicznej);
3. choroba wieńcowa w II i IV okresie CCS;
4. zawał serca, w tym chorzy w pierwszych 2 tygodniach po zawale ze znacznie upośledzoną frakcją skurczową (< 35 %) z wybitnie dodatnią próbą wysiłkową, z groźnymi zaburzeniami rytmu serca;
5. zaburzenia rytmu serca;
6. zespół chorego węzła zatokowego bez zabezpieczenia stymulatorem układu przewodzącego;
7. napadowe migotanie przedsionków z szybką czynnością komór, z niewydolnością krążenia, z incydentem zmiany rytmu w ciągu ostatnich 6 miesięcy;
8. częstoskurcze utrwalone lub częste napady częstoskurczu w wywiadzie;
9. migotanie komór w wywiadzie (z wyjątkiem migotania we wczesnej fazie zawału i w wyniku ostrych zaburzeń elektrolitowych);
10. blok przedsionkowy komorowy III stopnia bez zabezpieczenia stymulatorem. Blok trójprędkowy pęczka Hisa;
11. ostre zapalenie wsierdzia i osierdzia (chorzy ci wymagają intensywnej opieki kardiologicznej);
12. kardiomiopatia przerostowa i rozstrzeniowa w okresie niewydolności krążenia według NYHA lub z ciężkimi zaburzeniami rytmu serca;
13. wady serca w III i IV okresie wydolności według NYHA lub z ciężkimi zaburzeniami rytmu serca;
14. nadciśnienie tętnicze 3 stopnia z 2-3 i więcej czynnikami ryzyka powikłań sercowo-naczyniowych oraz nadciśnienie tętnicze złośliwe;
15. nadciśnienie płucne dużego stopnia;
16. ostre powikłania zatorowo-zakrzepowe;
17. tętniak rozwarstwiający aorty;
18. tętniak serca.

V. Choroby górnych dróg oddechowych (laryngologia)

Szczegółowe wskazania

1. Szpital uzdrowiskowy:
  - a) stany po całkowitym usunięciu krtani z powodu zmian nowotworowych;

- b) stany porażenne (niedowłady) krtani z ustalonych przyczyn i stany pooperacyjne porażień krtani;
- c) stany po operacjach na strunach głosowych, kieszonkach krtaniowych, nagłośni itp.;
- d) wczesne stany po operacjach zatok przynosowych i polipów nosa;
- e) wczesne stany pooperacyjne ucha środkowego i ucha wewnętrznego bez zaburzeń równowagi;
- f) zespoły pseudomenierowskie pochodzenia naczyniowego bez objawów wegetatywnych;
- g) wczesne stany pooperacyjne migdałków podniebiennych, plastyki przegrody nosa i małżowin nosowych (7-10 dni po zabiegu);
- h) czynnościowe zaburzenia emisji głosu.

2. Sanatorium uzdrowskowe:

- a) przewlekłe zapalenie błony śluzowej nosa, gardła, krtani o charakterze zanikowym, w różnym stopniu zaawansowania;
- b) przewlekłe zapalenie błony śluzowej nosa, gardła i krtani o charakterze przerostowym, niewymagające leczenia operacyjnego;
- c) alergiczny (naczynioruchowy) nieżyt błony śluzowej nosa i krtani;
- d) przewlekłe zapalenie zatok przynosowych, niewymagające zabiegu operacyjnego;
- e) stany po operacjach w zakresie górnych dróg oddechowych w okresie od dwóch tygodni do trzech miesięcy od zabiegu;
- f) stany zapalne trąbek słuchowych z objawami niedrożności;
- g) zawodowa niewydolność narządu głosu;
- h) czynnościowe zaburzenia emisji głosu;
- i) stany zapalne układu chłonnego w zakresie górnych dróg oddechowych, szczególnie migdałków podniebiennych i migdałka gardłowego, niewymagające postępowania operacyjnego.

3. Leczenie ambulatoryjne:

- a) przewlekłe zapalenie błony śluzowej nosa, gardła i krtani o charakterze zanikowym, w różnym stopniu zaawansowania;
- b) przewlekłe zapalenie błony śluzowej nosa, gardła i krtani o charakterze przerostowym, niewymagające leczenia operacyjnego;
- c) alergiczny (naczynioruchowy) nieżyt błony śluzowej nosa i krtani;
- d) przewlekłe zapalenie zatok przynosowych niewymagające zabiegu operacyjnego;
- e) stany zapalne trąbek słuchowych z objawami niedrożności;
- f) zawodowa niewydolność narządu głosu;

- g) stany zapalne układu chłonnego w zakresie górnych dróg oddechowych, szczególnie migdałków podniebiennych i migdałka gardłowego, niewymagające postępowania operacyjnego.

Szczegółowe przeciwwskazania

- 1. ostre infekcje górnych dróg oddechowych, wymagające intensywnej farmakoterapii;
- 2. choroby górnych dróg oddechowych z upośledzoną drożnością w wyniku znacznego przerostu adenoidalnego, skrzywienia przegrody nosa, wymagające zabiegu operacyjnego;
- 3. zespół Meniera i zespoły pseudomenierowskie w okresie zaostrzenia chorób układu wewnętrznego;
- 4. stany nowotworowe w okresie aktywnym, w czasie chemio- i radioterapii oraz przed upływem 1 roku od zabiegu.

VI. Choroby dolnych dróg oddechowych (pulmonologia)

Szczegółowe wskazania

- 1. Szpital uzdrowiskowy:
  - a) stany po resekcji tkanki płucnej bezpośrednio po wypisaniu ze szpitala;
  - b) dychawica oskrzelowa;
  - c) dychawica oskrzelowa z rozedmą, zespołem przewlekłego serca płucnego;
  - d) przewlekła obturacyjna choroba oskrzeli;
  - e) przewlekły nieżyt oskrzeli ze współistniejącą rozedmą, zespołem serca płucnego;
  - f) rozedma płuc ze współistniejącym zespołem serca płucnego;
  - g) rozstrzenie oskrzeli niekwalifikujące się do leczenia operacyjnego;
  - h) zwłóknienie płuc z rozpoczynającym się zespołem serca płucnego;
  - i) stany po zapaleniu płuc i opłucnej bezpośrednio po leczeniu szpitalnym;
  - j) pylice płuc z rozpoczynającym się zespołem serca płucnego;
  - k) torbielowatość płuc w okresie niezaawansowanym.
- 2. Sanatorium uzdrowiskowe:
  - a) dychawica oskrzelowa;
  - b) przewlekła obturacyjna choroba oskrzeli;
  - c) rozedma płuc ze współistniejącym zespołem serca płucnego;
  - d) pylice płuc z rozpoczynającym się zespołem serca płucnego;
  - e) narażenie zawodowe na wdychanie pyłów (cel profilaktyczny).
- 3. Leczenie ambulatoryjne:
  - a) przewlekła obturacyjna choroba oskrzeli;
  - b) narażenie zawodowe na wdychanie pyłów (cel profilaktyczny).

Szczegółowe przeciwwskazania

1. ostre zapalenie oskrzeli, płuc i opłucnej;
2. dychawica oskrzelowa o ciężkim przebiegu i stany astmatyczne;
3. krwawienie i krwotoki z górnych dróg oddechowych oraz stany po krwotokach płucnych;
4. pełnoobjawowa niewydolność oddechowa i oddechowo-kръżeniowa;
5. rozstrzenie oskrzeli na tle gruźliczym;
6. gruźlica płuc i opłucnej w okresie aktywnym;
7. alergiczne nieżyty dróg oddechowych w okresie kwitnienia traw i drzew (przeciwwskazania bezwzględne).

VII. Otyłość

Szczegółowe wskazania

1. Szpital uzdrowiskowy:
  - a) zespół metaboliczny;
  - b) otyłość z nadciśnieniem, chorobą wieńcową;
  - c) otyłość dużego stopnia z upośledzeniem układu krążeniowo-oddechowego;
  - d) otyłość z chorobą zwyrodnieniową dużych stawów;
  - e) otyłość z chorobą zwyrodnieniową z ustalonymi wskazaniami do zabiegu operacyjnego bioder lub kolan;
  - f) otyłość ogromna po operacji zmniejszenia  o adka.
2. Sanatorium uzdrowiskowe:
  - a) otyłość brzuszna (trzewna) z innymi metabolicznymi czynnikami ryzyka mia d zicy;
  - b) otyłość z zaburzeniami tolerancji węglowodanowej;
  - c) otyłość z nieprawidlow  glikemi  na czczo;
  - d) otyłość z cukrzyc  postprandialn ;
  - e) zespół metaboliczny;
  - f) otyłość z nadciśnieniem;
  - g) otyłość z chorobą zwyrodnieniową stawów;
  - h) otyłość z endokrynopatiami (niedoczynno  tarczycy);
3. Leczenie ambulatoryjne:
  - a) otyłość brzuszna (trzewna małego i średniego stopnia);
  - b) otyłość z zaburzeniami tolerancji węglowodanowej;
  - c) otyłość z nieprawidlow  glikemi  na czczo;
  - d) otyłość z cukrzyc  postprandialn ;
  - e) otyłość z nadciśnieniem I stopnia;

- f) otyłość z endokrynopatiami (niedoczynność tarczycy).

Szczegółowe przeciwwskazania

1. otyłość z cukrzycą powikłaną zmianami naczyniowymi;
2. cukrzyca z pełnoobjawową niewydolnością krążenia;
3. otyłość u osób ze znacznym ograniczeniem umysłowym.

VIII. Choroby endokrynologiczne

Szczegółowe wskazania

1. Szpital uzdrowiskowy
  - a) nadczynność tarczycy pierwotna i choroba Gravesa-Basedowa w okresie niepełnej eutyreozy;
  - b) stany po operacjach z powodu nadczynności w okresie 3 miesięcy po zabiegu,
  - c) akromegalia w okresie nieaktywnym, po upływie 1 roku od leczenia operacyjnego lub radioterapii z towarzyszącymi schorzeniami, zmiany zwyrodnieniowe stawów, nadciśnienie tętnicze;
  - d) zespół Cushinga - po częściowym lub całkowitym usunięciu nadnerczy lub po radioterapii przysadki - w okresie 1 roku po leczeniu współistniejącym;
  - e) niedoczynność kory nadnercza w okresie remisji z chorobami współistniejącymi;
  - f) niedoczynność poporodowa przysadki mózgowej, zwłaszcza z objawami wtórnej niedoczynności tarczycy lub innymi chorobami kwalifikującymi się do leczenia uzdrowiskowego.
2. Sanatorium uzdrowiskowe:
  - a) nadczynność tarczycy pierwotna i choroba Gravesa-Basedowa w stadium eutyreozy;
  - b) stany po operacjach z powodu nadczynności w okresie 6-12 miesięcy po zabiegu;
  - c) niedoczynność tarczycy wyrównana w okresie leczenia substytucyjnego;
  - d) poronne postacie nadczynności i niedoczynności tarczycy;
  - e) stany po zapaleniu tarczycy w okresie około 6 miesięcy po ustąpieniu ostrego stanu zapalnego;
  - f) wole obojętne;
  - g) akromegalia w okresie nieaktywnym, po upływie 1 roku od leczenia operacyjnego lub radioterapii z towarzyszącymi schorzeniami, zmiany zwyrodnieniowe stawów, nadciśnienie tętnicze;
  - h) zespół Cushinga - po częściowym lub całkowitym usunięciu nadnerczy lub po radioterapii przysadki - w okresie 1 roku po leczeniu;
  - i) niedoczynność kory nadnercza w okresie remisji z chorobami współistniejącymi;

- j) niedoczynność poporodowa przysadki mózgowej, zwłaszcza z objawami wtórnej niedoczynności tarczycy lub innymi chorobami kwalifikującymi się do leczenia uzdrowiskowego;
  - k) niedoczynność przytarczyc niedużego stopnia.
4. Leczenie ambulatoryjne:
- a) nadczynność tarczycy pierwotna i choroba Gravesa - Basedowa w stadium eutyreozy;
  - b) stany po operacjach z powodu nadczynności w okresie 6 miesięcy po zabiegu;
  - c) niedoczynność tarczycy w początkowym okresie leczenia substytucyjnego;
  - d) poronne postacie nadczynności i niedoczynności tarczycy;
  - e) wole obojętne;
  - f) niedoczynność poporodowa przysadki mózgowej, zwłaszcza z objawami wtórnej niedoczynności tarczycy wyrównanej lub innymi chorobami kwalifikującymi się do leczenia uzdrowiskowego.

Szczegółowe przeciwwskazania

1. nadczynność tarczycy w okresie całkowitego nie wyrównania;
2. ostry stan zapalny tarczycy;
3. wole z bezwzględными wskazaniami do operacji;
4. wczesne stany po operacji tarczycy z powodu nowotworu, przed upływem jednego roku od zabiegu;
5. akromegalia w okresie:
  - a) czynnego procesu chorobowego;
  - b) z guzem siodła tureckiego znacznych rozmiarów oraz z objawami ocznymi, które wymagają stałej kontroli neurochirurgicznej;
6. niedoczynność przysadki – nie wyrównana z niskim ciśnieniem tętniczym;
7. zespół Cushinga:
  - a) z czynną chorobą;
  - b) po operacji z utrzymującym się nadal czynnym procesem;
  - c) z niewydolnością krążenia, skazą krwotoczną, wysokim ciśnieniem;
8. niedoczynność kory nadnercza w okresie niewyrównanym;
9. niedoczynność przytarczyc:
  - a) ciężkie postacie tężyczki;
  - b) postacie tężyczki wymagające częstego podawania dożylnego preparatów wapnia.

IX. Osteoporoza

Szczegółowe wskazania

1. Szpital uzdrowiskowy:

- a) osteoporoza uogólniona, pomenopauzalna i starcza rozpoznana według kryteriów WHO (T-score poniżej -2,5 odchylenia standardowego) z przebytymi złamaniami lub bez złamań z więcej niż 2 czynnikami ryzyka;
- b) stany po złamaniach z powodu osteoporozy, kompresyjne złamanie kręgosłupa, kości nadgarstka typu Collesa oraz żeber;
- c) osteoporoza i osteopenia z chorobami towarzyszącymi (reumatoidalne zapalenie stawów, zeszytniające zapalenie stawów kręgosłupa, cukrzyca, po sterydoterapii systemowej).

2. Sanatorium uzdrowiskowe:

- a) osteopenia rozpoznana według kryteriów WHO (T-score do -2,5 odchylenia standardowego) z czynnikami ryzyka;
- b) osteoporoza albo osteopenia z chorobami towarzyszącymi (reumatoidalne zapalenie stawów, zeszytniające zapalenie stawów kręgosłupa, cukrzyca, po sterydoterapii systemowej).

3. Przychodnia uzdrowiskowa:

- a) osteopenia rozpoznana według kryteriów WHO (T-score do -2,5 odchylenia standardowego) z czynnikami ryzyka;
- b) osteoporoza i osteopenia z chorobami towarzyszącymi (reumatoidalne zapalenie stawów, zeszytniające zapalenie stawów kręgosłupa, cukrzyca, po sterydoterapii systemowej).

Szczegółowe przeciwwskazania

- 1. osteoporozy wtórne w przebiegu przewlekłej niewydolności nerek, szpiczaka mnogiego, nadczynności tarczycy, nadczynności przytarczyc, nadczynności kory nadnerczy;
- 2. osteoporoza ze świeżym złamaniem;
- 3. osteoporoza późna z ograniczeniem zdolności podstawowej samoobsługi lub powikłana niewydolnością układu krążenia i oddechowego.

X. Choroby skóry (dermatologia)

Szczegółowe wskazania

1. Szpital uzdrowiskowy:

- a) choroby alergiczne skóry:
  - atopowe zapalenie skóry;
  - pokrzywka atopowa;
  - neurodermitis;
  - pokrzywka neurogenna przewlekła;
  - przewlekły liszaj, świerzbączka guzowata (prurigo nodularis Hyde);
  - wyprysk przewlekły i kontaktowy;

- b) choroby naczyniowe:
  - plamica i zapalenie naczyń włosowatych;
  - choroba Raynauda;
- c) łuszczyca zwykła i jej odmiany;
- d) kologenezy: twardzina uogólniona, twardzina ogniskowa;
- e) choroba żyłakowa kończyn dolnych: żyłaki podudzi z wypryskiem przewlekłym, przewlekłe owrzodzenie żyłakowe podudzi;
- f) liszaj płaski - wszystkie odmiany;
- g) liszaj zanikowy twardzinowy;
- h) choroby zawodowe skóry o przebiegu przewlekłym:
  - wyprysk zawodowy;
  - trądzik zawodowy;
  - zmiany skórne wywołane ekspozycją na promieniowanie jonizujące;
- i) termiczne uszkodzenia skóry:
  - odmroziny;
  - sinica kończyn;
- j) choroby świądowe skóry: świąd uogólniony neurogeny, świąd zlokalizowany;
- k) zanikowe twardzinowe choroby skóry: zanikowe zapalenie skóry, marskość sromu i żołądki;
- l) zaburzenia rogowacenia naskórka:
  - rybia łuska;
  - rogowacenie dłoni i stóp;
- m) schorzenia łojotokowe skóry:
  - łojotokowe zapalenie skóry;
  - złuszczenia łuszczykowate;
  - trądzik różowaty;
  - trądzik ropowiczy.

2. Sanatorium uzdrowiskowe:

- a) choroby alergiczne skóry w małym i średnim stopniu zaawansowania:
  - atopowe zapalenie skóry;
  - pokrzywka atopowa;
  - neurodermitis;
  - pokrzywka neurogenna przewlekła;
  - świerzbączka guzowata (prurigo nodularis Hyde);
  - wyprysk przewlekły;
- b) choroby naczyniowe w małym i średnim stopniu zaawansowania:

- plamica i zapalenie naczyń włosowatych;
- choroba Raynauda;
- c) łuszczyca zwykła i jej odmiany;
- d) przyłuszczyca grudkowa;
- e) kologenezy: twardzina uogólniona, twardzina ogniskowa;
- f) choroba żyłakowa kończyn dolnych: żyłaki podudzi z wypryskiem przewlekłym, przewlekłe owrzodzenie żyłakowe podudzi;
- g) liszaj płaski - wszystkie odmiany;
- h) liszaj zanikowy twardzinowy;
- i) choroby zawodowe skóry o przebiegu przewlekłym:
  - wyprysk zawodowy;
  - trądzik zawodowy;
  - zmiany skórne wywołane ekspozycją na promieniowanie jonizujące;
- j) termiczne uszkodzenia skóry:
  - odmroziny;
  - sinica kończyn;
- k) choroby świądowe skóry: świąd uogólniony neurogeny, świąd zlokalizowany;
- l) zanikowe twardzinowe choroby skóry: zanikowe zapalenie skóry, marskość sromu i żołądki;
- m) zaburzenia rogowacenia naskórka w średnim stopniu zaawansowania:
  - rybia łuska;
  - rogowacenie dłoni i stóp;
- n) schorzenia łojotokowe skóry w średnim stopniu zaawansowania:
  - łojotokowe zapalenie skóry;
  - złuszczenia łuszczycowate;
  - trądzik różowaty;
  - trądzik ropowiczy;
- o) choroby włosów: łysienie plackowate;
- p) bielactwo.

3. Leczenie ambulatoryjne:

- a) łuszczyca zwykła ze zmianami lokalnymi i jej odmiany;
- b) zaburzenia rogowacenia naskórka o małym stopniu zaawansowania:
  - rybia łuska;
  - rogowacenie dłoni i stóp;
- c) schorzenia łojotokowe skóry o małym stopniu zaawansowania:
  - łojotokowe zapalenie skóry;

- złuszczenia łuszcycowate;
  - trądzik różowaty;
  - trądzik ropowiczy;
- d) bielactwo.

Szczegółowe przeciwwskazania:

1. kolagenozy - twardzina uogólniona i liszaj rumieniowaty z daleko posuniętymi zmianami narządowymi;
2. fotodermatozy;
3. łuszczyca uogólniona w okresie zaostrzenia wymagająca leczenia szpitalnego;
4. ostre alergiczne choroby skóry;
5. rozległe owrzodzenia żylakowe podudzi z cechami zapalnymi;
6. ropne zapalenie skóry oraz choroby grzybicze, pasożytnicze i wirusowe;
7. erythrodermia;
8. dermatozy zawodowe w okresie ostrym.

XI. Choroby kobiece

Szczegółowe wskazania

1. Szpital uzdrowiskowy:
  - a) stany po operacjach w obrębie narządu rodnego w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji z wyłączeniem stanów po operacjach z powodu nowotworu złośliwego;
  - b) stany po operacjach jajnika w zespołach androgennych w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji.
2. Sanatorium uzdrowiskowe:
  - a) przewlekłe stany zapalne narządu rodnego, w tym przewlekłe zapalenie ulegające zaostrzeniom;
  - b) następstwa pozapalne w obrębie przydatków, przymacicza, pochwy i sromu, okres wczesny;
  - c) zaburzenia menopauzalne ze współistniejącymi chorobami: osteoporozą, chorobą zwyrodnieniową, nadciśnieniem;
  - d) opóźnione dojrzewanie płciowe: opóźnione pokwitanie wskutek przyczyn ogólnoustrojowych, niedorozwój pierwotny jajników, niedoczynność wtórna jajników;
  - e) niepłodność u kobiet lub zaburzenia cyklu miesięczkowego:
    - zaburzenia miesięczkowania w wyniku zmian pozapalnych jajników, zwyrodnienia jajników, cyklu bezowulacyjnego;
    - brak miesiączki wtórny pochodzenia jajnikowego;

- f) stany po operacjach w obrębie narządu rodnego, przebiegające bez powikłań pooperacyjnych, z wyłączeniem stanów po operacjach z powodu nowotworu złośliwego – w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji.

3. Przychodnia uzdrowiskowa:

- a) przewlekłe stany zapalne narządu rodnego;
- b) następstwa pozapalne narządu rodnego w obrębie przydatków, przymacicza, pochwy i sromu, okres wczesny;
- c) zaburzenia menopauzalne ze współistniejącymi chorobami: osteoporozą, chorobą zwyrodnieniową, nadciśnieniem;
- d) opóźnione dojrzewanie płciowe: opóźnione pokwitanie wskutek przyczyn ogólnoustrojowych, niedorozwój pierwotny jajników, niedoczynność jajników wtórna;
- e) niepłodność u kobiet lub zaburzenia cyklu miesięczkowego:
  - zaburzenia miesięczkowania w wyniku zmian pozapalnych jajników, zwyrodnienia jajników, cyklu bezowulacyjnego;
  - brak miesiączki wtórny pochodzenia jajnikowego;
- f) stany po operacjach w obrębie narządu rodnego, przebiegające bez powikłań pooperacyjnych, w okresie od 6 do 24 miesięcy od przebytej operacji.

Szczegółowe przeciwwskazania

- a) nowotwory złośliwe narządu rodnego przed upływem 12 miesięcy od zakończonej terapii chirurgicznej, radioterapii lub chemioterapii, z wyłączeniem terapii hormonalnej;
- b) ostre stany zapalne w obrębie narządów rodnych, ostre zakażenia na tle gruźlicy, rzeżączka, rzęsistkowica, grzybice;
- c) mięśniaki macicy dużego stopnia, kwalifikujące się do zabiegu operacyjnego;
- d) niewyjaśnione krwawienia z dróg rodnych;
- e) przetoki pochwowo-pęcherzowe lub pochwowo-odbytnicze.

12. Opis istniejących obszarów i terenów górniczych ze wskazaniem, zgodnie z przepisami prawa geologicznego i górniczego, ich wyznaczonych granic lub projektowanego położenia, nazwy kopaliny głównej oraz towarzyszącej

Obszar górniczy określa przestrzeń niezbędną do prawidłowej gospodarki wodami leczniczymi, zapewniającą ochronę złoże tych wód, z uwzględnieniem bezpieczeństwa eksploatacji. Zasadnicza różnica między obszarem a terenem górniczym polega na tym, że obszar górniczy stanowi strefę chroniącą złoże przed szkodliwymi wpływami mogącymi pogorszyć parametry fizyczno-chemiczne i eksploatacyjne wód leczniczych, zaś teren górniczy jest ustanawiany w celu ochrony środowiska naturalnego w sąsiedztwie zakładu prowadzącego działalność górniczą.

Dla złoża „Świnoujście” wyznaczono granice obszaru górniczego „Świnoujście I” i terenu górniczego „Świnoujście I”. Administracyjnie obszar i teren górniczy Świnoujście położony jest w granicach miasta, w województwie zachodniopomorskim. Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego wiek utworów (zarówno spągu i stropu) to kreda dolna. W utworach kredy dolnej wyróżnia się dwa poziomy wodonośne. Pierwszy poziom tworzą piaski glaukonitowe i piaski zailone. Drugi poziom stanowią utwory piaszczyste, występujące poniżej warstwy ilów.

Obszar górniczy pokrywa się z terenem górniczym. Obszar górniczy o powierzchni 3 700 847 m³ posiada kształt wieloboku nieforemnego. Obszar ten utworzony został dla wód leczniczych decyzją Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, znak: WOŚ.III.7422.2.2013.ZZ z dnia 17 czerwca 2013 r. udzielającej koncesji na wydobywanie wód leczniczych. Koncesja obowiązuje do dnia 15 kwietnia 2043 r. W okresie jej obowiązywania nadano Uzdrowisku Świnoujście S.A. wyłączne prawo do wydobywania kopaliny w wyznaczonym obszarze górniczym.

Obszar górniczy i teren górniczy jest w części zabudowany. Na terenie poza obiektami Uzdrowiska znajdują się budynki mieszkalne, wielorodzinne, jednorodzinne, usługowe, bazowo-składowe. Powierzchnia zabudowana stanowi około 70% całego obszaru górniczego. Resztę terenu stanowią parki, skwery, tereny zieleni i plaże. Wody ze złoża wydobywane są z trzech odwiertów:

- Odwiert Nr IVa „XXX-Lecia” o głębokości 265,6 m, wykonany w 1974 r. W 2017 r została przeprowadzona rekonstrukcja otworu. Wodę scharakteryzowano jako 2,4% woda chlorkowo-sodowa, jodkowa, żelazista. Woda ta nie jest zgazowana, nie jest termalna.
- Odwiert Nr V Jantar o głębokości 245,5 m, wykonany w latach 1960-1961, rekonstruowany w latach 1987-1988. Woda lecznicza scharakteryzowana jako 4,43% woda chlorkowo-sodowa (solanka), jodkowa, żelazista. Woda ta nie jest zgazowana, nie jest termalna.
- Odwiert Nr VI Teresa o głębokości 271,00 m, wykonany w latach 1968-1969, rekonstruowany w 1987-1988. Woda lecznicza scharakteryzowana jako 4,4%, woda chlorkowo-sodowa, (solanka), jodkowa. Woda ta nie jest zgazowana, nie jest termalna.

Woda charakteryzuje się stabilnością składu chemicznego. W trakcie wieloletniej eksploatacji wskazuje się iż reżim hydrochemiczny i chemiczny nie uległ zmianie. W wodzie nie stwierdzono zanieczyszczenia chemicznego lub mikrobiologicznego. Stała eksploatacja prowadzona jest zgodnie z zatwierdzonymi zasobami oraz koncesją na eksploatację z planowanym wydobyciem nieprzekraczającym ustalonych zasobów. Wielkość wydobycia jest ściśle związana z zapotrzebowaniem lecznictwa uzdrowiskowego. Kopaliny towarzyszące nie występują.

Uzdrowisko Świnoujście S.A. posiada złoża borowiny Świnoujście Płachcin. Powierzchnia złoża wynosi 4,27 ha. Teren ten porośnięty jest lasem sosnowo-brzozowym i brzozowym. Typ torfu: wysoki, przejściowy i niski. Przeważający gatunek torfu – torfowcowy i trzciniowy. Zasoby bilansowe złoża wynoszą 54,8 tys. m³. Borowina ze złoża Świnoujście Płachcin nie budzi zastrzeżeń pod względem higieniczno-sanitarnym.

Uzdrowisko Świnoujście S.A. posiada również złożę borowiny „Międzyzdroje”, które zostało uznane za lecznicze na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16.08.1994 r. (Dz.U. Nr 89 poz. 417 § 4) zalicza się je do kopalń leczniczych. Złożę borowiny zatwierdzono decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa dnia 30.10.1992 r. KZK/W/6007/92 w ilości 18 267 ton zasobów bilansowych w kategorii „B”.

Rycina 3. Granica obszaru i terenu górniczego Świnoujście I wraz ze złożami wód leczniczych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PIG PIB

13. Zagrożenia ekologiczne

Jednymi z najbardziej poważnych problemów dla ludzkości w XXI wieku są zagrożenia ekologiczne. Jest to postępujący proces niszczenia środowiska naturalnego człowieka. Zjawisko to nie jest nowe, ma ono cechy globalne. Zarówno awarie infrastruktury technicznej, przemysłowej jak też katastrofy wywołane siłami natury mogą stanowić bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz dla jakości środowiska przyrodniczego powodując tym samym konieczność podejmowania szeregu różnorodnych działań mających zapewnić bezpieczeństwo lokalnej społeczności. Z punktu widzenia ochrony środowiska i życia ludzkiego znacznie bardziej pożądanym rozwiązaniem jest zapobieganie wystąpieniu poważnej awarii lub zagrożenia naturalnego niż minimalizowanie ich skutków. Niemniej jednak prewencja wiąże się również z przewidywaniem skali i skutków potencjalnych zagrożeń oraz metod ich zwalczania.

Zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych

Bardzo istotnym zagrożeniem środowiska przyrodniczego na znacznej części obszaru jest zanieczyszczenie wód powierzchniowych (przejęciowych i przybrzeżnych) i podziemnych. Zgodnie z Programem Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście stan wód przejęciowych i przybrzeżnych określono jako zły (badania WIOŚ w Szczecinie w latach 2011-2014). Głównym problemem wód przejęciowych i przybrzeżnych jest eutrofizacja spowodowana zasilaniem wód substancjami biogennymi – związkami azotu i fosforu. Wody Zalewu Szczecińskiego znajdują się pod wpływem zanieczyszczeń wnoszonych przez rzekę Odrę. Wskutek oddziaływania na Zalew słodkich wód odrzańskich z południa i słonych wód bałtyckich z północy, wody Zalewu wykazują znaczne zróżnicowanie składu hydrochemicznego, dotyczy to szczególnie wskaźników zasolenia. W okresie letnim obserwuje się nasilenie zakwitów fitoplanktonu i związane z tym zjawiskiem wahania zawartości tlenu, odczynu wody, obciążenia organicznego i stężeń biogenów oraz stężeń chlorofilu. Jakość wód na terenie miasta jest odzwierciedleniem nie tylko skutków ubocznych prowadzonej działalności przemysłowej i odprowadzania ładunków pochodzących z oczyszczalni ścieków na terenie Świnoujścia. Badania monitoringowe prowadzone w tym rejonie pokazują stan wód będący efektem działań na terenie całego dorzecza Odry. Lokalnym obciążeniem dla środowiska wodnego jest zrzut oczyszczonych ścieków z oczyszczalni ścieków komunalnych oraz przemysłowych. Obserwuje się spadek ilości dostarczonych ładunków azotu i fosforu ogólnego oraz wzrost ładunków BZT5, ChZT oraz zawiesiny ogólnej. Ponadto bezpośrednio do wód powierzchniowych lub pośrednio poprzez odprowadzanie do gruntu, odprowadzane są wody opadowe i roztopowe. Spływające zanieczyszczenia z dróg i placów mogą stanowić znaczne zagrożenie dla jakości wód i gleb. Ważnym elementem mającym wpływ na stan wód powierzchniowych morskich miasta Świnoujście jest także prowadzona działalność na Morzu Bałtyckim, transport pasażerski oraz towarów.

Badania wód podziemnych prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. Monitoring wód uzupełniony jest o monitoring wód podziemnych prowadzony w ramach monitoringu zamkniętych mogilników oraz

składowisk odpadów. Badania jakości wód podziemnych wykazały wody o klasach jakości III, IV i V. Lokalnym zagrożeniem dla środowiska gruntowo-wodnego w Świnoujściu jest obecność zakładów zajmujących się przeładunkiem i magazynowaniem paliw. Przykładem tych podmiotów jest Baltchem oraz PKN Orlen SA.

Zanieczyszczenia powietrza

Na pogorszenie się stanu powietrza w mieście mogą wpływać zanieczyszczenia pochodzące głównie z sektora bytowego, następnie z komunikacji oraz przemysłu. Ze względu na położenie, miasto Świnoujście narażone jest dodatkowo na emisję zanieczyszczeń z portów morskich i statków. Obecnie stan powietrza na terenie miasta Świnoujścia jest dobry. Aby nadal utrzymywać ten stan niezbędny jest stały monitoring jakości powietrza na terenie miasta oraz stałe rozpowszechnianie wiedzy wśród mieszkańców i przedsiębiorców nt. zanieczyszczeń powietrza i sposobach przeciwdziałania im, a także propagowanie rozwoju technologii energooszczędnych w zakładach i przedsiębiorstwach.

Powódź

Zagrożenie powodziowe na terenie miasta Świnoujście występuje wzdłuż Zalewu Szczecińskiego i cieśniny Świny. Obszary zagrożone wystąpieniem powodzi obejmują centralną i południową część miasta. Ze względu na zagrożenie powodziowe dla tego obszaru miasta zostały sporządzone mapy zagrożenia powodziowego. Wskazane jest, aby przy planowaniu przestrzennym oraz wydawaniu wszelkich pozwoleń i decyzji, uwzględniać poszczególne założenia aktualizacji Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, w tym ustalone cele strategiczne tego Planu:

1. zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego,
2. minimalizacja istniejącego ryzyka powodziowego,
3. poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Teren miasta Świnoujście chroniony jest przez wały przeciwpowodziowe, których przerwanie mogłoby spowodować większe zagrożenie dla terenów zlokalizowanych w szczególności w jego południowo-zachodniej części.

Pożar

Na terenie miasta Świnoujście występują lasy, w których w latach wcześniejszych dochodziło do zjawiska pożaru (dane zgodnie z mapą Banku Danych o Lasach). Aby temu zapobiec niezbędny jest stały monitoring bezpieczeństwa pożarowego w lasach.

Hałas

Bardzo istotny dla funkcjonowania uzdrowiska jest hałas. Znaczącym źródłem hałasu jest przede wszystkim gwałtownie rosnący transport samochodowy. Niekorzystne oddziaływania w tym zakresie dotyczą głównie obszarów leżących wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu (przede wszystkim DK3 oraz DK93).

14. Informacje o stanie czystości powietrza oraz natężeniu hałasu, opracowane zgodnie z odrębnymi przepisami

Jakość powietrza

O jakości powietrza na danym obszarze decyduje zawartość w nim różnorodnych substancji, których stężenie jest wyższe od warunków normalnych. Poziomy stężenie zanieczyszczeń w powietrzu zależą od wielkości emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz warunków meteorologicznych. Istotny wpływ mają również zanieczyszczenia transgraniczne, napływające z sąsiednich obszarów oraz atmosferyczne przemiany fizyko-chemiczne. Procesy te mają wpływ zarówno na kształtowanie tzw. tła zanieczyszczeń, które jest wynikiem ustalania się stanu równowagi dynamicznej w dalszej odległości od źródła emisji oraz na zasięg występowania podwyższonych stężeń w rejonie bezpośredniego oddziaływania źródeł emisji zanieczyszczeń. Wyróżnia się trzy główne źródła emisji zanieczyszczeń do atmosfery:

Emisja punktowa (przemysłowa) - emisja antropogeniczna o charakterze głównie punktowym. Na ogólną emisję przemysłową największy wpływ wywierają źródła „technologiczne” w zakładach produkcyjnych.

Zgodnie z „Inwentaryzacją źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza na obszarze uzdrowiska Świnoujście” na obszarze strefy „A” ochrony uzdrowiskowej Świnoujścia brak jest większych emitorów punktowych zanieczyszczeń powietrza. Do nielicznych obiektów sanatoryjnych, które korzystają z własnych kotłowni należą: Admirał II, Koral i Tryton (ul. Żeromskiego 10, 11, 12) oraz Sobótka (ul. Sienkiewicza 13). Zakładami o największym potencjalnym wpływie na stan czystości powietrza w uzdrowisku są zakłady zlokalizowane na południe od jego granic: Avion Medical Sp. z o.o., Hurtownia Materiałów Budowlanych Arbud, Morski Instytut Rybacki Stacja Badawcza w Świnoujściu, Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Świnoujściu oraz Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Obszar portów w Świnoujściu położony jest na wschód od uzdrowiska. Emisja zanieczyszczeń z emitorów punktowych oraz emisja niezorganizowana z tego obszaru ma stosunkowo niewielki wpływ na jakość powietrza w jego obszarze.

Emisja powierzchniowa jest to emisja pochodząca głównie z sektora bytowego. Emisja tego rodzaju stanowi najpoważniejszy problem w aspekcie zanieczyszczenia powietrza. Jej źródłami są m.in. lokalne kotłownie i paleniska domowe. Do powietrza emitowane są duże ilości dwutlenku siarki, tlenu azotu, sadzy, tlenu węgla i węglowodorów aromatycznych. Jednak największy problem stanowi emisja pyłu z sektora bytowego. Ma szczególnie duży wpływ na jakość powietrza w sezonie grzewczym, zwłaszcza wśród zwartej zabudowy, która utrudnia proces rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń. Wśród głównych zanieczyszczeń związanych z tego rodzaju emisją największy strumień masowy stanowi pył zawieszony PM₁₀, a także tlenek węgla, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu. Powodem takiej sytuacji, jest stosowanie w paleniskach domowych paliw złej jakości oraz obecność małych zakładów, które nie mają obowiązku posiadania decyzji o dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową wynikającą

z sezonu grzewczego. Zanieczyszczenia z tego rodzaju źródła zawierają znaczne ilości popiołu (około 20%), siarki (1–2%) oraz azotu (1%). W większości domów spalany jest węgiel niskiej jakości, w dodatku w przestarzałych konstrukcyjnie piecach, bez właściwego nadzoru procesu spalania i bez urządzeń odpylających. Ponadto wprowadzanie zanieczyszczeń następuje zwykle z kominów o niewielkiej wysokości, co sprawia, że zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstania.

W budynkach mieszkalnych, w których zainstalowane są kotły opalane paliwem stałym istnieje ponadto zagrożenie w postaci spalania odpadów domowych. Powoduje to emisję substancji toksycznych stwarzających znaczne zagrożenie dla zdrowia, a występujących głównie przy spalaniu tworzyw sztucznych w nieprzystosowanych do tego celu instalacjach. Największe zagrożenie powodują emitowane dioksyny, furany, benzo(a)piren będące substancjami rakotwórczymi. Problem ten nie występuje przy kotłach opalanych gazem i olejem, gdyż konstrukcja tych kotłów uniemożliwia spalanie odpadów stałych. Natomiast ze spalania węgla najwięcej zanieczyszczeń emitowanych jest w postaci dwutlenku węgla, tlenku węgla, tlenków siarki, NO_x, pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu. Najistotniejsze zagrożenie spowodowane niską emisją występuje w obszarach o zwartej zabudowie mieszkalnej, w tym na osiedlach domów jednorodzinnych. Duże skupiska budynków z kotłowni opalanych węglem, mogą powodować zagrożenie spowodowane niską emisją. Na emisję powierzchniową, składa się również emisja zanieczyszczeń z wysypisk odpadów oraz oczyszczalni ścieków.

Zgodnie z „Inwentaryzacją źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza na obszarze uzdrowiska Świnoujście” na terenie strefy „A” ochrony uzdrowiskowej 70% budynków zaopatrywana jest w ciepło z systemu centralnego PEC, natomiast 30% budynków wyposażonych jest w instalacje centralnego ogrzewania zasilane indywidualnie. Budynki mieszkalne w strefie „A” zlokalizowane są głównie w jej zachodniej części (ulice Małachowskiego, Żeromskiego, Ujejskiego, Konopnickiej, Sienkiewicza, Prusa). Zgodnie z obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego dla obiektów projektowanych i istniejących, nie zasilanych z istniejącej sieci ciepłej, ustalono indywidualne źródła ciepła zasilane ekologicznymi nośnikami energii (gaz przewodowy, energia elektryczna), z zakazem stosowania paliw stałych oraz oleju opałowego. W praktyce ogrzewanie paliwami stałymi jest stosowane w nielicznych budynkach. Zużycie energii na cele grzewcze dla budynków z sektora usług i użyteczności publicznej wygląda analogicznie jak przy budynkach mieszkalnych.

Emisja liniowa (komunikacyjna) powstaje na drogach o dużym natężeniu ruchu kołowego. Jest to emisja, którą generuje transport prywatny i publiczny. Emisja liniowa powstaje z procesów spalania paliw w pojazdach, w wyniku ścierania nawierzchni dróg, opon, okładzin, a także w związku z unoszeniem się pyłu z dróg. Ze środków komunikacji do powietrza emitowane są głównie: tlenki azotu, pyły, węglowodory aromatyczne, tlenek i dwutlenek węgla oraz metale ciężkie. Wpływają one na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego i powodują wzrost stężenia ozonu w troposferze. Ilość emitowanych zanieczyszczeń zależy od wielu czynników między innymi od: natężenia i płynności ruchu, konstrukcji silnika i jego stanu technicznego, zastosowania dopalaczy i filtrów, rodzaju paliwa, parametrów technicznych i stanu drogi. Najbardziej zagrożone na emisję liniową są tereny przyległe do ciągów komunikacyjnych. Nadmienić należy, że szkodliwe substancje związane z komunikacją samochodową

stanowią źródło zanieczyszczenia nie tylko powietrza, ale również gleby, a w konsekwencji również wód wskutek wymywania zanieczyszczeń z powierzchni gruntu.

Do emisji zanieczyszczeń przyczyniają się również drogi powiatowe i gminne. Ich stan techniczny w dużej mierze jest zadowalający, jednak mimo tego, niektóre z nich nadal wymagają modernizacji.

Aby ograniczyć emisję komunikacji drogowej należy m.in. rozwijać system ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej:

- budowę odcinków dróg rowerowych pozwalających na połączenie w jeden ciąg dróg już istniejących;
- budowę parkingów rowerowych, szczególnie zlokalizowanych w pobliżu kluczowych celów podróży np. atrakcji turystycznych;
- prawidłową organizację ruchu na styku ruch rowerowy - ruch samochodowy, pozwalającą na bezpieczne korzystanie z roweru;
- promocję korzystania z transportu rowerowego.

Według „Inwentaryzacji źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza na obszarze uzdrowiska Świnoujście” emisja lokalna ze źródeł liniowych, stanowi ok. 90% emisji sumarycznej, jest największym zagrożeniem dla czystości powietrza na obszarze strefy A ochrony uzdrowiskowej Świnoujścia.

Szacowana średnia sumaryczna roczna emisja zanieczyszczeń powietrza (dla zanieczyszczeń pyłowych oraz gazowych: CO, SO₂, NO₂) na analizowanym obszarze wynosi 21,25 t/rok, ich procentowy udział rozkłada się następująco:

- tlenek węgla – 66%,
- tlenek azotu – 30%,
- dwutlenek siarki – 2%,
- pył zawieszony – 2%.

Największe stężenie emitowanych na obszarze strefy uzdrowiskowej Świnoujścia zanieczyszczeń przypada na okres letni (lipiec–sierpień), o największym notowanym ruchu turystycznym.

Roczna ocena jakości powietrza

Roczną ocenę jakości powietrza w strefie pomorskiej wykonano według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia dla:

- dwutlenku siarki – SO₂,
- dwutlenku azotu – NO₂,
- tlenku węgla – CO,
- benzenu – C₆H₆,
- pyłu o PM₁₀,
- pyłu zawieszzonego PM_{2,5},

- ołowiu w pyle – Pb (PM10),
- arsenu w pyle – As (PM10),
- kadmu w pyle – Cd (PM10),
- niklu w pyle – Ni (PM10),
- benzo(a)pirenu w pyle – B(a)P(PM10),
- ozonu – O₃.

oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla:

- dwutlenku siarki – SO₂,
- tlenków azotu – NO_x,
- ozonu – O₃ określonego współczynnikiem AOT40.

Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są wartości:

- poziomu dopuszczalnego - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.
- poziomu docelowego - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.
- poziomu celu długoterminowego - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

Oprócz w/w poziomów określony jest również *poziom krytyczny*, po przekroczeniu którego mogą wystąpić bezpośrednie niepożądane skutki w odniesieniu do niektórych receptorów, takich jak drzewa, inne rośliny lub ekosystemy naturalne, jednak nie w odniesieniu do człowieka oraz *margines tolerancji*, który oznacza procentowo określoną część poziomu dopuszczalnego, o którą poziom ten może zostać przekroczony.

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:
  - klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,
  - klasa B – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji (tylko dla PM_{2,5}),

- klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.
2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:
- klasa D1 – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
  - klasa D2 – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.
3. Dla substancji, dla których określone są poziomy docelowe:
- klasa A – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu docelowego,
  - klasa C2 – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom docelowy.

Klasy stref dla zanieczyszczeń oraz wymagane działania w zależności od ich poziomów stężeń przedstawia tabela poniżej.

Tabela 38. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia

Poziom stężen	Zanieczyszczenie	Klasa	Wymagane działania
Poziom dopuszczalny i poziom krytyczny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego lub poziomu krytycznego		A	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz próba utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego lub poziomu krytycznego	dwutlenek siarki dwutlenek azotu tlenki azotu tlenek węgla benzen pył PM10 ołów (PM10)	C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych - opracowanie Programu Ochrony Powietrza POP w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu (jeśli POP nie był uprzednio opracowany) - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
Poziom dopuszczalny i margines tolerancji			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego		A	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz próba utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego, lecz nie przekracza poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji	pył zawieszony PM _{2,5}	B	- określenie obszarów przekroczeń poziomu dopuszczalnego - określenie przyczyn przekroczenia poziomu dopuszczalnego substancji w powietrzu, podjęcie działań w celu zmniejszenia emisji substancji
powyżej poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji		C	- określenie obszarów przekroczeń poziomu dopuszczalnego oraz poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji - opracowanie Programu Ochrony Powietrza POP mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężeńa ekspozycji (określonego dla pyłu PM _{2,5})
Poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ozon AOT40	A	- działania niewymagane

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa	Wymagane działania
	arsen (PM10) nikiel (PM10) kadm (PM10) benzo(a)piren (PM10)	C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja Programu Ochrony Powietrza POP, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
powyżej poziomu docelowego	PM2,5	C2	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego
Poziom celu długoterminowego			
poniżej poziomu celu długoterminowego	ozon AOT40	D1	- działania niewymagane
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie prowadzi monitoring jakości powietrza na terenie województwa zachodniopomorskiego, z podziałem na strefy. Wydzielono 3 strefy: aglomeracja szczecińska, miasto Koszalin oraz strefa zachodniopomorska. Miasto Świnoujście należy do strefy zachodniopomorskiej oceny jakości powietrza, której wyniki według kryteriów dot. ochrony zdrowia w roku 2017 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 39. Ocena jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia w 2017 roku

Rok	SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5	O ₃		C ₆ H ₆	CO	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P
					docelowy	długoterminowy							
2017	A	A	A	A	A	D2	A	A	A	A	A	A	C

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2017 r., WIOŚ Szczecin

W rocznej ocenie jakości powietrza dla strefy zachodniopomorskiej w roku 2017, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla celów ochrony zdrowia, nie został przekroczony dopuszczalny poziom: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, pyłu zawieszonego PM2,5 i PM10, benzenu, tlenku węgla, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu oraz dla ozonu w przypadku poziomu docelowego.

W 2017 r. dla strefy zachodniopomorskiej stwierdzono przekroczenie poziomów benzo(a)pirenu oraz dla ozonu w przypadku celu długoterminowego ustalonego na rok 2020. Źródłem wysokich stężeń benzo(a)pirenu jest proces spalania paliw do celów grzewczych. Stężenia te w okresie zimowym są znacznie wyższe niż w sezonie letnim. Natomiast do czynników powodujących powstawanie ozonu zalicza się tlenki azotu oraz węglowodory. Ozon jest zanieczyszczeniem pochodzenia fotochemicznego, a jego stężenie zależy bezpośrednio od stopnia nasłonecznienia, wilgotności względnej, temperatury oraz prędkości wiatru. Przyczyny przekroczeń poziomów celów długoterminowych dla ozonu to: komunikacja, warunki pogodowe, naturalne źródła emisji oraz napływ zanieczyszczeń prekursorów ozonu spoza granic województwa.

Głównymi źródłami emisji na terenie miasta są drogi, budownictwo mieszkaniowe oraz zakłady przemysłowe, m.in. OT PORT Świnoujście S.A. czy PEC Sp. z o.o.

Tabela 40. Ocena jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej według kryteriów dotyczących ochrony roślin w roku 2017

Rok	SO ₂	NO _x	ozon
2017	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2017 r., WIOŚ Szczecin

W ocenie jakości powietrza za rok 2017 dla strefy zachodniopomorskiej według kryteriów dotyczących ochrony roślin nie stwierdzono przekroczeń dla: dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu.

Oceny stanu sanitarnego powietrza na potrzeby uzyskania świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze klimatu dokonano w latach 2017-2018 na podstawie 4 serii pomiarów okresowych pyłu zawieszonego PM₁₀ (28.08-07.09.2017, 18.11-03.12.2017, 24.02-12.03.2018, 16.04-30.04.2018), przeprowadzonych przez IGiPZ PAN na terenie strefy A ochrony uzdrowiskowej. Urządzenie pomiarowe zostało zainstalowane w centralnej części strefy A ochrony uzdrowiskowej, na tarasie sanatorium uzdrowiskowego Adam i Ewa. Wyniki porównano z danymi z dwóch stacji WIOŚ z województwa zachodniopomorskiego: Szczecin, ul. Andrzejewskiego i Koszalin ul. Armii Krajowej.

Stwierdzono dobry stan powietrza w Uzdrowisku Świnoujście, który wynika głównie z położenia nad morzem i związanego z tym dobrego przewietrzania. Nie bez znaczenia jest też fakt, że większość budynków dzielnicy zdrojowej podłączona jest do ciepła systemowego lub zgazyfikowana. Jedynie w okresach szczególnie chłodnych widoczny jest wzrost stężenia pyłów wynikający prawdopodobnie z dogrzewania domów przez mieszkańców węglem lub drewnem w kominkach. Widoczne było to szczególnie na przełomie lutego i marca 2018 r., kiedy spadek temperatury powietrza, wysokie ciśnienie atmosferyczne i brak opadów spowodowały kumulację stężenia PM₁₀ (Raport IGiPZ PAN, 2018).

Ogólnie jakość powietrza na terenie uzdrowiska Świnoujście jest dobra. Zachowana jest norma średniorocznego stężenia zanieczyszczeń gazowych oraz pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}, a także liczba dni z przekroczeniami dopuszczalnego średniodobowego stężenia pyłów PM₁₀ i PM_{2,5}.

Hałas

Hałasem, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r. poz. 799), są dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz.

Źródła hałasu mogą być klasyfikowane na różne sposoby w zależności od rozpatrywanych cech lub właściwości źródeł. Fizyczne przyczyny generowania dźwięku (Engel Z., Pleban D., Hałas maszyn i urządzeń – źródła, ocena, CIOP, 2001) są następujące:

- źródła mechaniczne (np. drgania, uderzenia, tarcie),
- źródła elektryczne (np. magnetyczne, magnetostrykcyjne),
- źródła technologiczne (np. proces przecinania, proces pęknięcia),

- źródła aero- i hydrodynamiczne, w tym przepływy (np. turbulencja, wypływ gazu z dyszy) i kawitacja,
- inne źródła (np. proces spalania, zjawiska termiczne, wybuchy).

Z kolei ze względu na pochodzenie źródeł (Engel Z., Pleban D., Hałas maszyn i urządzeń – źródła, ocena, CIOP, 2001) dzieli się na:

- środki komunikacji i transportu, m.in. samoloty, pojazdy drogowe, pojazdy specjalne, pojazdy szynowe, wodne, rolnicze, trolejbusy, pojazdy rekreacyjne,
- źródła przemysłowe wewnętrzne (np. silniki, generatory, obrabiarki, prasy, dmuchawy, sprężarki, transformatory, przekładnie, piły, narzędzia pneumatyczne) i zewnętrzne (np. sprężarkownie, kuźnie, kominy, chłodnie kominowe, taśmociągi zewnętrzne, hamownie silników, suwnice),
- maszyny budowlane, drogowe, komunalne, rolnicze (np. dźwigi, buldożery, koparki, walce, sprężarki, młoty i kafary, betoniarki, wiertnice, ubijaki, ładowarki, maszyny drzewne i leśne),
- maszyny, urządzenia i instalacje w budynkach (np. transformatory, dźwigi, hydrofornie, instalacje wodno-kanalizacyjne, układy wentylacji i klimatyzacji, sprzęt biurowy i komputerowy, urządzenia sygnalizujące),
- obiekty komunalne, środowiskowe i wojskowe (np. rozdzielnie gazu, zajezdnie autobusowe, dworce, lotniska, poligony, strzelnice),
- źródła naturalne (np. wiatr, fale).

Przynależność źródła hałasu do określonej grupy maszyn lub urządzeń (Koradecka D. (red.), Bezpieczeństwo i higiena pracy, CIOP-PIB, 2008):

- maszyny stanowiące źródło energii (np. silniki spalinowe, sprężarki, transformatory),
- narzędzia i silniki pneumatyczne (np. szlifierki, młotki, nitownice, zdzieraki, ubijaki),
- maszyny do obróbki plastycznej (np. prasy, młoty, walcarki),
- maszyny do rozdrabniania, kruszenia, przesiewania, przecinania, oczyszczania (sita wibracyjne, kraty wstrząsowe, młyny kulowe, piaskarki),
- obrabiarki skrawające do metali (tokarki, szlifierki, frezarki, wiertarki),
- obrabiarki skrawające do drewna (piły łańcuchowe, strugarki, frezarki, szlifierki, pilarki tarczowe i taśmowe),
- maszyny włókiennicze (krosna, przędzarki, skręcarki, przewijarki, zgrzeblarki, dziewiarki osnowowe),
- urządzenia przepływowe (wentylatory, zawory, reduktory, strumienice, palniki),
- urządzenia transportu wewnątrzzakładowego (przenośniki, podajniki, suwnice).

Długotrwałe narażenie na hałas może spowodować negatywne skutki zdrowotne. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego, w szczególności przez obniżenie

hałasu przynajmniej do stanu normatywnego i utrzymywanie go na jak najniższym poziomie. Dopuszczalne poziomy emisji hałasu do środowiska dotyczące klimatu akustycznego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Charakteryzuje ono wymagane standardy poziomów hałasu dla poszczególnych rodzajów emitorów (dróg i linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, startów, przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów działalności będących źródłami hałasu) z rozróżnieniem na sposób zagospodarowania i funkcje terenu. Do oceny warunków korzystania ze środowiska używane jest pojęcie poziomu równoważnego. Poziom równoważny określamy dla 16 godzin pory dnia (L_{AeqD}) i dla 8 godzin pory nocy (L_{AeqN}). Parametrem stosowanym w polityce długofalowej, w programach ochrony środowiska przed hałasem jest wskaźnik L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A, wyrażany w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (od godz. 6.00 do 18.00), pory wieczoru (od godz. 18.00 do 22.00) oraz pory nocy (od godz. 22.00 do 6.00).

Do terenów podlegających ochronie zalicza się obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, zagrodowej, tereny szpitali, szkół, domów opieki społecznej, uzdrowisk oraz tereny rekreacyjno-wypoczynkowe. Hałas występujący w miastach ma charakter skumulowany z racji występowania hałasu komunikacyjnego i przemysłowego. Hałas komunikacyjny jest jednym z najpopularniejszych źródeł hałasu, który występuje zwykle wzdłuż ciągów ulic. Na ekspozycję często narażone są budynki między innymi obiekty mieszkalne, kulturalne, parki, tereny wypoczynkowe poza miastem oraz inne obiekty związane z przebywaniem ludzi. Dla terenów, na których stwierdzono przekroczenie poziomów dopuszczalnych opracowuje się programy ochrony środowiska przed hałasem mające na celu dostosowanie poziomów hałasu do obowiązujących norm. Hałas przemysłowy ma zwykle charakter lokalny, a zasięg jego oddziaływania jest ograniczony do najbliższego otoczenia zakładu.

WIOŚ w Szczecinie dokonuje corocznie oceny stanu akustycznego środowiska na terenie województwa, jednak na terenie Świnoujścia nie ma zlokalizowanych punktów pomiarowych.

Pomiary hałasu na terenie Świnoujścia przeprowadzono na zlecenie Urzędu Miasta, głównie na obszarze strefy A ochrony uzdrowskiej Uzdrowiska Świnoujście. Z uwagi na specyfikę terenu objętego badaniami oraz rygorystyczne normy dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach przeznaczonych do prowadzenia działalności uzdrowskiej, w badaniach skoncentrowano się nie tylko na pomiarach wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, ale również wykonywano je w pewnym oddaleniu od nich w celu uchwycenia emisji hałasu komunikacyjnego, komunalnego oraz innych jego źródeł na terenach przyległych.

Badania przeprowadzono w dniach: 8-9 czerwca i 24-25 sierpnia 2017 r. oraz 28-29 kwietnia 2018 r., w 7 charakterystycznych miejscach strefy A ochrony uzdrowskiej i na jej pograniczu. Oprócz pomiarów dziennych, w wybranych punktach przeprowadzono nocne pomiary hałasu.

Podsumowując wyniki przeprowadzonych badań można stwierdzić, że na obszarze strefy A ochrony uzdrowskiej w Świnoujściu warunki akustyczne są zróżnicowane. Nadmiernym hałasem zagrożone są tereny leżące przy ruchliwych ciągach komunikacyjnych: Stefana Żeromskiego (głównie jej

część wschodnia), Emilii Gierczak, Juliusza Słowackiego. Tam też skupiona jest działalność gastronomiczno-usługowa. Na większości strefy A, gdzie jest prowadzone leczenie uzdrowskie, warunki klimatu akustycznego są korzystne dla leczenia uzdrowskiego, a przekroczenia dopuszczalnych norm są niewielkie, bądź nie występują. Oddziaływanie hałasu komunikacyjnego pochodzącego z tych ulic ma wpływ na klimat akustyczny terenów przyległych. Zgodnie ze skalą ocen subiektywnego odczucia uciążliwości hałasu w odniesieniu do hałasu komunikacyjnego opracowaną przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, znacząca część terenu strefy A ochrony uzdrowskiej cechuje się małą uciążliwością hałasu ($LA_{eq} \leq 52$). Jedynie wzdłuż pasa przylegającego do ulic: Żeromskiego, Gierczak i Słowackiego odnotowano średnią uciążliwość hałasu ($52 < LA_{eq} \leq 62$).

W celu poprawy warunków klimatu akustycznego, szczególnie w okresie letnim, kiedy to nasilenie ruchu kuracjuszy i osób wypoczywających jest największe, wprowadzono ograniczenie parkowania i ruchu kołowego w niektórych częściach strefy A ochrony uzdrowskiej. Korzystnym rozwiązaniem dla ochrony klimatu akustycznego okazała się także zmiana organizacji ruchu na jednokierunkowy na niektórych ulicach.

15. Potwierdzenie spełnienia określonych w przepisach o ochronie środowiska wymagań w stosunku do środowiska

Do oceny stanu środowiska jak również do wskazania celów i działań proekologicznych oraz środków niezbędnych do osiągnięcia przyjętych celów służą opracowywane przez jednostki samorządu terytorialnego programy ochrony środowiska, których obowiązek opracowania wynika z przepisów prawa ochrony środowiska. Świnoujście posiada uchwalony Program Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023. W opracowanym dokumencie przedstawiono diagnozę stanu aktualnego środowiska oraz wyznaczono konkretne zadania, które mają na celu poprawę środowiska przyrodniczego.

W Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2016-2019 przyjęto następujące cele:

- poprawa jakości powietrza poprzez stałą redukcję emisji pyłów, gazów do wymaganych standardów;
- zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska;
- ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi;
- zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego;
- ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych w celu osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych;
- rozbudowa systemu wodociągowo-kanalizacyjnego;
- racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi;
- ochrona i rekultywacja gleb oraz terenów zdegradowanych;

- skuteczny rozwój systemu gospodarki odpadami poprzez racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami;
- ochrona obszarów i gatunków chronionych oraz zasobów leśnych z uwzględnieniem turystycznego i uzdrowiskowego charakteru miasta;
- przeciwdziałanie występowaniu poważnych awarii.

W związku z powyższym stwierdza się, że Miasto Świnoujście poprzez realizację działań wyznaczonych przez program ochrony środowiska spełnia określone w przepisach ochrony środowiska wymagania w stosunku do środowiska przyrodniczego.

Po przeprowadzeniu badań właściwości leczniczych klimatu uzdrowiska dokonanych zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz. U. z 2006 r. nr 80 poz. 565) oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 605) stwierdzono:

- parametry sanitarne powietrza – brak przekroczeń obowiązujących norm prawnych odpowiadającym wymogom Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031). Powyższe wynika z bezpośrednich pomiarów jakości powietrza Państwowego Monitoringu Środowiska w strefie A ochrony uzdrowiskowej, których wyniki spełniają wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 605). Przeprowadzona analiza stężeń wykazała, iż średnie roczne stężenie benzo(a)pirenu przekracza dopuszczalny poziom docelowy tej substancji.
- poziom hałasu – przekracza nieznacznie dopuszczalne normy hałasu. Nadmiernym hałasem zagrożone są tereny leżące przy ruchliwych ciągach komunikacyjnych: Stefana Żeromskiego, Emilii Gierczak, Juliusza Słowackiego. Tam też skupiona jest działalność gastronomiczno-usługowa. Na większości obszaru obejmującego strefę A, gdzie prowadzone jest lecnictwo uzdrowiskowe, warunki klimatu akustycznego są korzystne. Biorąc pod uwagę nieznaczne przekroczenia obowiązujących norm w punktach pomiarowych celowo wybranych jako potencjalnie najbardziej niekorzystne z punktu widzenia klimatu akustycznego należy uznać, że poza tymi obszarami strefy A narażenie na hałas komunikacyjny jest mniejsze i nie będzie przekraczać norm prawnych dla tego typu terenów. W celu poprawy jakości klimatu akustycznego

Gmina zaplanowała szereg działań naprawczych oraz zobowiązała się do systematycznego monitoringu hałasu w miejscach przekroczeń w strefie A uzdrowiska.

- poziom pól elektromagnetycznych - nieprzekraczający obowiązujących norm prawnych zawartych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymanyh poziomów (Dz. U. z 2003 r., Nr 192, poz. 1883).

Uzdrowisko Świnoujście spełnia określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania w stosunku do środowiska, za wyjątkiem nieznacznych przekroczeń hałasu oraz średniego rocznego stężenia benzo(a)pirenu. Jednakże dalsze konsekwentne realizowanie zadań wyznaczonych w programie ochrony środowiska i innych dokumentach strategicznych przyczyni się do poprawy jakości powietrza oraz klimatu akustycznego na terenie strefy A ochrony uzdrowiskowej.

Jednym z głównych priorytetów władz Miasta Świnoujście jest ochrona walorów kulturowo–przyrodniczo-uzdrowiskowych, które są konieczne do zachowania i ochrony z racji funkcji pełnionej przez gminę. Prowadzone działania polegają na podejmowaniu szeregu inicjatyw prośrodowiskowych.

16. Opis działań podejmowanych na obszarze gminy, celem redukcji wykazanego w świadectwie potwierdzającym właściwości lecznicze klimatu przekroczenia normy dotyczącej dopuszczalnego stężenia benzo(a)pirenu oraz działań mających na celu ograniczenie w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej emisji hałasu:

Zagrożenia dot. nadmiernej emisji hałasu w strefie A ochrony uzdrowiskowej:

- W przedmiotowym świadectwie nr DI-070-49/2018 z 9 lipca 2018 r. określono, że na większości obszaru strefy A ochrony uzdrowiskowej, gdzie prowadzone jest leczenie uzdrowiskowe, warunki klimatu akustycznego są korzystne.
- Nie stwierdzono nadmiernej emisji hałasu komunikacyjnego, a jedynie zagrożenie dla terenów leżących przy ruchliwych ciągach komunikacyjnych ulic: Stefana Żeromskiego, Emilii Gierczak, Juliusza Słowackiego.
- W związku z zaleceniami dot. weryfikacji i przebudowy wewnętrznego układu komunikacyjnego, włącznie z wyłączeniem ruchu samochodowego z części ulic w strefie A, stwierdza się, iż:
  - W roku 2014 w strefie A ochrony uzdrowiskowej ograniczono ruch pojazdów ciężkich (powyżej 16 t) - ograniczenia objęły ulice: Konopnickiej, Ujejskiego, Prusa, Słowackiego (odcinek od ul. Prusa do ul. Krzywoustego), Sienkiewicza (odcinek od ul. Moniuszki do ul. Matejki), Orkana, Matejki (odcinek od ul. Sienkiewicza do ul. Słowackiego), Nowowiejskiego, Gierczak, Kasprowicza, Powstańców Śląskich, Żeromskiego.
  - W latach 2015-2016 przebudowana została ulica Słowackiego wraz ze skrzyżowaniem z ulicą Gierczak - w ramach przebudowy wymieniono nawierzchnię z kostki generującej

hałas komunikacyjny na nawierzchnię bardziej cichą, tj. bitumiczną. Ponadto w ramach tej przebudowy zmieniony został układ komunikacyjny i wyłączono z ogólnodostępnego ruchu samochodowego odcinek ulicy Słowackiego od ul. Matejki do ul. Piłsudskiego. Preferencje ruchowe na tym odcinku mają piesi i rowerzyści. Dopuszczono również ruch komunikacji zbiorowej i niezbędnych dojazdów do posesji.

- W roku 2017 wybudowano brakujący odcinek drogi rowerowej wzdłuż ulicy Uzdrowskiej, co w połączeniu z inwestycjami przeprowadzonymi w latach poprzednich spowodowało powstanie atrakcyjnego ciągu komunikacyjnego rowerowego wzdłuż całej Dzielnicy Uzdrowskiej, który zachęca do pozostawiania samochodu i poruszania się rowerem.
- W latach 2018-2019 opracowano Koncepcję Zarządzania Ruchem w mieście Świnoujście, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań promujących przede wszystkim ruch pieszy i rowerowy, a ograniczających i zniechęcających do podróży indywidualnymi środkami transportu samochodowego - koncepcja dotyczy również Dzielnicy Uzdrowskiej, gdzie ograniczenia (a także miejscowe wyłączenia) ruchu samochodowego są istotnym i pożądanym kierunkiem dalszego działania. Wnioski i cele określone w koncepcji posłużą również do planowanych w najbliższym czasie dalszych prac projektowych i realizacyjnych zmierzających do docelowego ograniczenia i uspokojenia ruchu w Dzielnicy Uzdrowskiej, w tym w ścisłej strefie A ochrony uzdrowskiej.

Zagrożenia dot. nadmiernej emisji hałasu w strefie A ochrony uzdrowskiej, generowanej przez obiekty gastronomiczne, zlokalizowane w sąsiedztwie obiektów, w których jest prowadzone lecznictwo uzdrowskie:

- Miasto przy współudziale m.in. służb miejskich oraz policji sukcesywnie przeprowadza akcje, informujące właścicieli obiektów gastronomiczno-rozrywkowych o konieczności przestrzegania zapisów wynikających z ustawy o lecznictwie uzdrowskim, uzdrowskach i obszarach ochrony uzdrowskiej oraz o gminach uzdrowskich, dotyczących głównie czynności zabronionych w strefie A ochrony uzdrowskiej, w tym prowadzenia działalności o charakterze rozrywkowym zakłócającej ciszę nocną w godz. 22:00–6:00.
- Straż Miejska podejmuje dodatkowo działania interwencyjne na terenie Uzdrowska na wyraźny wniosek osób, które zgłaszają popełnienie wykroczenia. W okresie ostatnich pięciu lat nie odnotowano zgłoszeń o nadmiernym hałasie w strefie A ochrony uzdrowskiej. Jedynym lokalem, który oferuje zabawy taneczne na wolnym powietrzu w rejonie promenady jest klub „Albatros”. Rozmowy z właścicielem obiektu dotyczące głośności muzyki spowodowały, że lokal dostosował się do wszystkich zaleceń i przestrzega przepisów prawnych w tym zakresie.

Zagrożenia dot. podwyższonych wartości stężenia benzo(a)pirenu w strefie zachodniopomorskiej:

Stały monitoring stanu sanitarnego powietrza realizowany jest, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, poprzez ocenę stanu środowiska dokonywaną przez Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska. W przypadku wystąpienia przekroczeń, jedynie na podstawie jej badań, wymienione w ustawie Prawo ochrony środowiska właściwe organy, podejmują działania naprawcze, ustanawiając np. program ochrony powietrza.

Dodatkowo:

- Uchwałą nr XXXV/276/2017 Rada Miasta Świnoujście określiła zasady udzielania i rozliczania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Miasto Świnoujście na dofinansowanie kosztów inwestycyjnych służących ochronie powietrza. Co roku, w ramach tej uchwały przyznawane są dla osób fizycznych środki finansowe na refundację wydatków poniesionych na przejście na ekologiczny sposób ogrzewania. W latach 2017-2018 przyznano 29 dotacji.
- Komunikacja Autobusowa Sp. z o.o. przystąpiła do wymiany taboru komunikacyjnego na bardziej ekologiczny. W 2018 r. Spółka z tego tytułu nabyła 6 autobusów niskoemisyjnych (w marcu 2018 r. 3 hybrydy spalinowo-elektryczne, w czerwcu 2018 r. 3 autobusy o napędzie spalinowym - emisja spalin EURO6).
- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. systematycznie rozbudowuje sieć ciepłowniczą (w roku 2017 - 560 m, w roku 2018 - 1930 m). W ramach rozbudowy wykonano również przyłącza do budynków.
- Przeprowadzono termomodernizację placówek oświatowych, modernizowana powierzchnia wyniosła ok. 7.500 m² (w latach 2017-2018).
- Dokonano nasadzeń zieleni w pasach drogowych i na terenach przyległych. Nasadzenia będą kontynuowane w kolejnych latach.
- Na terenie Uzdrowiska oraz na pozostałym obszarze Miasta, w każdym sezonie grzewczym są przeprowadzane kontrole pieców. W latach 2017-2018 przeprowadzono 15 tego typu kontroli.
- Na terenie Miasta Świnoujście prowadzona jest edukacja ekologiczna, dzięki której zwiększa się świadomość mieszkańców nt. zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego oraz ograniczania niskiej emisji.

II. CZĘŚĆ GRAFICZNA

Część graficzną operatu uzdrowiskowego dla Uzdrowiska Świnoujście stanowią mapy stref ochrony uzdrowiskowej „A”, „B” i „C” oraz terenu górniczego. Są one dołączone do operatu uzdrowiskowego jako załączniki.

Załączniki

1. Świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych
2. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu
3. Ewidencja zakładów uzdrowiskowych
4. Ewidencja obsady personalnej w poszczególnych zakładach uzdrowiskowych
5. Mapy stref ochrony uzdrowiskowej dla Uzdrowiska Świnoujście:
  - a) Mapa – strefa „A” ochrony uzdrowiskowej
  - b) Mapa – strefa „A” i „B” ochrony uzdrowiskowej
  - c) Mapa – strefa „A”, „B” i „C” ochrony uzdrowiskowej
  - d) Mapa – strefa „A”, „B”, „C”, Obszar i teren górniczy „Świnoujście”

Data sporządzenia dokumentu:	Sierpień 2019 r.
Data aktualizacji dokumentu:	Listopad 2023 r.
Podpis Prezydenta Miasta Świnoujście:	